

Dressage

DREZURNÍ PRAVIDLA 2015

25. vydání platné od 1. 1. 2014

Úpravy pro rok 2015 jsou platné od **1. 4. 2015**.

Toto vydání pravidel je platné jako pravidla jezdeckého sportu České jezdecké federace od **1. 4. 2015**. Všechna dřívější pravidla, směrnice či jiné texty týkající se shodných předmětů vydané před tímto datem ztrácejí platnost. Pravidla jsou obsahovým překladem mezinárodních pravidel FEI Dressage Rules, jejich 25. vydání platného od 1. 1. 2014, včetně aktualizací, platných od 1. 1. 2015

Modře označené jsou články, odstavce a texty národních úprav českých pravidel.

ORIGINÁLNÍ ZDROJOVÉ DOKUMENTY FEI:

DREZURNÍ PRAVIDLA - 25. vydání, platné od 1. 1. 2014 s aktualizacemi platnými od 1. 1. 2015

SMĚRNICE PRO ROZHODČÍ – Volné sestavy FEI – platná od 2. 5. 2005

SMĚRNICE K HODNOCENÍ STUPNĚ OBTÍŽNOSTI VE VOLNÉ SESTAVĚ

SMĚRNICE PRO MEZINÁRODNÍ DREZURNÍ ZÁVODY PRO 5 A 6 LETÉ KONĚ

OBSAH

PREAMBULE	4
FEI KODEX CHOVÁNÍ	5
KAPITOLA I – DREZURA	7
ČLÁNEK 401: CÍL A VŠEOBECNÉ ZÁSADY DREZURY	7
ČLÁNEK 402: ZASTAVENÍ.....	7
ČLÁNEK 403: KROK.....	8
ČLÁNEK 404: KLUS.....	9
ČLÁNEK 405: CVAL	10
ČLÁNEK 406: COUVÁNÍ	12
ČLÁNEK 407: PŘECHODY	12
ČLÁNEK 408: POLOVIČNÍ ZÁDRŽ	13
ČLÁNEK 409: ZMĚNY SMĚRU	13
ČLÁNEK 410: FIGURY.....	13
ČLÁNEK 411: USTUPOVÁNÍ NA HOLEŇ	14
ČLÁNEK 412: PRÁCE NA DVOU STOPÁCH (STRANOVÉ POHYBY).....	15
ČLÁNEK 413: PIRUETY, POLOVIČNÍ PIRUETY, OBRÁT KOLEM ZÁDĚ	17
ČLÁNEK 414: PASÁŽ	18
ČLÁNEK 415: PIAFFA	18
ČLÁNEK 416: KMIH / POSLUŠNOST	19
ČLÁNEK 417: SHROMÁŽDĚNÍ	19
ČLÁNEK 418: SED A POMŮCKY JEZDCE.....	20
KAPITOLA II – DREZURNÍ ZÁVODY	21
ČLÁNEK 419: ZÁMĚR MEZINÁRODNÍCH DREZURNÍCH ZÁVODŮ.....	21
ČLÁNEK 420: KATEGORIE MEZINÁRODNÍCH DREZURNÍCH ZÁVODŮ	21
ČLÁNEK 421: ÚLOHY	22
ČLÁNEK 422: PODMÍNKY ÚČASTI	23
ČLÁNEK 423: POZVÁNÍ A PŘIHLÁŠKY.....	27
ČLÁNEK 424: OZNÁMENÍ STARTUJÍCÍCH (PREZENTACE).....	28
ČLÁNEK 425: LOSOVÁNÍ STARTOVNÍHO POŘADÍ.....	28
ČLÁNEK 426: VÁHA	30
ČLÁNEK 427: ÚBOR JEZDCE	30
ČLÁNEK 428: SEDLÁNÍ A UZDĚNÍ.....	32
ČLÁNEK 429: OBDÉLNÍK A CVIČNÝ PROSTOR	39
ČLÁNEK 430: PŘEDVÁDĚNÍ ÚLOH	41
ČLÁNEK 431: ČAS	44
ČLÁNEK 432: HODNOCENÍ	44
ČLÁNEK 433: LISTINY ROZHODČÍCH	45
ČLÁNEK 434: UMÍSTĚNÍ	46
ČLÁNEK 435: ZVEŘEJNĚNÍ VÝSLEDKŮ.....	46

ČLÁNEK 436: ROZDÍLENÍ CEN	47
KAPITOLA III - SBOR ROZHODČÍCH, KONTROLNÍ PANEL ROZHODČÍCH, ODVOLACÍ KOMISE, VETERINÁRNÍ DELEGÁT, KOMISAŘI A SUROVOST	48
ČLÁNEK 437: SBOR ROZHODČÍCH	48
ČLÁNEK 438: KONTROLNÍ PANEL ROZHODČÍCH (JSP)	50
ČLÁNEK 439: ODVOLACÍ KOMISE	51
ČLÁNEK 440: TÝRÁNÍ KONÍ.....	51
ČLÁNEK 441: VETERINÁRNÍ KOMISE A FEI VETERINÁRNÍ DELEGÁT	51
ČLÁNEK 442: KOMISAŘI	51
KAPITOLA IV - VETERINÁRNÍ PROHLÍDKA A VYŠETŘENÍ, MEDIKAMENTÓZNÍ KONTROLA A PASY KONÍ	52
ČLÁNEK 443: VETERINÁRNÍ PROHLÍDKA, VYŠETŘENÍ A PASY KONÍ	52
ČLÁNEK 444: MEDIKAMENTÓZNÍ KONTROLA KONÍ.....	52
KAPITOLA V - CDIO, SENIORSKÉ SVĚTOVÉ, KONTINENTÁLNÍ, REGIONÁLNÍ, INDIVIDUÁLNÍ A TÝMOVÉ FEI MISTROVSTVÍ A HRY	53
ČLÁNEK 445: CDIO	53
ČLÁNEK 446: FEI MISTROVSTVÍ – ORGANIZACE	54
ČLÁNEK 447: SBOR ROZHODČÍCH A TECHNICKÝ DELEGÁT.....	55
ČLÁNEK 448: ODVOLACÍ KOMISE	56
ČLÁNEK 449: ÚČAST	56
ČLÁNEK 450: KVALIFIKACE	57
ČLÁNEK 451: NÁKLADY A VÝHODY – JEZDCI, OŠETŘOVATELÉ, VEDOUcí EKIP A TÝMOVÍ VETERINÁŘI	57
ČLÁNEK 452: HODNOCENÍ	57
ČLÁNEK 453: CENY A PENĚŽNÍ CENY	58
PŘÍLOHA 1 - SMĚRNICE PRO ROZHODČÍ - FEI VOLNÉ SESTAVY – 2009	59
PŘÍLOHA 2 - SMĚRNICE K HODNOCENÍ STUPNĚ OBTÍŽNOSTI VE VOLNÉ SESTAVĚ.....	63
PŘÍLOHA 3 - SMĚRNICE PRO MEZINÁRODNÍ DREZURNÍ ZÁVODY PRO 5 A 6 LETÉ KONĚ.....	64
PŘÍLOHA 4 - DREZURNÍ OBDÉLNÍK	68
PŘÍLOHA 5 - MANUÁL FEI KOMISAŘŮ PRO DREZURY	69
PŘÍLOHA 6 – PŘEHLED PLATNÝCH DREZURNÍCH ÚLOH PRO ROK 2015	71

PREAMBULE

Tato drezurní pravidla jsou vydáním platným od **1. dubna 2015**. Pravidla zahrnují též drezurní pravidla pro mladé jezdce, juniory a děti. Všechny ostatní texty k témuž tématu (jiné edice a ostatní oficiální dokumenty) dřívějších vydání jsou neplatná.

Ačkoliv následující text jsou detailní pravidla FEI řídící mezinárodní drezurní soutěže a závody, musí být čtena v souladu se Statutem FEI, Všeobecnými pravidly, Veterinárními pravidly a ostatními pravidly a předpisy.

Veškeré eventuality, které se mohou vyskytnout na drezurních závodech, nemohou být obsaženy v těchto pravidlech. V každém případě nepředvídaných a výjimečných skutečností je povinností Sboru rozhodčích, nebo pověřené osoby přijmout řešení, ve sportovním duchu a přibližující se co nejvíce duchu těchto pravidel a Všeobecných pravidel FEI.

V textu této revize a doslovného překladu pravidel FEI je mnoho nového textu, je také potřeba věnovat pozornost přečíslování jednotlivých odstavců. V těchto drezurních pravidlech může být použití mužského rodu vykládáno také pro rod ženský. Nové změny a úpravy jsou zapisovány červeně a to jak v textu pravidel tak i národních úpravách. Národní úpravy pravidel jsou zapisovány modře.

FEI KODEX CHOVÁNÍ

Mezinárodní jezdecká federace (FEI) žádá všechny, kteří jsou spojeni s jezdeckým sportem, aby se řídili Kodexem chování. Pohoda a zdraví koně musí být vždy prvořadé a nesmí nikdy být podřízené soutěžním nebo obchodním vlivům. Zvláště musí být přihlíženo k následujícím bodům:

1. Všeobecný prospěch

a) Dobry management

Ustájení a krmení koní musí odpovídat dobrému managementu. Kůň musí mít vždy k dispozici čistou a kvalitní píci, vodu a krmivo.

b) Tréninkové metody

Tréninkové metody musí odpovídat fyzické kondici koně a úrovni disciplín, kterých se účastní. Nesmí být použita jakákoliv tréninková metoda, která by koně zneužívala nebo působila strach.

c) Kování a postroj

Kování a péče o nohy koně musí být na vysoké úrovni. Postroj musí být sestavený tak, aby dobře padl a nepůsobil bolest či zranění.

d) Přeprava

Koně musí být během přepravy chráněni před zraněními a ostatními riziky. Přepravníky musí být bezpečné, se zajištěnou ventilací, udržované, pravidelně dezinfikované a řízené zkušeným řidičem. Při manipulaci s koněm musí být přítomni zkušení ošetřovatelé.

e) Doprava

V souladu se současnými pravidly FEI musí být všechny cesty dobře plánované, s pravidelnými přestávkami, které umožňují nakrmení a napojení koně.

2. Sportovní způsobilost

a) Kondice a způsobilost

Koně a sportovci musí být v kondici a zcela zdraví a způsobilí, aby jim byla povolena účast na závodech. Koním musí být dopřán dostatečný odpočinek mezi tréninky a soutěžení, stejně tak po transportu.

b) Zdravotní stav

Kůň, u kterého je podezření na zdravotní potíže, by se závodů neměl účastnit/v závodech pokračovat. V případě pochybností je třeba vyhledat veterináře ke konzultaci.

c) Dopink a medikace

Dopink a medikace jsou považovány za závažné narušení pohody a zdraví koně a nebudou tolerovány. Po jakémkoliv veterinárním zákroku musí být zajištěna před účastí na závodech dostatečně dlouhá doba na rekonvalescenci.

d) Chirurgické zákroky

Jakýkoliv chirurgický zákrok, který ohrožuje pohodu a zdraví soutěžícího koně nebo bezpečnost ostatních koní nebo sportovců nesmí být povolen.

e) Březí klisny/klisny krátce po porodu

Klisny, které jsou březí déle než čtyři měsíce, nebo klisny krátce po porodu se nesmí účastnit závodů.

f) Zneužívání jezdeckých pomůcek

Zneužívání jezdeckých pomůcek (bičů, ostruh atd.) nebude tolerováno.

3. Závody nesmí ovlivnit pohodu a zdraví koně

a) Soutěžní areály

Koně musí trénovat a soutěžit pouze ve vhodných a bezpečných areálech. Všechny překážky musí být stavěné s ohledem na bezpečnost koní.

b) Povrchy

Všechny povrchy, na kterých se koně pohybují, trénují nebo soutěží, musí být připraveny tak, aby vyloučily možnost zranění.

c) Extrémně teplé počasí

Pokud by z důvodu extrémně teplého počasí mělo dojít k ohrožení pohody a zdraví koně, soutěž se nesmí konat. Dále musí být zajištěna možnost rychlého zchlazení koní po soutěži.

d) Ustájení na závodech

Stáje musí být bezpečné, hygienické, pohodlné, s dobrou ventilací a dostatečně prostorné. Čerstvá voda a užitková voda musí být vždy k dispozici.

4. Humánní zacházení s koňmi

a) Veterinární péče

Na závodech musí být vždy k dispozici veterinář. Pokud je kůň zraněn, nebo vyčerpán během soutěže, jezdec musí sesednout a veterinář musí koně zkontrolovat.

b) Doporučená zdravotní zařízení

Pokud je to nezbytné, kůň by měl být transportován do nejbližšího zdravotního zařízení k další léčbě. Zraněným koním musí být poskytnuta plnohodnotná podpůrná léčba před převozem.

c) Zranění během soutěží

Následky zranění utrpěných během soutěží by měly být monitorovány. Povrch soutěžního areálu, frekvence soutěží a další rizikové faktory by měly být důkladně prověřovány tak, aby minimalizovaly možnosti zranění.

d) Eutanázie

Pokud jsou zranění rozsáhlá a kůň musí být utracen, učiní tak humánním způsobem veterinář, a to co nejrychleji, aby minimalizoval bolest.

e) Ukončení aktivní soutěžní činnosti

Veškeré úsilí musí směřovat k tomu, aby koním byla věnována řádná pozornost i po ukončení jejich aktivní sportovní činnosti a aby s nimi bylo zacházeno humánně.

5. Vzdělávání

FEI důrazně žádá všechny osoby zainteresované v jezdeckém sportu, aby se snažili dosáhnout co nejvyšší úrovně vzdělání ve své specializaci.

Kodex chování může být příležitostně aktualizován a názory všech jsou vítány. Pozornost bude věnována dalším výzkumům ohledně pohody a zdraví koní, které FEI podporuje.

KAPITOLA I – DREZURA

ČLÁNEK 401: CÍL A VŠEOBECNÉ ZÁSADY DREZURY

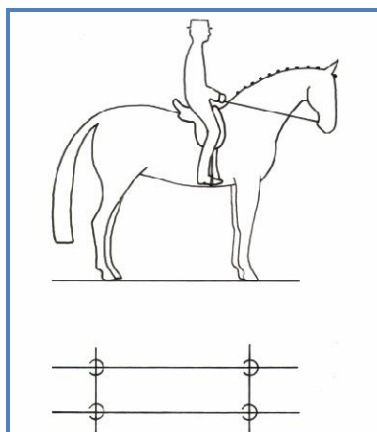
1. Cílem drezúry je rozvoj koně ve „spokojeného atleta“ jeho harmonickým výcvikem. Výsledkem je kůň klidný, vyrovnaný, pružný, uvolněný a obratný, ale také sebejistý, pozorný a bystrý, čímž se dosáhne úplného souladu s jezdcem.

Tyto vlastnosti se projevují:

- Uvolněností a pravidelností chodů.
  - Souladem, lehkostí a nenuceností pohybů.
  - Odlehčením předku a angažovaností zádě, která vychází ze živého kmihu.
  - Přijmutím udidla a prostupností bez napětí nebo odporu.
2. Kůň působí dojmem, že dělá dobrovolně vše, co je od něj požadováno. Důvěřivě a pozorně se podřizuje svému jezdcí, zůstává dokonale rovný ve všech pohybech na rovné čáře a dostatečně se ohýbá na zahnutých liniích.
  3. Krok je pravidelný, uvolněný a nenucený. Klus je uvolněný, pružný, pravidelný, a aktivní. Cval je plynulý, lehký a vyvážený. Zád' není nikdy neaktivní nebo loudavá. Kůň reaguje na nejjemnější pobídky jezdce, a tak oživuje a vnáší energii do celého jeho těla.
  4. V důsledku živého kmihu a ohebnosti kloubů, bez paralyzujícího účinku odporu, kůň se ochotně a bez váhání podřizuje jezdcí a reaguje na různé pobídky klidně v přirozené harmonické rovnováze jak fyzické, tak duševní.
  5. Při veškeré práci dokonce i při zastavení, musí být kůň „na přilnutí“. Říkáme, že kůň je na „přilnutí“, když krk je více nebo méně zvednutý a vyklenutý podle stupně výcviku a podle prodloužení, nebo shromáždění chodu, přijímá udidlo s lehkým a měkkým kontaktem a stálou poslušností. Hlava musí zůstat v ustálené poloze, zpravidla nepatrně před kolmicí, s pružným týlem jako nejvyšším bodem šíje a bez odporu k jezdcí.
  6. Kadence se projevuje v klusu a ve cvalu a je výsledkem správné harmonie, kterou kůň ukazuje, když se pohybuje s dobře zřetelnou pravidelností, kmihem, a vyvážeností. Kadence musí být udržována při všech cvicích v klusu a cvalu a ve všech variantách těchto chodů.
  7. Pravidelné chody jsou základem drezúry.

ČLÁNEK 402: ZASTAVENÍ

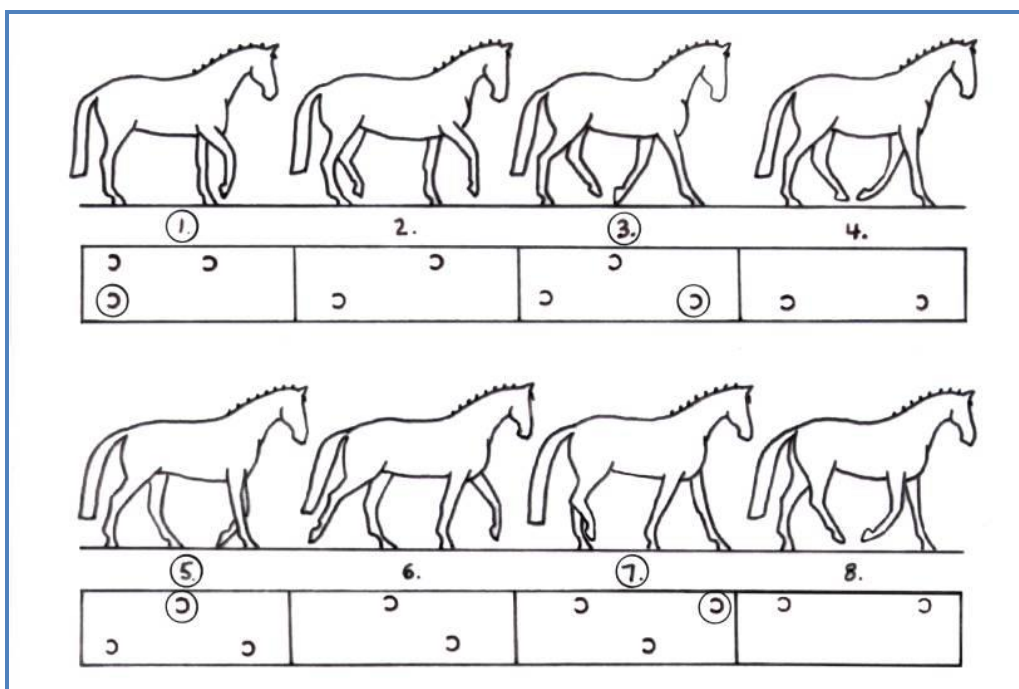
1. Při zastavení má kůň stát pozorně, spokojeně, nehybně a rovně, s váhou rozloženou stejnoměrně na všech čtyřech končetinách, které v páru stojí vždy vedle sebe. Krk má být zvednut, týl je nejvyšším bodem, hlava nepatrně před kolmicí. Kůň zůstane „na přilnutí“ a udržuje měkké a lehké spojení s rukou jezdce, může jemně přežvykovat udidlo a je připraven k pohybu na nejjemnější pomůcku jezdce. Zastavení musí trvat nejméně 3 vteřiny a musí být provedeno zároveň při pozdravu.
2. Zastavení se docílí přenesením váhy koně na zád' správným zvýšením účinku sedu a holení jezdce, pobízejících koně proti jemně zadržující ruce, vyvolávající téměř okamžité, ale ne násilné zastavení na určitém místě. Zastavení se připravuje sérií polovičních zádrží (viz dále – přechody).
3. Kvalita chodů před a po zastavení je nedílnou součástí hodnocení.

ČLÁNEK 403: KROK

1. Krok je kráčivý chod v pravidelném, čistě ohraničeném čtyřdobém taktu, ve kterém zároveň musejí být dodrženy pravidelné intervaly mezi každým úderem. Pravidelnost spolu s úplným uvolněním musí být dodržena po celou dobu práce v kroku.
2. Pohybuje-li se přední a zadní noha na téže straně téměř ve stejnou dobu, krok se stává téměř laterálním pohybem. Tato nepravidelnost, která může přejít až do mimochodu, je vážným zhoršením kroku.
3. Rozeznáváme následující ruchy kroku: Střední krok, Shromážděný krok, Prodloužený a Volný krok. Mezi těmito ruchy musí být vždy zřetelný rozdíl v držení těla koně a v překračování.
  - 3.1 **Střední krok.** Čistý, pravidelný a nenucený krok středního prodloužení. Kůň zůstává „na přílnutí“, kráčí energicky, ale uvolněně stejnými a rozhodnými kroky, zadní nohy došlapují před stopy předních nohou. Jezdec udržuje lehký, měkký a stálý kontakt s hubou koně, dovolující přirozený pohyb hlavy a krku.
  - 3.2 **Shromážděný krok.** Kůň zůstává „na přílnutí“, pohybuje se odhodlaně vpřed, krk je zvednutý a vyklenutý. Kůň se zřetelně „nese“. Hlava se přibližuje kolmici, zůstává lehké spojení s hubou koně. Zád je angažovaná s dobrou akcí hlezen. Chůze musí zůstat kráčivá a energická, nohy došlapují v pravidelných intervalech. Každý krok zabírá méně prostoru a je vyšší než při středním kroku, protože všechny klouby se zřetelněji ohýbají. Shromážděný krok je méně prostorný než střední krok, je však aktivnější.
  - 3.3 **Prodloužený krok.** Kůň zabírá co nejvíce prostoru, aniž by spěchal a porušil pravidelnost kroků. Zadní nohy došlapují výrazně před stopy předních. Jezdec dovoluje koni natáhnout hlavu a krk (dopředu a dolů), aniž by ztratil spojení s hubou a kontrolu nad týlem koně. Nos koně musí být zřetelně před kolmicí.
  - 3.4 **Volný krok.** Je krok k uvolnění, při němž je koni dána úplná volnost ke snížení hlavy a vytažení krku. Míra přešlapování zadních končetin před stopy předních a délka kroků jsou podstatné pro hodnocení kvality volného kroku.

Krok je chod se čtyřdobým taktem a osmi fázemi (čísla v kroužku označují úder končetiny).

3.5 **Nechat vytáhnout otěže.** Toto cvičení poskytuje jasnou představu o "prostupnosti" koně a prověřuje jeho rovnováhu, pružnost, poslušnost a uvolněnost. Při správném provedení cviku "Nechat vytáhnout otěže" jezdec plynule prodlužuje otěže směrem dopředu a dolů za hubou koně. Krk koně se protahuje dolů a dopředu a huba koně by měla víceméně přetnout pomyslnou horizontální přímkou ve výšce ramenního kloubu koně. Chod musí zachovat svůj rytmus a kůň musí zůstat uvolněný v ramenu s aktivními zadními končetinami. Při opětovném zkracování otěží musí kůň akceptovat kontakt bez odporu v hubě nebo zátylku.

ČLÁNEK 404: KLUS

1. Klus je dvoudobý chod se střídáním diagonálních nohou (levá přední a pravá zadní a naopak). Každý klusový krok je oddělen okamžikem vznosu.
2. Klus má ukázat uvolněné, aktivní a pravidelné kroky.
3. Kvalita klusu se hodnotí podle celkového dojmu tj. pravidelnosti a pružnosti kroků, kadence a kmihu ve shromáždění i prodloužení. Je výsledkem pružnosti hřbetu a dobře angažované zádě, a schopností zachovat stejný rytmus a přirozenou rovnováhu v každém ruchu klusu.
4. Rozeznáváme následující ruchy klusu: Pracovní klus, Prodloužení kroků, Shromážděný klus, Střední klus a Prodloužený klus.
  - 4.1 **Pracovní klus.** Je chod mezi Shromážděným a Středním klusem. Kůň je ve stupni výcviku, kdy ještě není připraven pro shromážděné chody. Ukazuje v tomto ruchu dobrou rovnováhu, zůstává „na přílnutí“, jde vpřed stejnými a pružnými kroky a s dobrou akcí hlezen. Výraz „dobrá akce hlezen“ zdůrazňuje význam kmihu, který vychází z aktivity zádě.
  - 4.2 **Prodloužení kroků.** V úloze pro čtyřleté koně se požaduje prodloužení kroků. Je to stupeň, mezi pracovním a středním klusem, kdy kůň není ještě připraven pro střední klus.
  - 4.3 **Shromážděný klus.** Kůň zůstává „na přílnutí“, pohybuje se vpřed se zvednutým a vyklenutým krkem. Hlezna jsou dobře angažované a ohebné, musí udržovat energický kmih a umožňují velkou pohyblivost plece, což ukazuje zřetelné „nesení se“ koně. Kroky koně jsou méně prostorné než v ostatních ruších bez ztráty pružnosti a kadence.

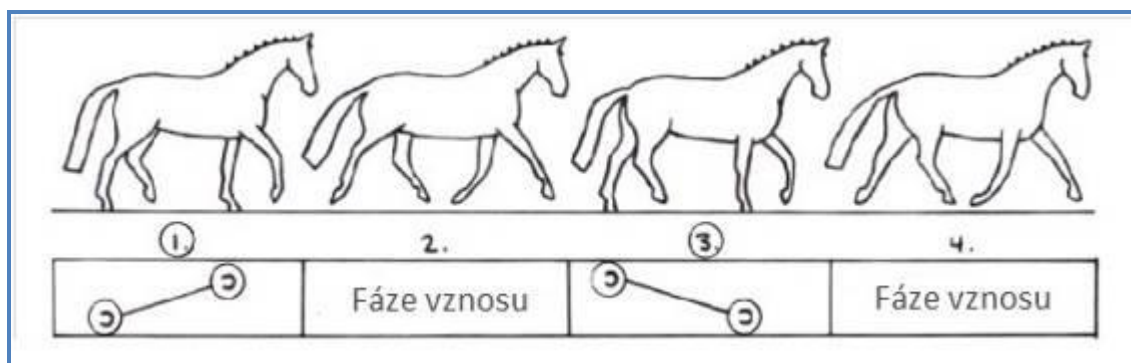

4.4 **Střední klus.** Je chod s průměrným prodloužením ve srovnání s Prodlouženým klusem, ale je „kulatější“. Kůň jde vpřed jasně prodlouženějšími kroky z aktivní zádě, bez spěchání. Jezdec dovoluje koni nést hlavu mírně před kolmicí než ve Shromážděném nebo Pracovním klusu a dovoluje mu také ve stejné době poněkud snížit hlavu a krk. Kroky mají být stejné a celý pohyb vyvážený a nenucený.

4.5 **Prodloužený klus.** Kůň zabírá co největší možný prostor. Nepospíchá, délka jeho kroků je co nejdelší a vychází z velké aktivity zádě. Jezdec dovoluje koni prodloužení rámce s uvolněným týlem k získání co největšího prostoru. Přední nohy došlapují na místo, na které uváží. Pohyb (poloha) předních a zadních nohou má být v okamžiku prodloužení stejný. Celý pohyb má být v dobré rovnováze a přechod do Shromážděného klusu musí být proveden měkce při současném přenesení větší váhy na zádě.

5. Při veškeré klusové práci jezdec sedí, kromě případů, kdy je v úloze předepsáno jinak.

6. **Nechat vytáhnout otěže.** Toto cvičení poskytuje jasnou představu o „prostupnosti“ koně a prověřuje jeho rovnováhu, pružnost, poslušnost a uvolněnost. Při správném provedení cviku „Nechat vytáhnout otěže“ jezdec plynule prodlužuje otěže směrem dopředu a dolů za hubou koně. Krk koně se protahuje dolů a dopředu a huba koně by měla víceméně přetnout pomyslnou horizontální přímkou ve výšce ramenního kloubu koně. Chod musí zachovat svůj rytmus a kůň musí zůstat uvolněný v ramenu s aktivními zadními končetinami. Při opětovném zkracování otěží musí kůň akceptovat kontakt bez odporu v hubě nebo zátylku.

Klus je dvoudobý chod se čtyřmi fázemi (Číslo v kroužku označuje úder končetin)

ČLÁNEK 405: CVAL

1. Cval je třídobý chod, kdy např. při cvalu vpravo je tento sled nohou: levá zadní, levá diagonála (současně levá přední a pravá zadní), pravá přední následovaná momentem vznosu, kdy jsou všechny čtyři nohy ve vzduchu, před příštím cvalovým skokem.
2. Cval, vždy s lehkými, kadencovanými a pravidelnými skoky, má být pohybem bez váhání.
3. Kvalita cvalu se hodnotí podle celkového dojmu, tj. pravidelností a lehkostí chodu, tendence skoku vzhůru (do kopce) a kadence, vycházející z přijmutí udidla s uvolněným týlem a angažovaností zádě s aktivní činností hlezen - a schopnosti zůstat ve stejném rytmu a přirozené rovnováze i po přechodu z jednoho cvalu do druhého. Kůň zůstává na rovných čarách vždy rovný a správně ohnut v obloucích.
4. Rozeznáváme následující ruchy cvalu: Pracovní cval, Prodloužení skoků, Shromážděný cval, Střední cval a Prodloužený cval.

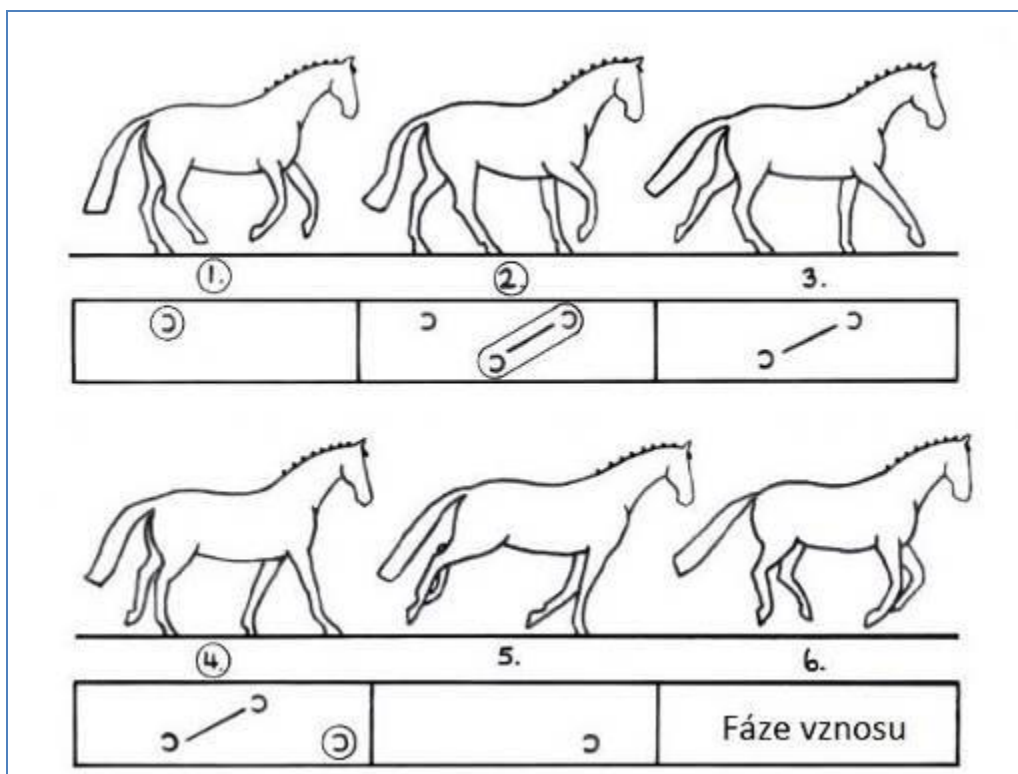
4.1 **Pracovní cval.** Je chod mezi Shromážděným a Středním cvaem. Kůň je na stupni výcviku, kdy ještě není připraven pro shromážděné chody. Ukazuje přirozenou rovnováhu a je „na přílnutí“, pohybuje se kupředu ve stejných, lehkých a kadencovaných skocích, s „dobrou akcí hlezen“. Výraz „dobrá akce hlezen“ zdůrazňuje důležitost impulsu vycházejícího z aktivní zádě.

- 4.2 **Prodloužení skoků.** V úloze pro čtyřleté koně je požadováno „prodloužení skoků“. Je to varianta mezi pracovním a středním cvaem, kdy kůň je na stupni výcviku, ve kterém ještě není připraven pro střední cval.
- 4.3 **Shromážděný cval.** Kůň zůstává „na přilnutí“, pohybuje se vpřed s krkem zvednutým a vyklenutým. Dobře angažovaná hlezna udržují energický kmih umožňující velkou pohyblivost plece, což ukazuje zřetelné „nesení se“ koně a tendence do kopce. Skoky jsou kratší než v ostatních cvalech, bez ztráty pružnosti a kadence.
- 4.4 **Střední cval.** Je chod mezi Pracovním a Prodlouženým cvaem. Kůň jde vpřed bez pospíchání v jasně prodloužených skocích s aktivní zádí. Jezdec dovoluje koni nést hlavu trochu více před kolmicí než při shromážděném nebo pracovním cvalu a dovoluje mu také mírně snížit hlavu a krk. Skoky mají být nenucené a vyvážené.
- 4.5 **Prodloužený cval.** Kůň zabírá co největší možný prostor. Délka jeho skoků je co největší, bez pospíchání a s lehkostí, je výsledkem velkého kmihu vycházejícího ze zádě. Jezdec dovolí koni prodloužení rámce s uvolněným týlem k získání co největšího prostoru. Celý pohyb má být v dobré rovnováze a přechod do shromážděného cvalu musí být proveden měkce při současném přenesení větší váhy na zád.
- 4.6 **Kontracval.** Kontracval je cvik zlepšující rovnováhu a srovnání koně a musí být prováděn ve shromážděném cvalu. Kůň cválá ve správném nohosledu na vnější přední nohu a je veden se sestavením k vedoucí noze. Přední a zadní nohy jdou ve stejné stopě.
- 4.7 **Jednoduchá změna cvalu.** Je pohyb, kdy kůň ze cvalu přejde přímo do kroku a po třech (3) až pěti (5) jasně vymezených krocích zaskočí okamžitě do cvalu na druhou vedoucí nohu.
- 4.8 **Přeskok (letmá změna cvalu).** Tato změna cvalu je provedena při vznosu, který následuje po každém cvalovém skoku. Změna má být provedena předními a zadními nohama současně. Pomůcky musí být přesné a nenápadné.

Přeskoky mohou být prováděny také v sériích, např. každý čtvrtý, třetí, druhý nebo každý skok. Kůň i v sériích zůstává uvolněný, klidný, rovný, v živém kmihu, udržuje stejný rytmus a rovnováhu během celé série. Aby se zabránilo ztrátě lehkosti, plynulosti a prostornosti u přeskoků v sériích, musí být prováděny s dostatečným kmihem.

Význam přeskoků: Ukázat reakci, citlivost a poslušnost koně na pomůcky pro přeskok.

Cval je chod v třídobém taktu se šesti fázemi.

ČLÁNEK 406: COUVÁNÍ

1. Couvání je dvoudobý pohyb zpět v diagonálním sledu kroků bez momentu vznosu. Každý diagonální pár nohou se současně zvedá i došlapuje a přední nohy krácejí ve stejné linii jako nohy zadní.
2. Během couvání má kůň zůstat „na přílnutí“ a udržet si chuť k pohybu vpřed.
3. Vážnými chybami jsou vzpírání se nebo ukvapenost pohybu, odpor nebo vyhýbání se ruce, uhýbání zádě z přímé linie, rozkročující se nebo neaktivní zadní nohy, vlečení předních nohou.
4. Kroky jsou počítány jako posunutí jednotlivé přední končetiny zpět. Po dokončení předepsaného počtu kroků kůň a) zůstane stát ve čtvercovém rámci, nebo b) vykročí okamžitě v požadovaném chodu. Pokud je požadováno Couvání o jednu koňskou délku zpět, měly by být provedeny tři (3) až čtyři (4) kroky couvání.
5. Série couvání (houpačka) je kombinace dvojího couvání s kroky vpřed. Má být prováděna s plynulými přechody a předepsanými počty kroků.

ČLÁNEK 407: PŘECHODY

Změny chodu a ruchu mají být provedeny zřetelně u předepsaných značek. Kadence chodu (kromě kroku) má být zachována až do okamžiku, kdy chod je měněn nebo kůň zastaví. Změny ruchu musí být jasně definovány se zachováním stejného rytmu a kadence. Kůň má zůstat lehce v ruce, klidný a udržet korektní postavení.

Totéž platí o přechodech z jednoho cviku do druhého, např. z pasáže do piafy a obráceně.

ČLÁNEK 408: POLOVIČNÍ ZÁDRŽ

Každý cvik nebo přechod by měl být připraven sotva viditelnou poloviční zádrží. Poloviční zádrž je téměř současná koordinovaná činnost sedu, holení a ruky jezdce s cílem zvýšit pozornost a zlepšit rovnováhu koně před provedením cviků nebo přechodů do nižších a vyšších chodů. Přenesením poněkud větší váhy na zád' je vyvolána větší angažovanost zadních nohou ve prospěch odlehčení předku a celkové rovnováhy koně.

ČLÁNEK 409: ZMĚNY SMĚRU

Při změnách směru má kůň přizpůsobovat ohnutí svého těla zakřivenosti čáry, kterou sleduje, zůstat poslušný a na pomůckách jezdce, bez odporu nebo změny chodu, rytmu nebo ruchu.

Změny směru mohou být prováděny následujícími způsoby:

- **Obrat** v pravém úhlu včetně projíždění rohu (**čtvrt malého kruhu přibližně 6 m v průměru**).
- Krátká a dlouhá diagonála.
- Půl malého nebo velkého kruhu se změnou směru.
- Poloviční pirueta a obrat kolem zádi.
- Vlnovky.
- Opačné změny ruky v cikcak traverzále*. Kůň by měl být rovný v okamžiku změny směru.

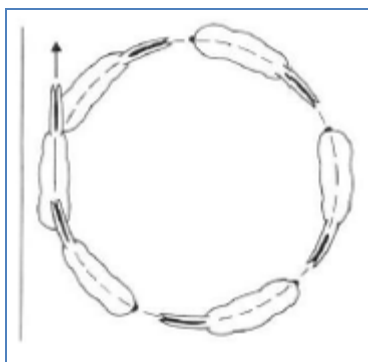
*Cikcak traverzála: obsahuje více než dva poloviční překroky se změnou směru.

ČLÁNEK 410: FIGURY

Požadované obrazce (figury) v drezurních úlohách jsou malé kruhy, vlnovky a osmičky.

1. Malý kruh (volta)

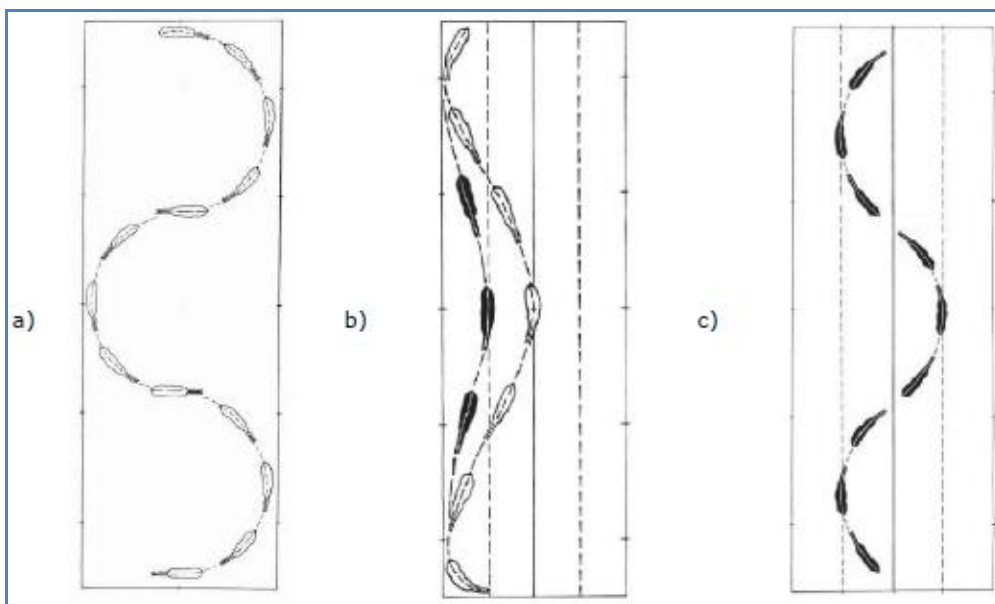
Malý kruh (volta) má průměr 6, nebo 8, nebo 10 metrů má-li být větší než 10 metrů, používá se slovo „kruh“ a uvedení průměru.

2. Vlnovka

Vlnovka se skládá z půlkruhů spojovaných rovnou čarou, vrcholy půlkruhů se dotýkají dlouhé stěny. V okamžiku protnutí středové čáry má být kůň rovnoběžný s krátkou stěnou a rovný (a). Délka rovné čáry se mění v závislosti na průměru půlkruhu. Vlnovka o 1 oblouku (od stěny ke stěně) na dlouhé straně obdélníku je prováděna s pěti (5) nebo deseti (10) metrovým odstupem od stopy (b). Vlnovky na střední čáře jsou prováděny mezi čtvrt liniemi (c).

3. Osmička

Osmičku tvoří dva přesné kruhy o stejné velikosti, jak je předepsáno úlohou, spojené ve středu osmičky. Kůň má být ve středu figury před změnou ruky na okamžik rovný.

ČLÁNEK 411: USTUPOVÁNÍ NA HOLEŇ

1. Záměrem ustupování na holeň je ukázat poddajnost koně a jeho odpověď na stranové pobídky.
2. Cvik je prováděn v pracovním klusu. Kůň je téměř rovný, kromě nepatrného postavení zátylku proti pohybu tak, že jezdec má vidět vnitřní očníkový oblouk a vnitřní nozdru. Obě vnitřní nohy překračují (a křížují) předem vnější nohy.

Ustupování na holeň by mělo být zahrnuto v tréninku koně předtím než je schopen pracovat ve shromáždění. Později spolu s pokročilejším pohybem dovnitř plec je toto nejlepší způsob, jak udržet

koně pružného, uvolněného ve prospěch pravidelnosti a pružnosti, za udržení harmonie, lehkosti a jednoduchosti jeho pohybů.

Ustupování na holeň se může provádět na diagonále, kdy kůň má být pokud možno rovnoběžný s dlouhou stěnou obdélníku, ale předek má být nepatrně před zadí. Může se také provádět na stěně, kdy kůň má být v úhlu asi 35 stupňů ke směru, kterým se pohybuje.

ČLÁNEK 412: PRÁCE NA DVOU STOPÁCH (STRANOVÉ POHYBY)

1. Cílem práce na dvou stopách (vyjma ustupování na holeň) je rozvoj a zvýšení angažovanosti zádě a tím také shromáždění.
2. Při každé práci na dvou stopách - dovnitř plec, travers, renvers a poloviční překrok - je kůň nepatrně ohnut a pohybuje se předníma a zadníma nohama po dvou různých stopách.
3. Postavení ani ohnutí se nesmí přehánět, aby nedošlo k porušení rytmu, rovnováhy a plynulosti příslušného pohybu.
4. Při práci na dvou stopách má chod zůstat uvolněný a pravidelný a má být kadencovaný a vyvážený. Často dochází chybně ke ztrátě kmihu, protože se jezdec často zaměří na ohnutí koně a jeho ustupování do strany.

5. **Dovnitř plec.** Cvik se provádí ve shromážděném klusu. Kůň je lehce a stejnoměrně ohnut okolo vnitřní nohy jezdce a udržuje úhel přibližně 30 ° ke stěně. Vnitřní přední noha koně překračuje a křížuje před vnější přední nohou. Vnitřní zadní noha se podsazuje pod těžiště koně se snížením vnitřní kyčle a jde ve stejné stopě jako vnější přední noha. Kůň je ohnut proti směru, kterým se pohybuje

6. **Dovnitř zád' (travers).** Cvik se může provádět ve shromážděném klusu nebo ve shromážděném cvalu. Kůň je ohnut okolo vnitřní nohy jezdce poněkud více než při dovnitř plec. Úhel ke dlouhé stěně by měl být 35°. Zezadu i zepředu bychom měli vidět čtyři stopy. Přední nohy jdou na stěně a zadní od stěny. Vnější nohy koně překračují a křížují vnitřní nohy. Kůň je ohnut ve směru, ve kterém se pohybuje.

Na začátku traversu zád' koně musí jít od stěny nebo po projetí rohu či kruhu zůstává od stěny. Na konci traversu se zád' vrátí na stěnu, aniž by došlo přistavení ke druhé ruce.

Význam traversu: Ukázat plynulý shromážděný pohyb v klusu na rovné linii za korektního ohnutí. Přední i zadní nohy se kříží za udržení rovnováhy a kadence.

7. **Renvers.** Renvers je cvik obrácený k traversu. Zád' zůstává na stěně, zatímco předek koně je od stěny. Kůň je ohnut ve směru, ve kterém se pohybuje. Při dokončení renversu se předek koně vrátí zpět na stěnu. Jinak platí stejné principy a podmínky jako u traversu.

Kůň je lehce ohnutý kolem vnitřní nohy jezdce. Vnější končetiny koně kříží končetiny zadní. Kůň je ohnut ve směru, kterým se pohybuje.

Význam renversu: Ukázat plynulý shromážděný pohyb v klusu na rovné linii s větším stupněm ohnutí než při cviku dovnitř plec. Přední i zadní nohy se kříží, je zachována rovnováha a kadence.

8. **Překrok.** Překrok je obměna traversu, prováděná na diagonále místo na stěně. Může být předváděn ve Shromážděném klusu, ve Shromážděném cvalu nebo v pasáži při volné sestavě. Kůň má být mírně ohnutý ve směru, kterým se pohybuje okolo vnitřní nohy jezdce. Má udržovat stejnou kadenci a rovnováhu během celého cviku. Pro docílení větší uvolněnosti a pohyblivosti plece je velmi důležité, aby byl udržen kmih a zejména angažovanost vnitřní zadní nohy. Koňské tělo je téměř rovnoběžné s dlouhou stěnou, přičemž předek mírně předchází zád'.

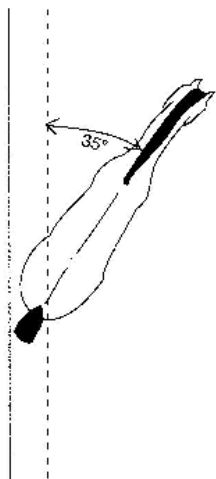
V klusu vnější nohy překračují a křížují nohy vnitřní. Ve cvalu se jedná o sérii dopředu do strany prováděných skoků.

Význam překroku v klusu: Ukázat plynulý shromážděný pohyb v klusu na diagonále s větším stupněm ohnutí než při cviku dovnitř plec. Přední i zadní nohy se kříží, je zachována rovnováha a kadence.

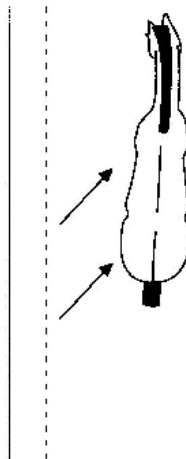

Význam překroku ve cvalu: Prokázat a rozvíjet shromáždění a uvolněnost pohybem ve cvalu, který je plynulý směrem dopředu a do strany, bez ztráty rytmu, rovnováhy, měkkosti a ochoty se ohnout.

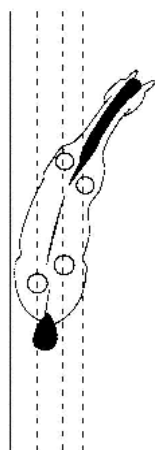
Ustupování na holeň podél stěny

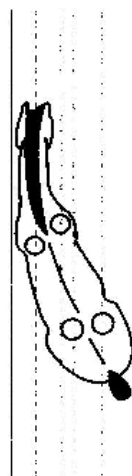
Ustupování na holeň na diagonále

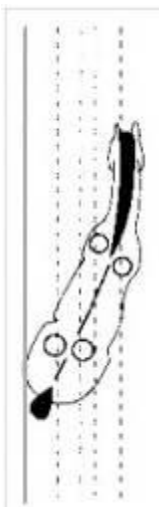
Dovnitř plec

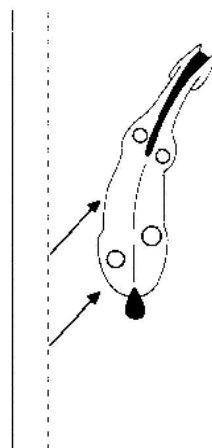
Travers

Renvers

Poloviční překrok

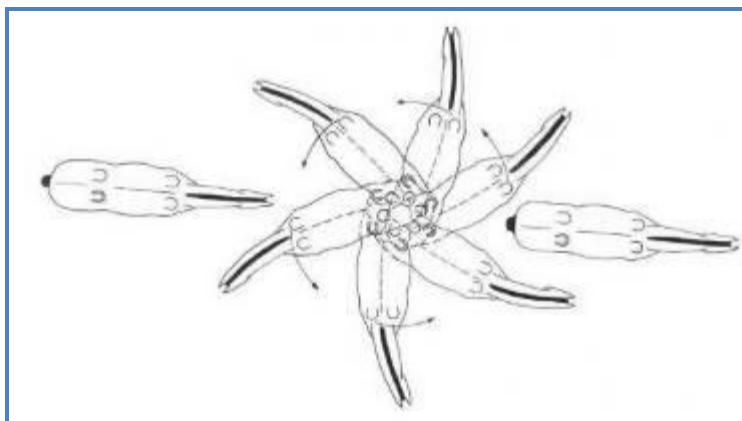

ČLÁNEK 413: PIRUETY, POLOVIČNÍ PIRUETY, OBRAT KOLEM ZÁDĚ

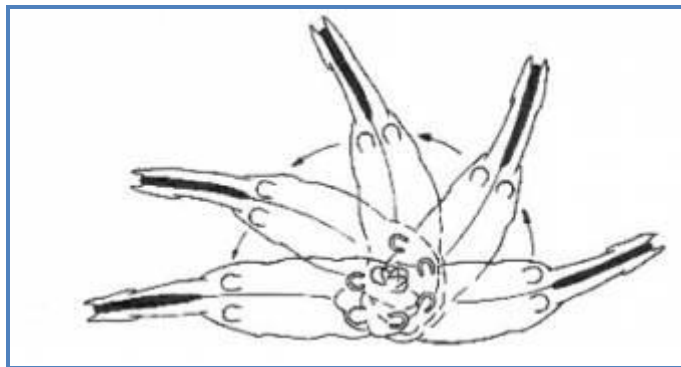
1. **Pirueta (poloviční pirueta)** je obrat o 360 stupňů (180 stupňů) prováděný na dvou stopách s poloměrem rovným délce koně, kdy se předek otáčí okolo zádě.
2. Piruety (poloviční piruety) se obvykle předvádějí ve Shromážděném kroku, nebo cvalu, ale mohou se provádět také v piafě.
3. Při piruetě (poloviční piruetě) se přední nohy a vnější zadní noha pohybují okolo vnitřní zadní nohy. Vnitřní zadní noha opisuje co nejmenší kruh.
4. Při provádění piruety (poloviční piruety) v kterémkoliv chodu je kůň nepatrně ohnut ve směru, ve kterém se otáčí, zůstává lehce „na přílnutí“, otáčí se klidně, udržuje stálou kadenci a nohosled příslušného chodu. Nejvyšším místem během celého cviku je týl hlavy.
5. Během piruet (polovičních piruet) má kůň udržet kmih, nemá ani nepatrně couvnout nebo ustoupit.
6. Při provádění piruety (poloviční piruety) ve cvalu má jezdec udržet plnou uvolněnost koně se zdůrazněným shromážděním. Zád' je dobře angažovaná, snižená a vykazuje dobrou pružnost kloubů. Nedílnou součástí cviku je kvalita cvalových skoků před a po piruetě. Cvalové skoky by měly vykazovat zvýšenou aktivitu a shromáždění před piruetou a rovnováha by měla být zachována i na konci piruety.

Význam piruety a poloviční piruety ve cvalu: Kůň by měl: prokázat ochotu otáčet se okolo vnitřní zadní nohy na kruhu velmi malého průměru, být lehce ohnutý ve směru otáčení při zachování aktivity a čistoty cvalu, udržet srovnání a rovnováhu před a po piruetě a čistě cválat v průběhu piruety. Při piruetě, nebo poloviční piruetě ve cvalu by měl být rozhodčí schopen rozeznat jednotlivé cvalové skoky, přestože diagonální nohy – vnitřní zadní noha, vnější přední noha- se nedotýkají země současně.

Pirueta a poloviční pirueta ve cvalu

7. Kvalita piruet (polovičních piruet) se hodnotí podle uvolněnosti, lehkosti, přesnosti a plynulosti předvedení. Ve cvalové piruetě má být zřetelný nohosled cvalového skoku, i když diagonální vnitřní zadní a vnější přední noha nemusí došlápnout současně. Celá pirueta ve cvalu má být provedena v šesti (6) až osmi (8) cvalových skocích, poloviční pirueta ve třech (3) až čtyřech (4) skocích.
8. **Poloviční piruety v kroku** (180 stupňů) jsou prováděny ve Shromážděném kroku se shromážděním v průběhu celého cviku. Pokud kůň dokončuje piruetu, vrací se do původní stopy bez křížení zadních nohou.

Poloviční pirueta v kroku

9. **Obrat kolem zádě z kroku.** Pro mladší koně, kteří ještě nejsou schopni předvádět Shromážděný krok je obrat kolem zádě cvičením pro přípravu ke shromáždění. Obrat kolem zádě se provádí ze Středního kroku přípravou několika polovičními zádržemi pro zkrácení kroků a lehké zlepšení schopnosti ohnout klouby zadních končetin. Kůň nesmí zastavit před, ani po obratu. Obrat kolem zádi může být prováděn na větším poloměru než kroková pirueta (cca 0,5m), ale požaduje dodržení škály výcviku zahrnující rytmus, kontakt, aktivitu a narovnění.
10. **Obrat kolem zádě přechodem ze zastavení a do zastavení.** (180 stupňů) V zájmu zachování tendence pohybu vpřed je na začátku obratu povolen jeden (1), nebo dva (2) kroky dopředu. Platí stejná kritéria jako při obratu kolem zádě z kroku.

ČLÁNEK 414: PASÁŽ

1. Je to odměřený, velmi shromážděný, velmi vznosný a velmi kadencovaný klus. Je charakterizován výraznou angažovaností zádě, více zdůrazněným ohýbáním kolen a hlezen a půvabnou pružností pohybu. Každý diagonální pár nohou se střídavě zvedá a dopadá s kadencí a prodlouženým vznosem.
2. V zásadě špička kopyta přední nohy se má zvedat do úrovně poloviny holeně druhé přední nohy. Špička kopyta zadní nohy se má zvedat mírně nad spěnku druhé zadní nohy.
3. Krk má být zvednutý a vznosně vyklenutý s týlem jako nejvyšším bodem a s hlavou téměř na kolmici. Kůň má zůstat lehce a měkce „na přilnutí“, bez zjevného úsilí a bez změny kadence, s výrazným a živým kmihem.
4. Nepravidelné kroky zadních, nebo předních nohou, houpání předku nebo zádě ze strany na stranu, jakož i trhavé pohyby předních nebo zadních nohou, vlečení zadních nohou, nebo dvojité úder v momentu vznosu jsou vážné chyby.

Významem pasáže je demonstrovat nejvyšší stupeň shromáždění, kadence a vznosu v klusu.

ČLÁNEK 415: PIAFFA

1. Piafa je vysoce shromážděný, kadencovaný, vznosný diagonální pohyb působící dojmem, že kůň zůstává na místě. Hřbet koně je ohebný a pruží. Zád' je snížena, kyčle s aktivními hlezny jsou dobře podsazeny a umožňují uvolněnost, lehkost a pohyblivost plecí a předních nohou. Každý diagonální pár nohou se zvedá a došlapuje střídavě s pružností a stejnou kadencí.
  - 1.1. V zásadě špička kopyta přední nohy se má zvedat do úrovně poloviny holeně druhé přední nohy. Špička kopyta zadní nohy se má zvedat mírně nad spěnku druhé zadní nohy.

- 1.2. Krk má být zvednutý a vzorně vyklenutý s týlem jako nejvyšším bodem. Kůň má zůstat lehce „na přilnutí“ s uvolněným týlem a udržovat měkký a lehký kontakt. Tělo koně se má pohybovat pružně, s kadencí a harmonicky.
- 1.3. Piafa se musí vždy vyznačovat živým kmihem a bezvadnou rovnováhou. Při dojmu, že zůstává na místě, má být zřejmá tendence k pohybu vpřed, což se projeví ochotou koně vykročit, jakmile dostane pobídku.
- 1.4. Vážnými chybami jsou i nepatrné couvnutí, nepravidelné nebo trhavé kroky zadních či předních nohou, nejasné diagonální kroky, křížení předních nebo zadních nohou, kolébání předku nebo zadě ze strany na stranu, široké rozkročení vpředu či vzadu, přílišný pohyb vpřed a porucha rytmu.
- 1.5. Významem piafy je demonstrovat nejvyšší stupeň shromáždění při dojmu, že kůň zůstává na místě.

ČLÁNEK 416: KMIH / POSLUŠNOST

1. Kmih je výraz popisující přenos chtivé a energické, ale stále kontrolované hnací síly vycházející ze zadě do atletického pohybu koně. Konečný výraz může být předveden jen měkkým a houpavým hřbetem koně vedeným citlivým spojením s rukou jezdce.
  - 1.1. Rychlost, sama o sobě má málo společného s kmihem, výsledkem jsou často ploché chody. Viditelnou charakteristikou kmihu jsou jasně členěné došlapy zadních nohou v nepřetržité, spíše stakátové akci. Když zadní noha opouští zem, má se hlezno nejdříve pohybovat dopředu a pak se teprve zvedat. Nesmí se samozřejmě pohybovat dozadu. Prvořadou součástí kmihu je čas, kdy kůň je ve vznosu. Kmih je tedy zřejmý jen u těch chodů, které dobu vznosu mají.
  - 1.2. Kmih je podmínkou pro dobré shromáždění v klusu a ve cvalu. Když není kmih, není co shromažďovat.
2. Poslušnost neznamená otrocké podrobení se, ale projevuje se stálou pozorností, ochotou a důvěrou v celém chování koně, jakož i harmonií, lehkostí a samozřejmostí při vykonávání různých cviků.

Stupeň poslušnosti se také projevuje způsobem, jakým kůň přijme udidlo s lehkým a měkkým spojením a pružným týlem. Za nedostatek poslušnosti je považováno vzpírání se, či vyhýbání se ruce jezdce. Kůň je pak buď „nad“ nebo „za otěží“. Hlavní kontakt s koňskou hubou musí být udržován hlavně přes stihlové udidlo.

  - 2.1. Plazení jazyka, strkání ho nad udidlo nebo úplné vyplazení, skřípání zuby, švihání ohonem jsou většinou projevem nervozity, ztuhnutí nebo odporu koně a musí být rozhodčími vzaty v úvahu v jejich známkách pro daný cvik, a i ve společné známce pro „poslušnost“.
  - 2.2. Prvním kritériem při posuzování poslušnosti je ochota koně vykonat to co je po něm požadováno, stejně tak jisté přijímání pomůcek bez strachu a napětí.
  - 2.3. Také srovnání, tendence do kopce a rovnováha jsou důležitou součástí poslušnosti koně. Kůň by měl v rovnováze zůstat „před holení“ jezdce a udržovat lehký a samozřejmý kontakt s udidlem. Toto představuje opravdový obraz harmonie a lehkosti.

Vyplnění hlavních požadavků (cviků) drezurní úlohy je hlavním kritériem poslušnosti.

ČLÁNEK 417: SHROMÁŽDĚNÍ

Cílem shromáždění koně je:

- Další vývoj a zlepšení vyváženosti a rovnováhy koně, která je více nebo méně narušena přidanou vahou jezdce.
- Rozvinout a zvýšit schopnost koně snížit a angažovat zád' ve prospěch uvolněnosti a pohyblivosti jeho předku.

- Přispět k „nenucenosti a nesení se koně“ a učinit ho příjemnějším k ježdění.

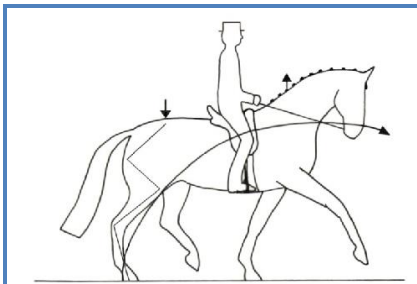
Shromáždění koně se vyvíjí zejména používáním polovičních zádrží a používáním stranových pohybů - dovnitř plec, travers, renvers a poloviční překrok.

Shromáždění je dosaženo a zlepšeno použitím sedu, holení a zadržující ruky za účelem angažování zadních nohou. Klouby jsou ohebné a uvolněné, takže zadní nohy došlapují dopředu pod tělo koně.

Zadní nohy však nemají být podsazeny příliš dopředu pod tělo, protože by se tím příliš zkrátila základna koně, a to by znesnadňovalo pohyb. V takovém případě se linie hřbetu příliš prodlouží a zvýší ve vztahu k základně tvořené nohama, a tím se sníží stabilita a kůň by měl potíže při hledání harmonické a správné rovnováhy.

Na druhé straně, kůň s příliš dlouhou základnou, neschopný a neochotný podsadit zadní nohy pod tělo, nikdy nedocílí přijatelné shromáždění, které je charakterizované „nenuceností a nesením se“, jakož i živým kmihem, vycházejícím z aktivní zádě.

Postavení hlavy a krku koně při shromážděných chodech je samozřejmě závislé na stupni výcviku a při jeho stejném stupni na anatomické stavbě koně. Je však třeba posuzovat, zda krk je nesen uvolněně a tvoří harmonický oblouk od kohoutku k týlu, který je nejvyšším bodem koně, s hlavou nepatrně před kolmicí. V momentu, kdy jezdec použije pomůcky ke shromáždění, hlava se může více či méně dostat na kolmicí. Oblouk krku je přímo závislý na stupni shromáždění.

ČLÁNEK 418: SED A POMŮCKY JEZDCE

1. Všechny cviky mají být dosaženy bez viditelných pomůcek a zjevného úsilí jezdce. Jezdec má být dobře vyvážený, pružný, sedět hluboce uprostřed sedla a plynule sledovat rytmus pohybu koně s uvolněnými bedry i kyčlemi a s klidnými stehny i nohama protaženými dolů. Paty mají být nejnižším bodem. Vrchní část těla je nenucená, uvolněná a vzpřímená. Ruce mají být drženy klidně, nízko a těsně u sebe s palci jako nejvyšším bodem a mají být nezávislé na sedu jezdce. Měla by být dodržena přímka směřující z předloktí jezdce, přes ruku a otež až k hubě koně. Lokty jsou těsně u těla a umožňují jezdci měkce a volně sledovat pohyby koně.
2. Účinnost pomůcek jezdce určuje přesné provedení požadovaných cviků v úloze. Vždy bychom měli mít dojem harmonické spolupráce mezi koněm a jezdcem.
3. Vedení oběma rukama je povinné v úlohách při drezurních závodech FEI. Při odchodu z drezurního obdélníku na volné oteži v kroku, po ukončení své úlohy, jezdec může, podle své úvahy vést koně jen jednou rukou. Pro volné sestavy sledujte také Směrnice pro rozhodčí – Volné sestavy a Směrnice pro posuzování stupně obtížnosti ve volných sestavách dostupných na www.fei.org.
4. Použití hlasu jakýmkoliv způsobem, nebo opakované mlaskání je vážná chyba, která by měla být postihnuta ve známce za chody koně.

KAPITOLA II – DREZURNÍ ZÁVODY

ČLÁNEK 419: ZÁMĚR MEZINÁRODNÍCH DREZURNÍCH ZÁVODŮ

FEI ustavila mezinárodní drezurní závody v roce 1929, aby bylo uchráněno jezdecké umění od škodlivých změn, jimž by mohlo být vystaveno, a aby bylo uchráněno v čistotě svých principů a mohlo být předáno neporušené dalším generacím jezdců.

ČLÁNEK 420: KATEGORIE MEZINÁRODNÍCH DREZURNÍCH ZÁVODŮ

1. V souladu se Všeobecnými pravidly jsou mezinárodní drezurní závody rozděleny na CDI1* až CDI5*, CDI-W, CDIO2* až CDIO5*, CDI-U25, CDIO-U25, CDI-Y, CDIOY, CDI-J, CDIOJ, CDI-Ch, CDIO-Ch, CDI-P, CDIOP, CDI-YH, **CDI-Am**, FEI Mistrovství, Regionální a Olympijské hry, při kterých se musí dodržovat pravidla daná v následujících bodech, pokud není ve speciálních pravidlech pro tyto závody uvedeno jinak.

~~Propagační závody. Mimo Evropu* a Severní Ameriku* FEI povoluje vyspat Propagační drezurní závody (PR). Tyto závody se mohou uskutečnit také na vypůjčených koních. PR až do úrovně Geny Svatého Jiří včetně, se mohou pořádat jako národní závody. Musí však být pořádané Národní federací (NF) oznámeny FEI. Ve sboru rozhodčích pro tyto závody musí být nejméně jeden ze seznamu rozhodčích FEI.~~

~~Poznámka*: PR mohou být organizovány také v Evropě a Severní Americe za předpokladu, že jsou pozvány pouze státy mimo západní Evropu a Severní Ameriku.~~

2. **Národní závody.(CDN)** viz Všeobecná pravidla (VP) – Článek 101-1 2 a 3..

Toto pravidlo se nevztahuje na zahraničního jezdce (Jezdce, žijící mimo zemi své národnosti, tak jak je definováno ve VP), který má bydliště po část roku v hostitelské zemi a je držitelem hostovací licence hostitelské NF.

3. **CDI-W.** Závody zařazené do Světového poháru (FEI World cup™) musí být označeny písmenem W. Na CDI-W se vztahují pravidla Světového poháru.
4. Při všech CDI/CDI-W/CDIU25/CDIY/CDIJ/CDIP/CDI-Ch/**CDI-Am** není neoficiální soutěž družstev povolena. Oficiální soutěž družstev viz CDIO.
5. **CDIO**

5.1. Způsobilost soutěžících.

5.1.1. V zásadě všechna CDIO jsou otevřena pro soutěžící z neomezeného počtu cizích zemí. (viz. Všeobecná pravidla)

5.1.2. Aby však závody získaly statut CDIO musí být pozváno alespoň šest (6) družstev, jedno za každou NF a alespoň tři (3) družstva se musí soutěže zúčastnit.

5.2. Priorita. CDIO2* až 5* mají přednost před všemi CDI v souladu se Všeobecnými pravidly. CDI-W mají přednost před CDI.

5.3. Soutěže družstev:

5.3.1. Musí být vyspána oficiální soutěž družstev. Družstva se musí skládat maximálně ze čtyř (4) a minimálně ze tří (3) soutěžících téže národnosti. Náhradníci nejsou povoleni.

6. FEI Mistrovství. Viz Kapitola V Drezurních pravidel.
7. Regionální hry. Pravidla pro tyto závody musí být schválena Valnou hromadou FEI.
8. Olympijské hry - Viz Pravidla pro jezdecké závody při OH.

ČLÁNEK 421: ÚLOHY

Každá soutěž má vlastní úlohu. Byro FEI je zmocněno vydávat oficiální drezurní úlohy FEI a ty nemohou být v žádném případě upravovány nebo zjednodušovány bez schválení Drezurní komise FEI.

Jsou to tyto úlohy:

1. Úlohy pro mladé koně:
  - 1.1. Úloha pro 4 leté koně (pouze pro národní soutěže).
  - 1.2. Úloha pro 5 leté koně.
  - 1.3. Úloha pro 6 leté koně.
2. Cena Svatého Jiří (Prix St. Georges – SG) - úloha střední úrovně.

Úloha představuje střední stupeň výcviku. Zahrnuje cviky, ukazující poslušnost koně ve všech požadavcích na předvedení klasického ježdění, úroveň fyzické a duševní rovnováhy a vyspělosti, které ho činí schopným provádět cviky harmonicky, lehce a samozřejmě.
3. Intermediaire I (IM 1) - úloha poměrně pokročilejší úrovně.

Cílem úlohy je dovést koně postupně a bez poškození jeho organismu a psychiky (těla a duše) od korektního provedení úlohy Svatého Jiří k náročnějším cvikům Intermediaire II.
4. Intermediate A
5. Intermediate B
6. Intermediaire II (IM 2) - úloha pokročilé úrovně.

Cílem této úlohy je připravit koně pro Grand Prix.
7. Grand Prix (GP) - úloha nejvyšší úrovně.

Grand Prix je soutěž nejvyšší úrovně, která přivede koně k úplné lehkosti, charakterizované absencí odporu a dokončuje vývoj shromáždění a kmihu. Úloha zahrnuje všechny školní chody a všechny základní prvky klasické vysoké školy.
8. Grand Prix Speciál (GPS) - úloha stejné úrovně jako Grand Prix.

Je soutěž stejné úrovně jako Grand Prix, kde velký význam mají zejména přechody.
9. Volná sestava - Kür

Je soutěž v uměleckém ježdění při hudbě na úrovni mladých jezdců, juniorů, pony, Intermediaire I, nebo Grand Prix. Obsahuje všechny školní chody a všechny základní prvky klasické vysoké školy jako úloha dané úrovně. Soutěžící má však úplnou svobodu volby formy a způsobu předvedení v určeném čase. Úloha má jasně ukázat jednotu jezdce a koně, jakož i soulad ve všech pohybech a přechodech.
10. Úlohy jiné než oficiální nesmí být použity na CDIO a CDI.

Oficiální drezurní úlohy pro mladé jezdce, juniory, pony a děti jsou dány pravidly publikovanými FEI. Použití kterékoliv z těchto úloh pro soutěže seniorů je možné pouze po předchozím souhlasu Drezurní komise FEI, podmínky účasti jsou specifikovány v článku 422 Drezurních pravidel. Totéž se vztahuje na FEI úlohy „World Dressage Challenge“.

N1 Platné drezurní úlohy pro běžný rok jsou uvedeny v „Tabulce drezurních úloh platných pro daný rok“. Tabulku vydává VV ČJF na návrh drezurní komise, viz příloha pravidel. V dané tabulce jsou uvedeny všechny úlohy, které mohou být vypisovány na národních drezurních závodech. Tabulka dále definuje některé další požadavky té které úlohy. (např. povinné uzdění, použití ostruh, omezení použití dané úlohy, velikost obdélníka, atd.) **Uzdění je na národních závodech na vůli jezdce (uzdečka nebo uzda) – uzdečka je povinná v úlohách stupně Z, L a dále v úlohách KMK, S0, S1, s výjimkou úloh L4, L5, L6 a vL. Přesné určení uzdění na MČR může stanovit rozpis závodů.**

- N2 Čtení kterékoli drezurní úlohy na národních závodech může určit rozpis soutěže ze stejného místa a stejným způsobem, **výjimky povoluje hlavní rozhodčí**. Je-li úloha čtená, musí být čtená pro všechny jezdce dané soutěže. Není-li v rozpisu uvedeno, zda bude úloha čtená, pak platí, že úlohy vydané pod hlavičkou FEI se jezdí z paměti, národní úlohy jsou vždy čteny.
- N3 Na národních závodech mohou být úlohy pro mladé jezdce, juniory a děti vypsány i jako soutěže přístupné všem věkovým kategoriím.

ČLÁNEK 422: PODMÍNKY ÚČASTI

1. Definice:

- 1.1 Jezdci. Na všech mezinárodních závodech pro seniory mají jezdci povoleno startovat od roku, ve kterém dosáhnou 16 let.
- 1.2 Zdravotně postižení jezdci mají povoleno soutěžit v drezurních soutěžích FEI za použití kompenzačních pomůcek podle stupně jejich postižení, tak jak je definováno ve FEI paradrezurní kartě.
- 1.3 Oddělené soutěže pro muže a ženy nejsou dovoleny.
- 1.4 Koně jakéhokoliv původu se mohou účastnit mezinárodních závodů šestiletí a starší. Juniorské soutěže: Šestiletí (6) letí a starší, Soutěže pro mladé jezdce/Prix St. Georges (SG)/Intermediate I: Sedmiletí a starší, úlohy vyšší než Intermediate I: osmiletí a starší. Koně musejí mít kohoutkovou (hůlkovou) výšku min. 148 cm bez podkov, s výjimkou soutěží pro děti CDI-Ch, kde jsou poníci povoleni. Viz také zvláštní soutěže/závody pro pětileté (5) a šestileté (6) mladé koně.

Stáří se počítá od prvního ledna kalendářního roku narození (od prvního srpna pro jižní polokouli). Výpočet věku **mladého** koně (**5 a 6 let**) závisí na polokouli, na které se kůň narodil. Stát kde se kůň narodil je používán pro stanovení věku koně. Pokud je místo narození neznámé, potom bude použit vzorec pro severní polokouli.

A= Věk (v letech)

C= Současný rok

B= Rok narození

Na severní polokouli je věk koně počítán následovně (standartní výpočet věku):

$$A = C - B$$

Drezura		Současné datum	
		Před 31. červencem	Po 1. srpnu
Narození	Před 31. červencem	$A = C - B$	$A = C - B + 1$
	Po 1. srpnu	$A = C - B - 1$	$A = C - B$

Koně se smí zúčastnit pouze jedné (1) soutěže za den na mezinárodních drezurních závodech a nesmějí startovat zároveň na národních závodech od začátku veterinární přejímky do následujícího dne po skončení účasti na mezinárodních závodech.

2. Soutěžní stupně:

- 2.1 **Cena Svatého Jiří (SG)**. Tato soutěž je otevřena pro všechny koně kromě těch, kteří se umístili do data jmenovitých přihlášek na prvních 15ti místech v GP ~~při CDI~~ na Mistrovstvích, Olympijských hrách nebo zvítězili třikrát v Intermediaire II a vyšší při CDI3*/CDI4*/CDI5* nebo CDI. Toto pravidlo neplatí pro koně, kteří jsou následně ježděni jiným jezdce.
- 2.2 **Intermediaire I (IM I)**. Tato soutěž je otevřena pro všechny koně kromě těch, kteří se umístili do data jmenovitých přihlášek na prvních 15ti místech v GP ~~na CDI~~ na Mistrovstvích nebo

Olympijských hrách, nebo kteří zvítězili třikrát v Intermediaire II a vyšší na při CDI3*/CDI4*/CDI5* nebo CDIO. Toto pravidlo neplatí pro koně, kteří jsou následně ježděni jiným jezdcem.

2.3 Intermediaire I volná sestava (VIM). Tato soutěž je limitována pro maximálně 15 nejlepších dvojic (jezdec a kůň), kteří se kvalifikovali v soutěži Cena Sv. Jiří, nebo v soutěži Intermediaire I. Jezdci mohou startovat pouze s jedním koněm. Je na uvážení pořadatele závodů, jestli bude volná úloha povinná, nebo ne. Toto musí být uvedeno v rozpise.

2.4 Intermediaire II (IM II). Tato soutěž je otevřena pro všechny koně.

2.5 Grand Prix (GP). Tato soutěž je přístupná všem koním.

2.6 Grand Prix Speciál (GPS). Soutěž Grand Prix Speciál může být vypsaná až po soutěži Grand Prix. Na závodech CDI 3* a vyšších musí být Grand Prix Speciál vypsaná jako otevřená soutěž pro nejlepších 6 až 15 dvojic (jezdců/koní) ze soutěže Grand Prix, kteří se přihlásili a kvalifikovali do soutěže Grand Prix Speciál. Jestliže se kvalifikuje méně než 6 dvojic, mohou startovat všichni. Jezdci, kteří se přihlásili ke kvalifikaci do GPS, jsou povinni v této soutěži startovat, pokud se kvalifikovali. Jezdci mohou startovat pouze s jedním koněm. Pro CDIO, Mistrovství FEI a Olympijské hry viz čl. 449 a 456 Drezurních pravidel. V případě oprávněného zrušení z důvodu nemoci, bude pozvána k účasti další dvojice v pořadí z GP.

2.7 Grand Prix-Kür (vGP). Jestliže je vypsaná úloha Grand Prix- Kür musí být vypsaná vždy po GP. Při CDI-W je Grand Prix – kür povinná. Grand Prix- Kür je přístupná pro 6 (nejméně **do 15 (nejvýše)** nejlepších soutěžících (jezdec/kůň), kteří se kvalifikovali v soutěži GP. Jestliže se kvalifikuje méně než 6 dvojic, mohou startovat všichni. Pokud se z GP kvalifikovalo více jak třicet (30) dvojic, pořadatel závodů je povinen mít 15 dvojic v soutěži vGP. Jezdci, kteří se přihlásili do kvalifikace pro Grand Prix-Kür, jsou povinni se soutěže zúčastnit, pokud se kvalifikovali. Jezdci mohou startovat pouze s jedním koněm. Pro CDIO, Mistrovství a OH viz článek 449 a 456 drezurních pravidel. V případě oprávněného zrušení z důvodu nemoci, bude pozvána k účasti další dvojice v pořadí z GP. ~~Jezdec, který se bez oprávněného důvodu nezúčastní, ztratí umístění a ceny ze soutěže předchozí.~~

2.8 Cena útěchy. Koně, kteří se nekvalifikují do Grand Prix Speciál nebo GP kur mohou startovat v ceně útěchy (IM II, GP nebo GP kur), je li vypsaná. Cena útěchy však nikdy neposkytne body do pořadí pro FEI světový drezurní žebříček nebo kvalifikační body pro mistrovství či OH a finanční ceny musí být nižší než ve WDRL kvalifikačních soutěžích (Světový drezurní žebříček). Cenu útěchy mohou rozhodovat pouze tři rozhodčí a musí být v propozicích a ve výsledkové listině.

2.9 Sportovec, který se bez oprávněného důvodu nezúčastní soutěže, kde je účast povinná, ztratí umístění a ceny ze soutěže předchozí.

3. Soutěžní podmínky:

3.1 Kvalifikační skóre pro volné sestavy a Grand Prix Speciál. Kůň musí dosáhnout minimálně 60 (šedesát) % v kvalifikační úloze, aby mohl startovat ve volných sestavách a Grand Prix Speciál.

3.2 Počet koní pro jednoho jezdce. Počet koní pro jezdce a soutěž. Na všech CDI je počet koní, s nimiž se může jezdec účastnit každé soutěže dán rozhodnutím organizačního výboru s výjimkou volných sestav a úlohy Grand Prix Speciál, ve kterých může každý jezdec startovat jen na jednom (1) koni. Toto pravidlo je možno použít také na CDIO s výjimkou Velké ceny, ve které každý jezdec může startovat jen na jednom koni (viz také článek 448 Drezurních pravidel).

Za zvláštních okolností na CDI kde v kvalifikační soutěži GP startuje méně jak 15 dvojic, může pořadatel závodů požadovat zvláštní povolení FEI, aby v GP mohli startovat jezdcí na dvou (2) koních a tím pádem se i kvalifikovat do volné sestavy GP. Pokud je povolení uděleno, oba koně obdrží body do Světového drezurního žebříčku (WDRL). Tyto samé podmínky platí i pro Grand Prix Speciál.

Pokud však organizační výbor v rozpise závodů pro některé soutěže povolí jezdcům více než jednoho koně, doporučuje se uvést podmínku, která, jestliže dojde příliš mnoho přihlášek, povoluje zrušit toto rozhodnutí před datem uzávěrky.

- 3.3 Možnost volby. Pokud jsou při CDI 3* a výše, vypsána volná sestavy GP i GPS, jezdec musí určit do uzávěrky definitivních přihlášek, do které z těchto dvou (2) soutěží se chce kvalifikovat. Jezdci by měli určit svoji 1. a 2. volbu, pokud to pořadatel dovoluje (tj. Jezdec si vybere vGP jako 1. volbu a GPS jako 2. volbu. Pokud je soutěž vGP přeplněna, jezdec pak může startovat v GPS.). Účast je možná pouze v jedné z těchto úloh se stejným koněm a původní rozhodnutí nesmí být měněno i v případě že je místo v druhé soutěži. Pokud je vypsána Cena útěch GP, jezdec se může rozhodnout, jestli chce přeřadit z GP do Ceny útěchy, **nejpozději k datu podání definitivních přihlášek.**
- 3.4 Rozdělení soutěže na dva (2) dny. Jestliže počet soutěžících v soutěži převyšuje 40, Organizační výbor musí soutěž rozdělit na dva dny, nebo do dvou oddělených soutěží.
- Jakékoliv změny předpokládaného časového harmonogramu by měly být provedeny po dohodě s FEI.

N4: Toto ustanovení neplatí pro národní soutěže pořádané ČJF, při počtu startujících větším jak 40 dvojic bude postupováno dle Článku 429.7. a o případném rozdělení soutěže může rozhodnout hlavní rozhodčí s Organizačním výborem závodů.

- 3.5 Výběr soutěží. Na všech závodech se stejná dvojice jezdec/kůň může zúčastnit jen soutěží stejné úrovně definovaných níže:

Malá runda: PSG - IM I - vIM

Runda pro jezdce do 25 let (U25): IM II – GP (16-25)

Střední runda: Intermediate A – Intermediate B, **Intermediate A - Intermediate II, Intermediate B - Intermediate II, Intermediate A - Intermediate B - Intermediate II.**

Velká runda: IM II – GP-GPS – vGP

- 3.6 Opracování koní. V žádném případě a pod trestem diskvalifikace nesmí na závodech CDI / CDIO startovat kůň, který byl pracován v sedle kýmkoliv jiným než soutěžícím 24 hodin před plánovanou Veterinární prohlídkou a po dobu trvání celých závodů. Pro Mistrovství a Hry platí, že kůň nesmí být pracován nikým jiným, než soutěžícím od příjezdu na místo konání. Dovoleno je například krokování ošetřovatele v sedle na dlouhé otěži, lonžování a slovní pomoc trenéra, nebo jeho zástupce ze země. Výjimka tohoto pravidla může být poskytnuta za mimořádných okolností písemně FEI, nebo Předsedou sboru rozhodčích.

Použití biče upravuje Článek 428 drezurních pravidel. Za žádných podmínek není dovoleno opracovat koně na jiném místě než oficiálním pracovišti. Není povolen žádný trénink na místě, které nemůže být pod dohledem stevardů.

Koně nesmějí opustit stáje, závodíště nebo prostory spadající pod dozor stevardů z jakýchkoliv důvodů s výjimkou povolení od oprávněného FEI funkcionáře závodů nebo veterináře v zájmu zdraví a prospěchu koně.

- 3.7 Osvědčení způsobilosti. Pro Olympijské hry a Mistrovství světa a Evropy je od NF požadováno pro každou přihlášenou dvojici jezdec/kůň potvrzení způsobilosti na základě výsledků na CDI3*/CDI4*/CDI5* a CDIO. **Pro FEI Mistrovství světa a kontinentální mistrovství na úrovni GP, budou výsledky ze závodů CDI2* mimo Evropu a Severní Ameriku, započítávány podle speciálních podmínek.** Kvalifikační podmínky (normy) budou stanoveny případ od případu pro všechna FEI Mistrovství světa a Evropy a Olympijské hry a budou publikovány odděleně FEI. Tyto podmínky, pokud jsou publikovány, by měly být považovány za součást Drezurních pravidel. **Osvědčení způsobilosti pro ostatní mistrovství a hry může být požadováno na základě požadavků závodu.**

- 3.8 Možnosti startů na závodech pro seniory.

Mladí koně:

- Úvodní drezurní úloha pro 5-leté koně - Finálová drezurní úloha pro 5-leté koně
- Úvodní drezurní úloha pro 6-leté koně - Finálová drezurní úloha pro 6-leté koně

N5: Na národních závodech pořádaných ČJF mohou mladí koně startovat také v úloze „drezurní úloha pro 4-leté koně“

Malá runda:

- PSG
- PSG – IM I
- PSG – volba IM I nebo vIM
- PSG – IM I – vIM I
- IM I
- IM I – v IM I

Střední runda

- Intermediate A
- Intermediate B
- Intermediate A - Intermediate B
- Intermediate A - Intermediate II
- Intermediate B - Intermediate II
- Intermediate A - Intermediate B - Intermediate II

Runda pro jezdce do 25 let

- IM A – GP (16-25)
- IM B – GP (16-25)
- IM A - GP (16-25) - vGP
- IM B - GP (16-25) - vGP
- IM II - GP (16-25)
- IM II - GP (16-25) - vGP
- GP (16-25)– vGP

Velká runda

- GP
- GP- volba GPS nebo vGP
- GP – GPS
- GP – vGP
- GP – GPS - vGP
- CDI4*, CDI5*: GP – GPS a/nebo vGP
- Pohár národů při CDIO: GP – GPS nebo vGP
- Vzorec pro šampionáty na CDIO a FEI mistrovství: GP – GPS – vGP
- Soutěž útěchy: Intermediate II Grand Prix

Oddělená Malá runda pro koně ve věku sedm (7) až devět (9) let může být pořádána za stejných podmínek jako otevřená malá runda. Oddělená Střední runda pro koně ve věku osm (8) až deset (10) let může být pořádána za stejných podmínek jako otevřená střední runda. Oddělená Velká runda pro koně ve věku osm (8) až deset (10) let může být zařazena za stejných podmínek jako otevřená Velká runda. Velká runda s věkovým omezením nemůže být počítána do Světového drezurního žebříčku.

N6: Na národních závodech pořádaných ČJF mohou mladí koně startovat také v úloze „Drezurní úloha pro 4-leté koně“

3.9 Derby s výměnou koní může být pořádáno. Má být otevřené a povinné pro tři nejlepší dvojice z kombinace jedné (1), nebo dvou (2) kvalifikačních soutěží specifikovaných v rozpisu. Není povolena výměna sedla, uzdečky, ani udidla. Koně musí být ježděni se stejným sedlem, uzdečkou a udidlem. Každý kůň bude startovat nejdříve pod svým jezdcem a poté postupně pod ostatními jezdci. Tato soutěž se nepočítá do světového drezurního žebříčku.

N7 Na národních závodech může tentýž kůň v jednom dni startovat maximálně ve dvou úlohách.

N8 V národních soutěžích může jezdec startovat maximálně na třech koních. Startuje-li na jedněch závodech na koni stejný jezdec, pak kůň může startovat jen v soutěžích dvou sousedních stupňů obtížnosti.

N9 Toto ustanovení neplatí v národních soutěžích stupně „Z“ v kategorii dětí, kde na jednom koni, v jedné soutěži, mohou startovat dvě startující děti. Kůň startující se dvěma dětmi v soutěži „Z“ může na stejných závodech v jednom dni absolvovat ještě jeden start.

N10 V národních soutěžích při Mistrovstvích ČR všech kategorií se pod trestem vyloučení nesmí soutěže zúčastnit kůň, kterého pracoval v sedle někdo jiný než soutěžící v místě nebo mimo místo, kde se soutěž koná od 18:00 hod dne před první soutěží do konce závodů.

N11 V průběhu MČR, finále KMK a finále všech pohárů mohou koně z veterinárních či technických důvodů, po souhlasu hlavního rozhodčího opustit prostor závodů za účelem ustájení.

ČLÁNEK 423: POZVÁNÍ A PŘIHLÁŠKY

Pozvání

Pozvání musí být zasláno přes příslušnou NF. Na CDI3*/CDI4*/CDI5* musí být pozváno a přijato nejméně 6 zemí (plus 3 rezervní, včetně pořadajících země) s minimem dvou jezdců, **nebo** dvanáct (12) zemí s minimálním počtem jednoho (1) jezdce.

V žádném případě však pořadatel nesmí pozvat více domácích jezdců než zahraničních. Příslušné NF vyberou jezdce, kteří budou vysláni na závody.

Koncept rozpisu musí obsahovat seznam 6 nebo více NF, které byly pozvány na závody (plus 3 rezervní), počet jezdců za NF a musí být zaslán na sekretariát FEI alespoň ~~16 týdnů~~ 10 týdnů před termínem konání závodů.

Osobní pozvání / Divoké karty pouze pro CDI3*/CDI4*/CDI5*/CDI-W

1. Pro všechny CDI3*/CDI4*/CDI5*/CDI-W má pořadatel právo osobně pozvat prostřednictvím jejich NF dva jezdce navíc mimo výše zmíněné údaje.
2. Pro všechny CDI3*/CDI4*/CDI5*/CDI-W má FEI právo vydat jednu (1) Divokou kartu mimo pozvané NF a jezdce.
3. Pro všechna CDI3* má FEI právo vydat až tři (3) Divoké karty pro jezdce z rozvojových NF a pro jezdce z NF, které nedostaly přímé pozvání, ale vyžadují ho kvůli splnění kvalifikačních podmínek na FEI Mistrovství ve specifickém časovém rozmezí.

Pozvánky a divoké karty organizačního výboru (OC). Tyto pozvánky a divoké karty (pro zahraniční a/nebo domácí jezdce) musí být uskutečněny za stejných podmínek jako pro ostatní účastníky. Nesmí být jakýmkoli přímým či nepřímým způsobem spojeny s finančními příspěvky. Poplatkové karty a jakákoliv forma příspěvku, jsou přísně zakázány, jak je uvedeno ve Všeobecných pravidlech.

FEI Divoké karty. Žádost o divokou kartu FEI by měla být podána Drezurní sekci FEI prostřednictvím jezdce NF před datem uzávěrky nominativních přihlášek.

Přihlášky

1. Přihlášky na závody až do CDIO včetně musí být zaslány následujícím způsobem (viz VP, čl. 116):
  - Předběžné přihlášky jsou v zásadě prohlášením úmyslu.
  - Jmenovité přihlášky (volitelné mimo FEI Mistrovství a Hry). Počet jezdců na těchto přihláškách nesmí překročit dvojnásobek jmen jezdců uvedených v předběžných přihláškách.
  - Definitivní přihlášky. Tyto přihlášky obsahují jména jezdců a koní, kteří se budou účastnit závodů a musí být doručeny pořadateli do data uvedeného v rozpisu.
2. Jezdci, kteří stáhnou svou přihlášku po termínu definitivních přihlášek, nebo se na závody nedostaví, budou, jako důsledek svého konání, povinni uhradit pořadateli finanční ztrátu vynaložených prostředků (tj. ustájení, náklady za ubytování). V případě neuspokojivého vysvětlení absence na závodech může FEI pokutovat národní federaci, která přihlášky zaslala. V takovém případě má pořadatel právo naúčtovat veškeré skutečné náklady spojené s neúčastí na závodech odpovědné národní federaci.

Náhrada

Po obdržení všech definitivních přihlášek může být provedena náhrada koní a jezdců ze jmenovitých přihlášek pouze se souhlasem pořadatele. Pořadatel musí v rozpisu uvést nejzazší termín pro nahrazení koně a jezdce, který nesmí být pozdější než 2 hodiny před veterinární přejímkou.

ČLÁNEK 424: OZNÁMENÍ STARTUJÍCÍCH (PREZENTACE)

Kromě výjimek pro CDIO, Regionální a Olympijské hry, používají se následující pravidla.

1. Prezence startujících musí být ukončena nejpozději dvě hodiny před losováním. Přesný čas losování musí být uveden v rozpisu.
2. V případě nehody nebo nemoci jezdce nebo koně přihlášeného ke startu, může být tento jezdec nebo kůň na základě potvrzení lékaře, nebo FEI veterinárního delegáta a po souhlasu sboru rozhodčích, dvě (2) hodiny před zahájením soutěže nahrazen jiným jezdcem nebo koněm dříve přihlášeným a/nebo kvalifikovaným. Odvolaný jezdec nebo kůň nesmí potom startovat ani jako člen družstva, ani jako jednotlivec.

Jezdec – náhradník bude startovat jako první a časy ostatních startů budou podle toho upraveny.

Když se, při CDIO, nebo ve finálové volné sestavě Grand Prix, kvalifikují 4 jezdci z jedné NF, mohou se této soutěže dle pravidel zúčastnit jen 3 jezdci. V případě potvrzené nemoci jednoho z kvalifikovaných jezdců/koní, čtvrtý jezdec může být nahrazen jedním z kvalifikovaných jezdců ze stejné NF.

ČLÁNEK 425: LOSOVÁNÍ STARTOVNÍHO POŘADÍ

1. Pro každou soutěž musí být samostatné losování v přítomnosti předsedy sboru rozhodčích a zahraničního rozhodčího, technického delegáta a vedoucích družstev, nebo odpovědných osob.

Při losování skupin po pěti (5), pokud nelze celkový počet Sportovců vydělit pěti, by první skupina měla být nejmenší, tj. např. pokud je 23 Sportovců: Skupina 1 = 3 Sportovci, Skupina 2 = 5 sportovců, Skupina 3 = 5 sportovců, Skupina 4 = 5 sportovců, Skupina 5 = 5 Sportovců. Sportovci, kteří mají stejné umístění ve světovém žebříčku, by měly být vylosováni do stejné skupiny a skupiny se musí tomuto faktu přizpůsobit.

2. **Soutěž jednotlivců.** Pořadí startů v soutěžích jednotlivců se losuje bez ohledu na národnost. Jestliže má jezdec více než jednoho koně, musí se zabezpečit, aby mezi jeho koňmi byla alespoň jedna hodina. Pokud je počet startujících tak malý, že nemůže být dodržena tato časová prodleva, jezdec se může rozhodnout, v jakém pořadí budou koně startovat. **Pro soutěže, které nejsou uvedené v těchto pravidlech, platí pravidla běžného losování.**

2.1 CDI: Pro soutěž GP má organizátor volbu provést:

- normální losování, nebo
- losování po skupinách pěti jezdců vedené v obráceném pořadí Světového žebříčku. (Jezdci neuvedení v žebříčku jsou losováni první).

Způsob losování musí být uveden v rozpise. Pokud v soutěži bude probíhat zkouška rozhodčích, musí být použito normální losování.

2.2 CDI-W. Losování po skupinách pěti jezdců vedené v obráceném pořadí Světového žebříčku. ~~Pokud není počet jezdců přesně dělitelný pěti (5), měla by být první skupina ta nejmenší (např. 23 jezdců – první skupina bude čítat tři (3) jezdce a ostatní čtyři po pěti jezdcích). Jezdci umístění na shodném pořadí světového drezurního žebříčku by měli být losováni ve stejné skupině.~~

N12 Hlavní rozhodčí musí zabezpečit, aby mezi starty jednoho soutěžícího byla alespoň jedna (1) hodina. Při národních soutěžích platí toto ustanovení mimo případ, kdy dojde k jiné dohodě mezi OV a jezdcem (nebo trenérem či majitelem) koně.

3. CDIO a FEI Mistrovství. Losování pořadí startů v soutěžích, kde se účastní jak družstva, tak jednotlivci, musí být prováděno takto:

Pro mistrovství a hry na úrovni GP, bude startovací pořadí družstev losováno pro skupiny po pěti, v návaznosti na FEI světový žebříček; pokud neexistuje, přidáním bodů účastníkům družstva na FEI individuální žebříček.

3.1 Vedoucí každého družstva určí startovní pořadí členů družstva. Nejpozději jednu (1) hodinu před losováním musí vedoucí družstva doručit řediteli závodů zalepenou obálku obsahující pořadí jezdců ve družstvu.

U družstev mající jen tři jezdce bude první startovní pozice prázdná.

3.2 Jména jednotlivců jsou umístěna ve schránce (A). Čísla odpovídající celkovému počtu startujících včetně družstev jsou umístěna ve druhé schránce (B). Jméno jednotlivce je pak vylosováno ze schránky (A) a startovní pořadí pro něj je vylosováno ze schránky (B). Druhé jméno je vylosováno ze schránky (A) a jeho startovní pořadí ze schránky (B) atd. pro všechny jednotlivce.

Když se soutěž koná ve dvou dnech, startující jednotlivci budou losováni v obráceném pořadí Světového žebříčku drezurních jezdců, a to ve dvou skupinách, kdy nejvýše umístění jezdci budou startovat druhý den. Je-li soutěž v jednom dni, budou jezdci losováni také ve dvou skupinách a nejvýše umístění jezdci Světového žebříčku budou losováni jako poslední.

3.3 Čísla odpovídající celkovému počtu družstev jsou umístěna ve schránce (C) a jména národů startujících družstev ve schránce (D). Pak se losuje jméno národu (D) a následně číslo určující startovní pořadí téhož družstva (C). Tak se pokračuje, až je vylosováno poslední družstvo. **Pokud soutěž trvá déle než dva (2) dny, všechna družstva musí mít dva (2) Sportovce na druhý den.**

3.4 Startovní listina se vytvoří tak, že jména jednotlivců jsou uvedena na místech, jak byla vylosována a zbývající místa se obsadí jezdci družstev v pořadí, jak byla družstva vylosována.

3.5 Losování pro soutěže jednotlivců při CDIO a FEI Mistrovstvích bude provedeno následovně:

Grand Prix Speciál: V obráceném pořadí dle výsledků z GP ve skupinách po pěti (5).

Grand Prix Volná sestava: V obráceném pořadí dle výsledků z GPS ve skupinách po pěti (5).

4. Grand Prix Speciál.

Na všech CDI3*/CDI4*/CDI5* se losují skupiny po 5 pro startovní pořadí v GPS. Nejdříve skupina jezdců, kteří se umístili na 11. až 15. místě, a pak skupina jezdců, kteří se umístili na 6. až 10. místě a jako poslední skupina jezdců, kteří se umístili na 1. až 5. místě tj. 5 nejlepších dvojic jezdec/kůň startují jako poslední.

5. Volná sestava

Na všech CDI se losují skupiny po 5 pro startovní pořadí v GPS. Nejdříve skupina jezdců, kteří se umístili na 11. až 15. místě, a pak skupina jezdců, kteří se umístili na 6. až 10. místě a jako poslední skupina jezdců, kteří se umístili na 1. až 5. místě tj. 5 nejlepších dvojic jezdec/kůň startují jako poslední.

Pro volnou sestavu IM I: V případě, že se kvalifikace provádí jak z PSG, tak z IM I, dvojice jezdec/kůň kvalifikované z PSG se losují dříve než dvojice kvalifikované z IM I a to po skupinách po pěti.

6. Soutěže na vypůjčených koních. Viz soutěže na vypůjčených koních.
7. Regionální hry. Na Regionálních hrách se používá pro soutěže družstev losování podle článku 425.3 těchto pravidel, pro soutěž jednotlivců se losuje ve skupinách po pěti jezdcích. Skupina jezdců umístěných na 11. - 15. místě startuje první.
8. Pořadí startů pro všechny soutěže, pro které jezdci získají kvalifikaci z dřívější soutěže (soutěží) musí být určeno losováním ve skupinách po pěti soutěžících. Způsob losování musí být uveden v rozpisu. V případě shodného umístění v rámci jedné skupiny, musí být jezdci, kteří se shodují losování ve stejné skupině a čísla musí být upravena odpovídajícím způsobem.
9. Pokud rozpis povoluje jezdci start dvou nebo více koní v soutěž GP, pořadatel musí v rozpisu stanovit, který kůň postoupí do GPS a vGP, pokud se oba kvalifikují.

N13 Losování startů na národních závodech provede organizační výbor závodů a to před závodem výjimkou MČR **nebo tam, kde je losování startů stanoveno rozpisem.**

N14 Ve vícekolové soutěži startují soutěžící ve druhém kole v obráceném pořadí než v kole prvním. Ve třetím kole se pole startujících rozdělí do dvou skupin, kde pořadí ve skupině určí los. Nejdříve startuje skupina hůře umístěných. V případě lichého počtu startujících má skupina hůře umístěných větší počet startujících.

ČLÁNEK 426: VÁHA

Žádný limit/omezení.

ČLÁNEK 427: ÚBOR JEZDCE

1. Bezpečnostní helma a cylindr/buřinka

Jako obecné pravidlo je Bezpečnostní helma* povinná pro všechny závodníky (případně další osoby v sedle koně) vždy, když není určeno jinak, a je doporučeno, aby ji nosila osoba, která předvádí koně při veterinární prohlídce.

Každému jezdci (stejně tak ostatní osoby) nedodržujícímu toto pravidlo musí být okamžitě zakázáno pokračování v jízdě, dokud nebude mít řádně připevněnou bezpečnostní helmu.

Povolená výjimka: Jezdci, **po dovršení 18-ti kterým je 19 a více let**** jedoucí na koni 7-letém a starším mohou mít cylindr/buřinku místo ochranné pokrývky hlavy. Tato výjimka platí pouze pro danou aktuální soutěž a okamžiky před jejím zahájením (opracoviště) a jízdou ze stáje a zpět. Jezdci je dovoleno sejmout cylindr/buřinku (ne bezpečnostní helmu) při pozdravu na začátku a konci úlohy a v průběhu dekorování, také při předávání cen a v průběhu čestného kola.

Doporučuje se však, aby jezdci spadající pod tuto výjimku nosili bezpečnostní helmu vždy, pro jejich vlastní bezpečnost. **Pokud jezdec sejme ochrannou pokrývku hlavy, činí tak výhradně na vlastní nebezpečí.**

Bezpečnostní helma formovaná jako cylindr může být použita ve stejných situacích jako cylindr.

Poznámka *: Bezpečnostní helma je definována v Příloze A všeobecných pravidel.

Poznámka **: Jezdec je považován za **18ti 19tiletého** od začátku kalendářního roku (1. ledna), ve kterém dovrší věk **18 19** let. Pro juniory startující v soutěžích vypsanych pouze pro juniory platí od 1. 1.

2013 pravidlo bezpečnostní helmy. Cylinder/buřinka jsou v tomto případě zakázány bez ohledu na věk jezdce.

2. **Civilisté.** Následující je povinné při všech CDI3*/CDI4*/CDI5*/CDI-W a CDIO Mistrovstvích, Regionálních a Olympijských hrách: černý, nebo tmavomodrý frak, nebo ostatní tmavé barvy dle mezinárodního barevného modelu HSV. Barvy, které mají hodnotu „V“ menší než třicet dva procent (32%) podle modelu HSV mohou být schváleny na žádost u FEI. Kontrastní barvy a paspule jsou povoleny.

Bezpečnostní helma nebo cylinder/buřinka:	černá, nebo stejné barvy jako je sako/frak
Jezdecké kalhoty:	bílé, nebo bílé s odstínem
Kravata, nebo jezdecká vázanka:	bílé, bílé s odstínem, nebo stejné barvy jako je sako/frak
Rukavice:	bílé, bílé s odstínem, nebo stejné barvy jako je sako/frak
Jezdecké boty:	černé, nebo stejné barvy jako je sako/frak

Pro soutěž volná sestava Grand Prix je povolen pouze jednobarevný frak. Proužkovaný, nebo vícebarevný frak není povolen. Vkusné a diskrétní odstíny, například na límci, lemování, nebo doplňky z krystalu jsou přijatelné.

Na všech CDI1*/CDI2*/**CDI-Am** je povoleno černé, nebo tmavomodré sako/frak (ostatní barvy jsou uvedeny výše) s cylindrem/buřinkou**. Toto oblečení je žádoucí také na všechny ostatní drezurní události, pokud není uvedeno jinak v jakýchkoliv zvláštních pravidlech (CDIY, CDIJ, CDIP, CDI-Ch)

Poznámka**Cylinder/buřinka povolena pouze v případě že jezdec není povinen startovat s bezpečnostní přilbou.

3. **Vojáci, policie atd.** mohou na všech mezinárodních závodech startovat buď v civilu, nebo ve služebním úboru. Služební úbor mohou nosit nejen příslušníci ozbrojených sil a policie, ale také příslušníci a zaměstnanci vojenských zařízení a státních chovných ústavů (zařízení). Musí splňovat všechny požadavky nošení bezpečnostní helmy.
4. **Ostruhy** jsou povinné vyjma CDIP a CDI-Ch a musí být zhotoveny z kovu. Dřík ostruhy musí být buď zahnutý, nebo rovný a směřovat ze středu ostruhy přímo vzad. Ramena ostruhy musí být hladká a tupá. Jsou-li na ostruze kolečka, musí být hladká a tupá (žádné ostré okraje) a musí se volně otáčet. Kovové ostruhy ukončené "kuličkou" potaženou tvrdým plastem jsou povoleny (tzv. "Impuls" ostruha). "Dummy" ostruhy (atrapy) bez dřívku jsou dovoleny.

N15 Vodorovná kolečka jsou povolena. Ramena ostruh mohou být pogumovaná. **Pokud Sportovec v úloze, kde jsou ostruhy povinné, jede bez ostruh, je po ukončení úlohy vyloučen.**

N16 Ostruhy s kolečkem typu „sedmikráska“. V souladu s článkem 427.3 Drezurních pravidel jsou ostruhy známé pod názvem „ostruhy s kolečkem typu sedmikráska“ povoleny ve všech drezurních soutěžích s podmínkou, že kolečko se musí volně otáčet a musí být tupé a hladké.

Pevné (fixované) kolečko, které se neotáčí, nebo kolečko s ostrými hroty, není povoleno.

ANO

NE

NE

5. Sluchátka. Použití sluchátek, nebo jiné elektronické komunikace je striktně zakázáno pro jezdce v době kdy soutěží v kterékoli úloze. Nedodržení tohoto ustanovení znamená vyloučení. Sluchátka jsou však povolena během tréninku a opracování.

- N17 Pro děti je povinná pod trestem vyloučení ochranná helma, uchycená ve třech bodech.
- N18 V soutěžích stupně „Z“ a „L“ je předepsaný jako úbor jezdecké sako, odpovídající pokrývka hlavy dle čl. 427.1 drezurních pravidel, a to na opracovišti i v úloze. Povoleny jsou „chapsy“. Frak je povolen v soutěžích od stupně „S“ a výše. Na národních závodech barva saka nemusí být totožná s barvou pokrývky hlavy.
- N19 V soutěžích stupně „Z“ nejsou ostruhy povinné. Na národních závodech může být použita odpovídající pokrývka hlavy dle Článku 427.1 Drezurních pravidel jakékoliv barvy, totožnost barvy saka nebo fraku s barvou pokrývky hlavy není povinná.

ČLÁNEK 428: SEDLÁNÍ A UZDĚNÍ

1. Následující je povinné: Drezurní sedlo, které musí zcela ležet na koni a mít dlouhé, téměř svislé bočnice, pákové uzdění s anglickým nánosníkem, tj. pákové a stíhlové udidlo s podbradním řetízem. Nánosník nesmí být utažen tak, aby ubližoval koni. „Výplně / podšití / podložky“ uzdečky jsou povoleny. Nejsou dovoleny kryty sedla.

N20 Třmeny visí volně podél bočnice sedla. Nesmí být fixovány na podbřišníku.

2. **Udidla.** Stíhlové a pákové udidlo musí být z kovu nebo z tuhého plastu a může být pokryto gumou/latexem. Rameno pákového udidla nesmí být delší než 10 cm (délka od udítka směrem dolů). Horní rameno nesmí být delší než spodní. Má-li páka posuvné udítka, rameno pákového udidla od udítka nesmí být delší než 10 cm při nejhořejší pozici. Podbradní řetízek může být zhotoven z kovu, plastu, nebo gumy. Průměr stíhlového a nebo pákového udítka nesmí ubližovat koni. Minimální průměr musí být 12mm u pákového udidla a 10mm u stihla k páce. Stíhlová udidla používaná v úlohách pro mladé koně musí mít minimální průměr 14mm. Pro pony je minimální průměr udítka 10 mm. Průměr udítka se měří u přilehlých kroužků.
3. **Biče.** Na všech mezinárodních závodech je pod trestem vyloučení zakázáno držet při soutěži na kolbišti bičík. Avšak použití jednoho bičíku, maximální délky 120 cm (u pony 100 cm), je dovoleno na opracovišti. Bičík musí být odložen před vjezdem na kolbiště, jinak bude jezdec penalizován dle pravidel FEI. Viz článek 430 drezurních pravidel.
Od příchodu na závodníště je pouze jezdec oprávněn nosit bič (maximální délky 120cm, pony 100cm), pokud jezdí, krokuje na ruce, provádí nebo lonžuje koně (lonžovací bič je pro lonžování povolen). Ošetřovatelé, kteří krokují, provádí nebo lonžují koně, mají také povoleno nosit bičík na závodníšti. Ostatní mohou nosit bičík, pokud nepřijdou do styku s tréninkem koně.
4. Pomůcky. Martingaly, poprsníky, gumové kroužky na udidlo, jakákoliv pomocná zařízení (pro fixování polohy, pomocné otěže, nosní náplastí), ~~jakékoli obutí nebo bandáže~~, jakákoliv forma clon včetně (protihlukových) chráničů uší atd. jsou pod trestem vyloučení přísně zakázány. Bez ohledu na výše uvedené jsou protihlukové chrániče povoleny na dekorování, viz Článek 430.

N21: Při použití kamaší, bandáží, zvonů nebo jiného obutí na nohách koně během úlohy na závodech tento nedostatek nevede k vyloučení, bude uplatněn postih dle článku 430/6.2 ve formě bodové srážky za ostatní chybu.

Penalizace při použití kamaší, bandáží, zvonů a biče během národních závodů je ošetřena národní úpravou v článku 430.

5. **Zdobení.** Jakékoli zdobení koně extravagantními prvky jako jsou stuhy, květiny apod. v ocase a jinde je přísně zakázáno. Dovoleno je normální zapletení hřívy a ocasu.
6. **Falešné ohony/ prodloužení ohonu** jsou dovolené jen s předchozím povolením FEI. Žádosti o takové povolení musí být zaslány na sekretariát FEI s fotografiemi a veterinárním osvědčením. Falešné ohony nesmí obsahovat jakýkoliv kov s výjimkou háčků a oček a **jakoukoliv přidanou zátěž**.

7. **Chrániče uší proti létajícímu hmyzu** jsou povoleny na závodech pořádaných venku, vyrobených z tenkého materiálu. Přesto mohou být kontrolovány stewardem pro ujištění, že nebylo nic umístěno do a pod ně (například speciální materiál), aby byl kůň chráněn proti zvuku. Chrániče musí být nenápadné a nesmí zakrývat oči koně. Špunty do uší jsou povoleny pouze na dekorování.
8. **Kontrola sedlání.** Stewardem může být provedena poslední vizuální kontrola před vstupem do závodního obdélníku, aby Sportovec nevstoupil do obdélníku se zakázaným vybavením. Přesto zůstává Sportovci plná zodpovědnost za korektnost jeho vybavení. Musí být určen komisař pro kontrolu sedlání a uzdění každého koně bezprostředně po opuštění obdélníku. Jakákoliv nesprávnost musí být nahlášena rozhodčímu v C a způsobí vyloučení, pokud je potvrzena. Kontrola se musí provádět s největší opatrností, protože někteří koně jsou velmi nedůtkliví a citliví na hubu (viz Manuál stewarda FEI).
Při kontrole uzdění musí steward použít lékařské chirurgické / ochranné rukavice (pár rukavic pro koně).
9. **Opracoviště a tréninkové prostory.** Článek 1. a 4. platí také pro opracoviště a jiné cvičné prostory, avšak zde jsou povoleny uzdečky s hannoverským, anglickým, nebo mexickým nánosníkem, ochrany nohou a bandáže.
Lonžovací pomůcky - jednoduché vyvazovací otěže, nebo trojúhelníkové vyvazovací otěže jsou povoleny při lonžování. Lonžování je povoleno pouze na 1 lonži.
10. **Identifikační čísla koní.** Každý kůň dostane po příjezdu na závodní stáje stálé identifikační číslo. Je povinnost nosit toto číslo kdykoliv kůň aktivně soutěží a vždy kdykoliv pracuje na opracovišti nebo na cvičných plochách, nebo se kůň provádí (od doby příjezdu až po ukončení závodů) a to tak, aby všichni funkcionáři včetně komisařů mohli koně identifikovat. Prvé opomenutí nošení tohoto čísla má za následek napomenutí, při opakování je soutěžící potrestán sborem rozhodčích.

Přehled povolených udidel k uzdě

Stihlová udidla

---

1. Jednoduché stihlové udidlo s kroužky
2. Dvakrát lomené stihlové udidlo (a, b, c) Olivy též povoleny.
- 2d. Dvakrát lomené stihlové udidlo s rotačním středním článkem
- 2e. Jednou nebo dvakrát lomené udidlo s rotačním středem
- 2f. Stihlové udidlo s rotačním středem a kroužkem s poutkem
3. Stihlové udidlo - oliva
4. Stihlové udidlo s lícními kroužky

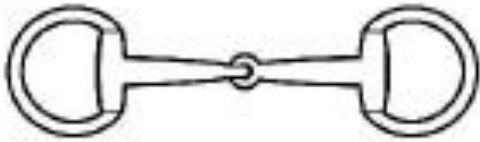
Páková udidla

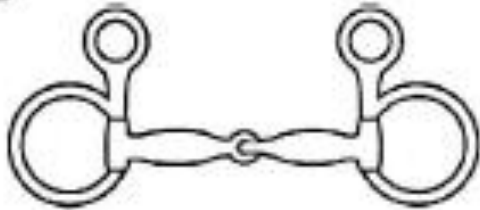
5. Pákové udidlo jemně klenuté
6. Pákové udidlo s ohbím pro jazyk
7. Pákové udidlo s větším ohbím pro jazyk
8. Pákové udidlo s rotačními rameny (Weymouth)
9. Variace pákového udidla 8
10. Pákové udidlo s rameny ve tvaru "S"
11. Podbradní řetízek
12. Příčný řemínek mezi dolními rameny pákového udidla
13. Kožený, Gumový (14.) kryt podbradního řetízku

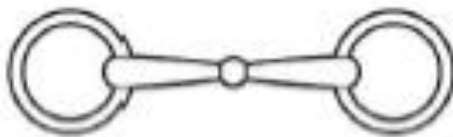
1

3

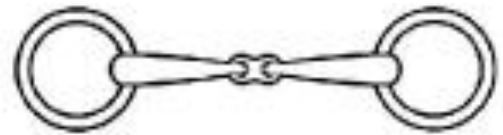
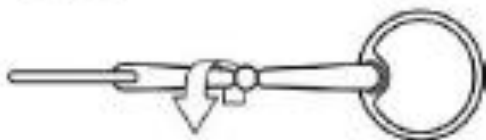
4

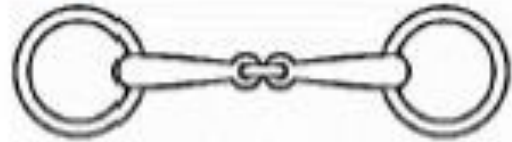
2e

2f

2a

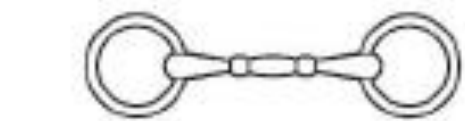
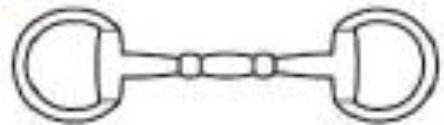
2b

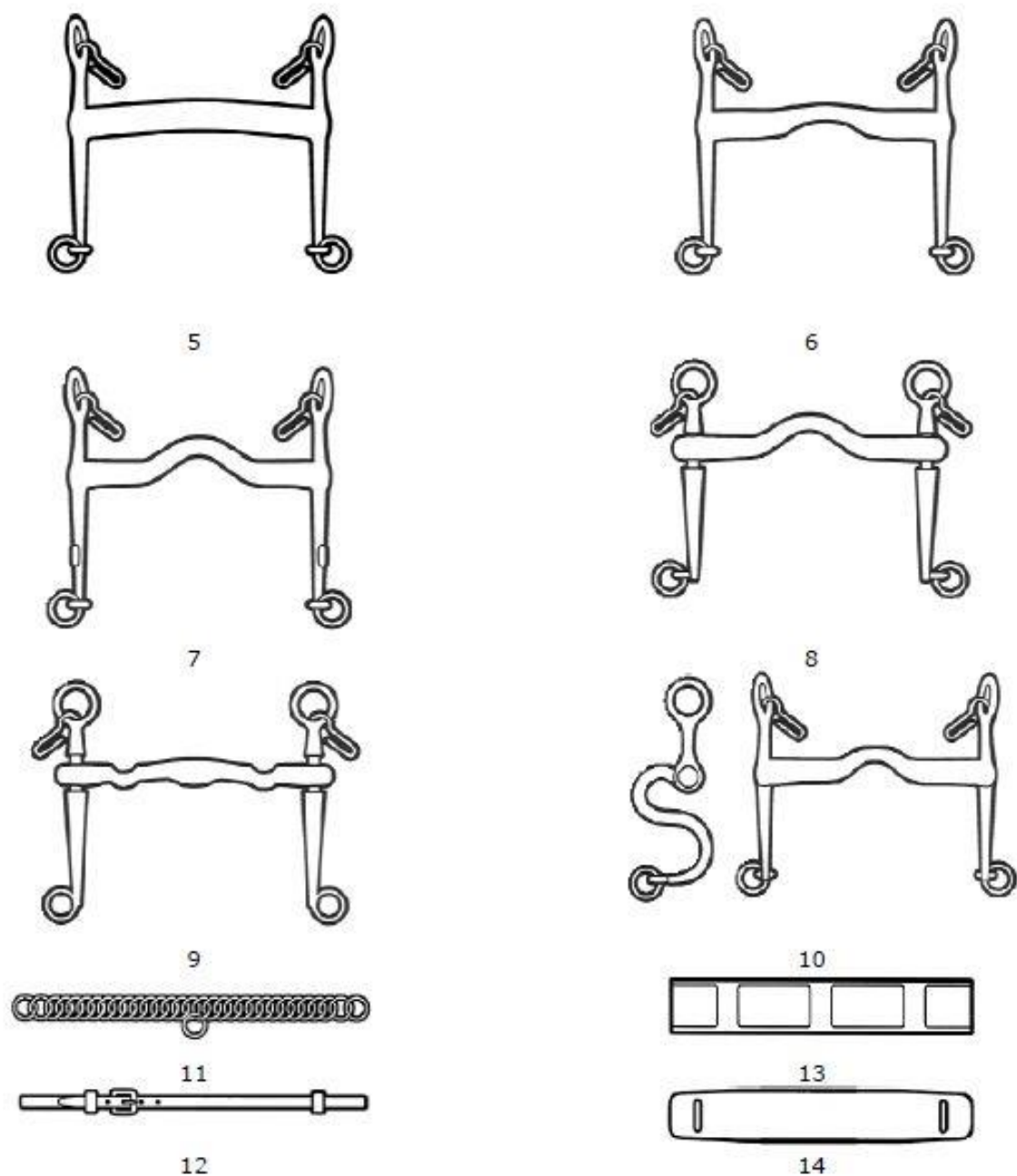

2c

2d

Stihlová udidla k uzdečce

1. Stihlové udidlo s kroužky
2. Dvakrát lomené stihlové udidlo (a, b, c). Olivy též povoleny.
3. Stihlové udidlo – oliva
4. Udidlo s kroužky tvaru „D“
5. Roubíkové udidlo s olivou
6. Roubíkové udidlo s kroužky
7. Udidlo s horními roubíky
8. Udidlo s lícními kroužky
9. Udidlo s kroužky nelomené

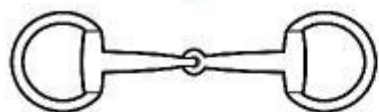

10. Udidlo s rotačním středem
11. Dvakrát lomené udidlo s rotačním elementem na středním článku
12. Rotační udidlo s rotačním středem
13. Rotační udidlo s rotačním středem a kroužek s poutkem

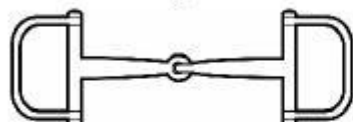
Stihlová udidla k uzdečce

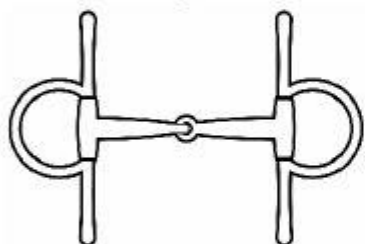
1

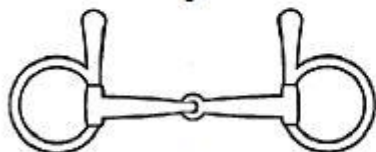
3

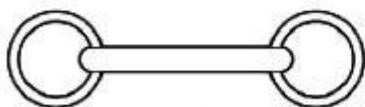
4

5

7

9

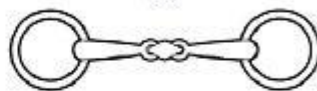
11

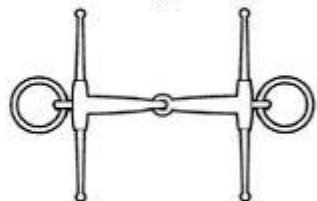
2a

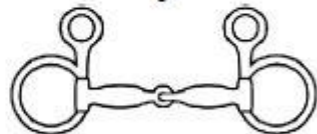
2b

2c

6

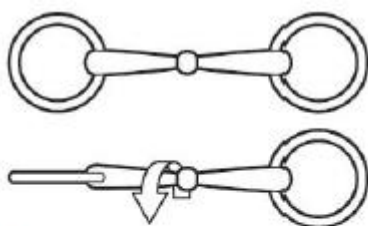
8

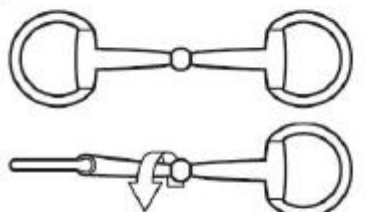
10

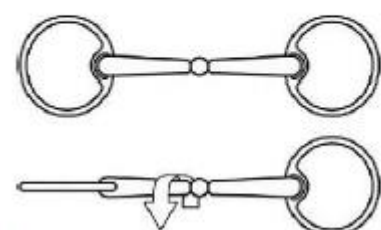
Rotační udidla

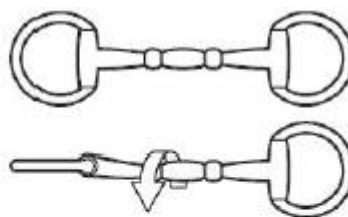
12

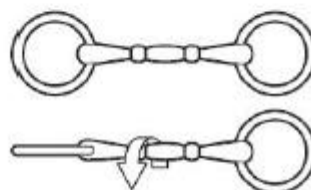
12

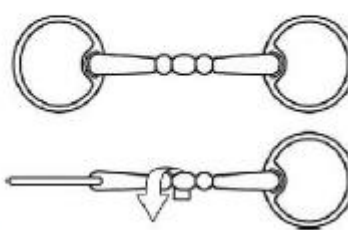
13

12

12

13

N22 Drezurní sedlo není povinné pro národní soutěže stupně „Z“ a „L“.

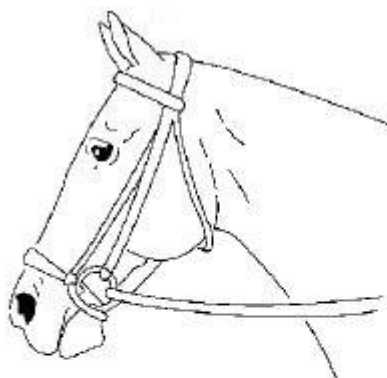
Zvony a bílé drezurní kamaše jsou povoleny na dekorování.

Falešné ohony/ prodloužení ohonu jsou na národních závodech povoleny. Falešné ohony nesmí obsahovat jakýkoliv kov s výjimkou háčků a oček a jakoukoliv přidanou zátěž.

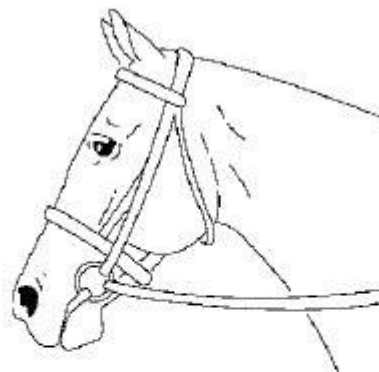
N23 Při jednoduchém uzdění mohou být otěže z libovolného materiálu a libovolného provedení. Beránkový návlek na podbřišník je povolen.

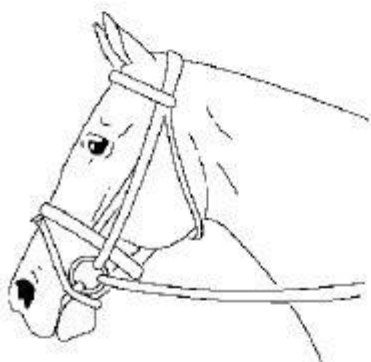
Povolené nánosníky

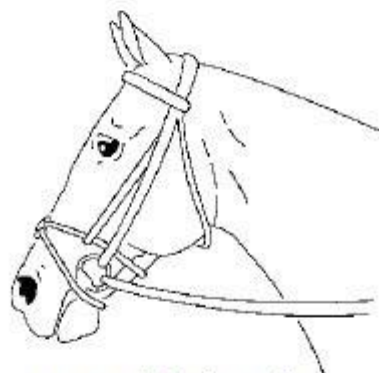
1. Hannoverký nánosník

2. Jednoduchý anglický nánosník

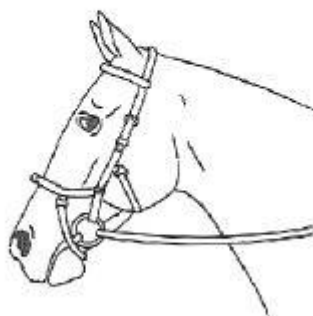
3. Kombinovaný anglický nánosník

4. Mexický nánosník

5. Kombinovaný nánosník

6. Micklem uzdečka

ČLÁNEK 429: OBDÉLNÍK A CVIČNÝ PROSTOR

- 1.1 **Schválení.** Při Olympijských hrách, Regionálních hrách, Mistrovstvích a všech ostatních mezinárodních závodech má být soutěžní obdélník prohlédnut a schválen technickým delegátem. Stanovený zahraniční jezdec bude konzultovat tento proces.
- 1.2 Na ostatních mezinárodních závodech musí být soutěžní obdélník prohlédnut a schválen zahraničním rozhodčím nebo předsedou sboru rozhodčích. Stanovený zahraniční jezdec bude konzultovat tento proces.

Zahraníční jezdec je definován jako jezdec určený pořadatelem mezinárodních závodů.

2. **Obdélník.** Obdélník s rovným povrchem musí být 60 m dlouhý a 20 m široký. Převýšení po úhlopříčce nebo po délce obdélníku nesmí v žádném případě překročit 60 cm, převýšení po krátké stěně obdélníku nesmí být v žádném případě větší než 20 cm. Obdélník musí být přednostně písčový. Uvedené míry jsou vnitřní míry ohraničeného obdélníku, který musí být vzdálen od diváků nejméně 10 m, pro soutěže v hale by měla být vzdálenost minimálně 2 m. Výjimka z tohoto pravidla může být udělena prostřednictvím FEI. Ohraničení musí tvořit nízký bílý plůtek (nesmí tvořit souvislou plochu) asi 30 cm vysoký. Část plůtku v A musí být snadno odstranitelná, šířka vjezdu musí být minimálně 2 m, aby mohli soutěžící vjet a vyjet do a z obdélníku. Příčky plůtku musí být takové, aby do nich nemohla proniknout kopyta koní. Plůtek by neměl obsahovat žádné kovové části.
3. **Reklama na drezurním obdélníku a budky/stoly rozhodčích.** FEI je monopolním držitelem reklamy na drezurním obdélníku na všech FEI šampionátech a FEI pojmenované seriály. Na těchto závodech může organizační výbor požadovat reklamní plochu, pouze po předchozí dohodě s FEI, vyjma písmen kolem drezurního obdélníku, kde není reklama nikdy dovolena.

Pro ostatní mezinárodní závody je doporučeno, aby drezurní obdélník zůstal bez reklam a pro reklamu, aby byly použity další propagační desky samostatně stojící, dle samostatně publikovaných doporučení FEI

Je-li na plůtku ohrazení obdélníku použita reklama, může být jen černá, umístěná uvnitř oplůtku a musí nechávat alespoň 1,5 m volné plochy bez reklamy na každé straně od písmen obdélníka (kromě A) Krátká stěna u písmen M C H musí být zcela volná bez reklamy. Na stěnách u písmen B a E musí alespoň 3 m volné od reklam. Je tedy povoleno maximálně 44 m reklamy. Reklamy musí být umístěny pravidelně a symetricky na obou dlouhých stěnách obdélníka.

Výška sponzorského znaku / loga nesmí přesahovat 20 cm a reklama musí být upevněna zároveň s horní hranou drezurního plůtku. Reklama může být jen na vnitřní straně obdélníka a musí být respektovány všechny požadavky ve smlouvě mezi FEI a televizním vysíláním.

Použitá reklama na oplůtku, nebo budce/stole rozhodčích musí být před začátkem soutěže schválena zahraničním rozhodčím FEI, nebo zahraničním technickým delegátem.

V souladu s výše uvedenými pravidly pro umístění reklamy, je přípustné umístit, název a/nebo logo Závodů schválených FEI na drezurní obdélník, po schválení FEI/ zahraničním rozhodčím/technickým delegátem před začátkem soutěží.

Příklad: CDIO Aachen, CDI5* Cannes, CDI-W London

Pořadatel závodů, který poruší tato pravidla, budou pokutováni dle těchto a všeobecných pravidel FEI a mohou ztratit status pořádání závodů CDI.

4. **Písmena.** Písmena mají být umístěna vně ohraničení obdélníku, asi 50 cm od plůtku a zřetelně označena. Je povinné umístit navíc speciální značku zevnitř na plůtku na úrovni příslušného písmene. Není dovoleno umístit jakoukoliv reklamu na písmena a jejich podstavce. Písmena by měla být viditelná i pro diváky.
5. **Umístění rozhodčích.** Tři rozhodčí musí být umístěni vně podél krátké stěny, vzdáleni maximálně 5 m, minimálně 3 m od obdélníku při soutěžích venku a pokud možno nejméně 2 m v hale. Předseda sboru rozhodčích (v C) na prodloužení středové čáry, další dva (M a H) 2,5 m dovnitř od prodloužení dlouhých

stěn. Dva postranní rozhodčí (u písmen B a E) musí být umístěni maximálně 5 m, minimálně 3 m vně obdélníku u písmen B a E, při soutěži v hale pokud možno nejméně 2 m. Jestliže rozhodují 3 rozhodčí, má jeden z nich sedět na dlouhé stěně obdélníku. (viz čl. 437 DP). Pokud rozhoduje sedm (7) rozhodčích, dva (2) další rozhodčí jsou umístěni na protější krátké stěně od rozhodčího v C, 5 metrů od rohu na prodloužení dlouhých stěn. Výjimka z těchto pravidel musí být schválena FEI.

- 6. Stanoviště rozhodčích.** Každý rozhodčí musí mít své vlastní kryté stanoviště nebo jen pódium, která musí být nejméně 50 cm nad zemí (pro volnou sestavu - Kür pokud možno o něco výše), aby rozhodčí dobře viděl na obdélník. Stanoviště musí být dostatečně velké, alespoň pro 4 osoby. Stanoviště rozhodčích musí poskytovat dobrý výhled na celý obdélník
- 7. Přestávky.** Je nutné udělat 10 minut přestávku po každém šestém (6) až desátém (10) soutěžícím pro úpravu povrchu obdélníku.

Přestávka nebo přerušování drezurní soutěže nesmí být nikdy delší než dvě hodiny (např. oběd apod.) a nesmí být přerušeny jinou soutěží.

Je-li přihlášeno do soutěže více než 40 soutěžících, organizační výbor musí soutěž rozdělit do dvou dnů.

- 8. Vstup na obdélník.** Pro soutěže kde není možné objet obdélník zvenčí, nebo je účelné objet obdélník zevnitř (soutěže pro mladé koně), je jezdcům dovoleno vjet do obdélníku před znamením zvonce. Po zazvonění startuje soutěžící z vnitřku obdélníku.

Pro soutěže kde je možné objíždět obdélník zvenčí, je jezdec oprávněn vjet do prostoru okolo obdélníku před znamením zvonce, ale do obdélníku může vjet až po znamení zvonce.

Rozhodčí v C je odpovědný za zvonec a hodiny/čas.

- 9. Trénink na obdélníku.** V žádném případě a pod trestem diskvalifikace nesmí soutěžící (jezdec / kůň) použít soutěžní obdélník jindy, než při předvedení úlohy v soutěži. Soutěžní obdélník může být otevřen pro trénink pouze po rozhodnutí organizačního výboru (viz dále). Výjimku musí povolit technický delegát nebo předseda sboru rozhodčích.
- 10. Cvičný obdélník.** Alespoň jeden cvičný obdélník 60 x 20 musí být dán soutěžícím k dispozici minimálně 2 dny před zahájením první soutěže závodů. Je vhodné, aby povrch cvičného obdélníku byl téhož složení jako soutěžního.

Není-li možné poskytnout cvičný obdélník 20 x 60 m musí mít soutěžící povoleno cvičit svého koně na soutěžním obdélníku. Musí být uveden přesný čas, kdy může soutěžící použít soutěžní obdélník k tréninku. Pokud je povolen trénink na soutěžním obdélníku, je doporučeno pořádat finální opracování v soutěžním obdélníku co nejvíce totožným s finálním uspořádáním při soutěži.

10-minutový obdélník je poslední opracoviště před vjezdem do kolbiště. 10-minutový obdélník je povinný na OH a Mistrovstvích a je doporučen také pro ostatní závody CDI / CDIO.

10.1 Poslední tréninkový obdélník musí mít stejný povrch jako soutěžní obdélník.

10.2 Jezdec může do tohoto obdélníka vjet po vjezdu předcházejícího jezdce do soutěžního obdélníka. Na 10- minutovém obdélníku nesmí nikdy být více než jeden jezdec, pokud technický delegát, nebo zahraniční rozhodčí nerozhodne jinak.

10.3 Pro jezdce není využití 10-minutového obdélníku povinné.

10.4 Po celou dobu kdy je tento obdélník přístupný jezdcům, musí být pod dohledem komisaře, při tréninku/ warm-up a od oficiálního otevření stájí.

10.5 Úpravy výstroje a běžná péče o koně jsou povoleny.

- 11. Přerušování.** V případě jakéhokoliv technického nedostatku, který naruší průběh soutěže, rozhodčí v C přerušuje úlohu zazvoněním zvonce. Stejný postup je doporučen v jasném případě vnějšího narušení soutěže. Během extrémních povětrnostních podmínek, nebo v jiných extrémních případech může rozhodčí v C přerušit úlohu. Také TD nebo OV mohou navrhnout rozhodčímu v C zastavit soutěž. Takto postižený jezdec se může vrátit k dokončení úlohy, když to podmínky dovolí a po vyzvání rozhodčím v C. V případě přerušování hudby při volné úloze je jezdec oprávněn se souhlasem rozhodčího v C opustit

obdélník. Nesmí dojít k posunu startu ostatních soutěžících a tak poškozený soutěžící bude opakovaně startovat, buď v plánované přestávce, nebo na konci startovního pole. Jezdec se po domluvě s hlavním rozhodčím v C dostaví k obdélníku k opakování své úlohy ve stanoveném čase. Pak se jezdec může rozhodnout, jestli bude opakovat úlohu od začátku, nebo bude pokračovat od cviku, kde byla jeho úloha přerušena. V obou případech všechny známky udělené před přerušením platí. Pokud jsou v obdélníku cizí předměty, které by mohli mít vliv na předvedení úlohy, úloha by měla být zastavena a znovu spuštěna až po odstranění těchto předmětů.

- N24 Všechna technická ustanovení tohoto článku týkající se kolbiště tj. vzdáleností a dalších technických předpokladů jsou pro národní soutěže žádoucí a jejich aplikace musí být vhodně upravena s možnostmi daného kolbiště. Při soutěžích v hale, rozhodovaných třemi rozhodčími, **a dále tam, kde není možno umístit rozhodčího na dlouhé stěně**, mohou být všichni rozhodčí umístěni na krátké stěně drezurního obdélníku v písmenech C, M a H s umístěním stanoviště rozhodčích dle Článku 429.5 Drezurních pravidel.
- N25 Není povinné uzavírat vjezd do obdélníku v A kromě soutěží stupně obtížnosti „Z“, soutěží pro pony, soutěží KMK (včetně finále) a MČR. Při ostatních soutěžích uzavírání obdélníku záleží na úvaze hlavního rozhodčího závodů. Doporučuje se v nižších soutěžích a v úlohách pro mladé koně. Za ohraničení obdélníku se v tomto místě považuje prodloužená linie plůtku obdélníku, pro případ opuštění obdélníku koněm během úlohy všemi čtyřmi nohama.
- N26 Kromě MČR a finále KMK není povinné umístit navíc speciální značku zevnitř plůtku.
- N27 Pro některé národní úlohy (viz Tabulka drezurních úloh) je povolen obdélník rozměrů 20x40m. Při národních závodech se doporučuje udělat 10 minut přestávku po každém desátém (10) až dvanáctém (12) soutěžícím pro úpravu povrchu obdélníku.
- N28 Zahajovací trénink označuje trénink jezdců a koní na kolbišti, který se může uskutečnit v počátečním dni závodů nebo den před první soutěží závodů jako první akce libovolného stupně mistrovství, Šampionátu mladých koní, anebo závodů KMK. Sbor rozhodčích musí sledovat startující dvojice – účastníka závodů, aby nedocházelo k nedovolené cizí pomoci soutěžícímu, anebo k surovosti vůči koni. Pořadatel určí a zveřejní startovní pořadí dvojic podle přihlášek k tomuto zahajovacímu tréninku. Pořadatel může stanovit v rozpisu startovní pro přihlášené na zahajovací trénink. Při drezurním tréninku má startující dvojice – účastník závodů má právo pohybovat se 5 minut libovolně po drezurním obdélníku. Čas se měří od okamžiku vjezdu do obdélníku. Předepsané sedláni a uzdění může být použito jak na soutěžním obdélníku tak i na opracovišti. Úbor jezdce musí být čistý a nepoškozený. Kamaše, bandáže nebo zvony jsou povoleny. Jezdec musí mít vždy odpovídající pokrývku hlavy dle čl. 427 bod 1 drezurních pravidel.

ČLÁNEK 430: PŘEDVÁDĚNÍ ÚLOH

Oficiální úlohy FEI se musí předvádět z paměti a všechny cviky musí následovat v pořadí, jak jsou uvedeny v úloze.

- Zvonec.** Po zazvonění soutěžící vjede do obdélníku u písmene A do 45 sekund. Při volné sestavě má jezdec 45 sekund do signálu pro start hudby a musí vjet do obdélníku do 20 sekund od začátku hudby.
Během volné sestavy, při technické chybě, nebo pokud se nespustí hudební doprovod, rozhodčí v C přeruší odčítání předepsaného času 45 sekund a znovu čas spustí po vyřešení daného problému. Rozhodčí v C je zodpovědný za zvonec a měření času. Hodiny ukazující odpočet 45 sekund by měly být viditelné pro soutěžícího a měly by být užívány všude, kde je to možné.
Pokud před soutěží začne kůň kálet, nebo močit, odpočet by měl být přerušen a opětovně spuštěn v okamžiku, kdy bude kůň připraven pokračovat.
- Pozdrav.** Při pozdravu musí jezdec držet otěže v jedné (1) ruce. Jezdci s cylindrem/buřinkou mají na výběr, zda sejmou pokrývku hlavy či jen kývnou.

3. **Omyl v „kurzu“.** Když se soutěžící dopustí „omylu v kurzu“ (udělá špatný obrat, vynechá cvik apod.), předseda sboru rozhodčích jej upozorní zazvoněním. Předseda soutěžícímu ukáže bod, je-li to třeba, od kterého musí pokračovat v úloze a příští cvik, který má být prováděn, a pak ho nechá pokračovat samotného.

V některých případech, i když se jezdec dopustí „omylu v kurzu“, a zazvonění by zbytečně ovlivnilo plynulost předvedení - např. jestliže soutěžící udělá přechod ze středního klusu do shromážděného kroku ve V a ne v K, nebo cválá po střední linii z A a udělá piruetu v D místo v L - předseda rozhodne, zda zvonit či ne. Nicméně pokud nebylo zvoněno při omylu v kurzu a úloha vyžaduje tentýž cvik opakovat a jezdec udělá tentýž omyl, je jezdec penalizován za omyl jen jednou. Předseda sboru rozhodčích rozhodne, zda omyl byl, či nikoliv. Vyjádření ostatních rozhodčích bude upraveno podle něho.

4. **Omyl v provádění cviku.** Když se soutěžící dopustí „omylu ve cviku“ (v klusu se zvedá, místo aby seděl, při pozdravu nevezme otěže do jedné ruky apod.) musí být penalizován jako za „omyl v kurzu“. V zásadě jezdec nemá dovoleno opakovat cvik s výjimkou, kdy rozhodčí v C rozhodne o omylu a zazvoní. Jestliže však jezdec začal cvik a zkouší tento opakovat, rozhodčí musí hodnotit jen začátek cviku do přerušení a současně jezdce penalizovat za omyl ve cviku.

5. **Nepovšimnutý omyl.** Jestliže sbor rozhodčích nezaznamenal omyl, soutěžící má z tohoto opomenutí výhodu a nebude tento penalizován.

6. **Trestné body (penalizace).**

6.1 **“Omyl v kurzu“**

Každý „omyl v kurzu“, oznámený zvoncem nebo ne, musí být penalizován trestnými body s výjimkou uvedenou výše.

První omyl	Dva (2) body.
Druhý omyl	Čtyři (4) body
Třetí omyl	Vyloučení

V úlohách pro mladé koně se odečítají za 1. omyl - 0,5% z celkového výsledku, za 2. omyl - 1% z celkového výsledku a 3. omyl vede k vyloučení.

6.2 **Ostatní chyby**

Všechno následující je považováno za chybu a dva (2) body musí být odečteny u každého rozhodčího od celkového dosaženého počtu bodů, ale tyto chyby nejsou kumulativní a nevedou tedy k vyloučení (toto platí i pro volné sestavy):

- Vjezd do prostoru kolem obdélníku s bičem, nebo s kamašemi na koňských nohách, nebo s nesrovnalostí ve výstroji jezdce (jezdec bez rukavic, atd.)
- Vjezd do obdélníku s bičem, nebo s kamašemi na koňských nohách, nebo s nesrovnalostí ve výstroji jezdce (jezdec bez rukavic, atd.) **Pokud byla drezurní úloha započata před zjištěním této nesrovnalosti, rozhodčí u stolku C je oprávněn zastavit jezdce a pokud je to možné asistent jezdce smí vstoupit do obdélníku a odstranit tuto nesrovnalost. Poté jezdec zevnitř obdélníku pokračuje dále v úloze, nebo může začít od začátku. Znamky udělené do té doby zůstávají v platnosti.**
- Vjezd do obdélníku před znamením zvoncem
- Vjezd do obdélníku později než 45 sekund od zazvonění, ale do limitu 90 sekund
- Při volných sestavách: vjezd do obdélníku za více než 20 sekund od začátku hudby
- Při volných sestavách: pokud je úloha delší, nebo kratší než povolený čas uvedený v protokolu bude odečteno 0,5% z celkové známky za umělecký dojem.

N29: Při národních závodech není penalizován vjezd do prostoru kolem obdélníku s kamašemi, bandážemi nebo zvony (případně s bičem, není-li povolen).

Vjede-li jezdec do obdélníku s kamašemi, bandážemi nebo zvony (s bičem, není-li povolen), je mu dovoleno úlohu dokončit a po ukončení úlohy komisař nebo rozhodčí musí zkontrolovat, nebyl-li použit nedovolený prostředek pod uvedeným obutím koně.

Musí být odečteny dva body u každého rozhodčího, ale tyto chyby nejsou kumulativní a nevedou k vyloučení.

7. Vyloučení.

- 7.1 **Kulhání.** V případě zřetelného kulhání koně předseda sboru rozhodčích oznámí soutěžícímu, že je vyloučen. Proti tomuto rozhodnutí není odvolání.
- 7.2 **Neposlušnost.** Jakákoliv neposlušnost, která znemožňuje pokračovat v úloze déle než 20 sekund je trestána vyloučením. Nicméně, za neposlušnost, která může ohrozit jezdce, koně, rozhodčí, nebo diváky bude soutěžící vyloučen z bezpečnostních důvodů i před uplynutím 20 sekund. Toto je nutno aplikovat i na jakoukoliv neposlušnost před vjezdem, nebo odjezdem z drezurního obdélníku.
- 7.3 **Pád.** V případě pádu koně a/nebo jezdce bude soutěžící vyloučen.
- 7.4 **Opuštění obdélníku v průběhu soutěže.** Kůň, který během předvádění úlohy mezi dobou vjezdu a dobou výjezdu v A úplně opustí obdélník všemi čtyřmi nohama, bude vyloučen.
- 7.5 **Cizí pomoc.** Jakákoliv pomoc zvenčí hlasem, nebo znamením apod., je hodnocena jako nepovolená a neoprávněná pomoc soutěžícímu nebo jeho koni. Soutěžící nebo kůň, který přijal tuto cizí pomoc, musí být vyloučen.
- 7.6 **Krvácení.** Pokud rozhodčí v C pojme v průběhu úlohy podezření, že se kdekoliv na těle koně vyskytuje čerstvá krev, může jezdce zastavit a tuto skutečnost zkontrolovat. Pokud se toto potvrdí, dvojice bude vyloučena. Vyloučení je konečné. Pokud rozhodčí v průběhu kontroly nepotvrdí na koni čerstvou krev, dvojice může úlohu dokončit.

Pokud FEI steward objeví čerstvou krev v koňské hubě nebo v oblasti šporen v průběhu kontroly uzdění a sedláni na konci úlohy, informuje rozhodčího v C, který vyloučí koně a jezdce. Pokud je ~~kdekoliv~~ na těle krev, musí být povolán FEI veterinář, aby rozhodl, jestli je kůň způsobilý pokračovat **v následujících soutěžích závodů.**

Pokud je kůň vyloučen na základě výše uvedeného, nebo pokud se kůň zraní v průběhu úlohy a začne krváčet po skončení úlohy, musí být prohlédnut veterinárním lékařem před účastí v další soutěži, aby bylo rozhodnuto, jestli je kůň fit pro pokračování v soutěži. Proti rozhodnutí veterináře se není možno odvolat.

7.7 Další důvody k vyloučení

- Dvojice kůň a soutěžící není jasně schopný splnit požadavky stupně obtížnosti úlohy.
  - Předvedení úlohy je proti zdraví a prospěchu (welfare) koně **a Sportovec předvádí surové ježdění.**
  - Dvojice kůň a jezdec nevjeli na kolbiště do 90 sekund od znamení zvoncem. Mimo odůvodněných případů po informování rozhodčího v C např. ztráta podkovy apod.
  - ~~Při použití biče více než třemi údery při jednom incidentu. Ježdění s nedovoleným vybavením, které není uvedeno v článku 430.6.2.~~
8. **Trestné body.** Trestné body musí být odečteny u každého rozhodčího od celkového dosaženého počtu bodů.
9. **Provedení cviku u určeného bodu.** Ve cvicích, které musí být provedeny v určených bodech obdélníku, je nutné tyto provést, když je tělo soutěžícího u tohoto bodu kromě přechodů, kdy se kůň přibližuje k písmeni po diagonále nebo kolmo k bodu, který je označen písmenem. V těchto případech musí být přechod proveden, když nos koně dosáhne písmene tak, aby kůň byl při cviku rovný. Toto zahrnuje i provádění přeskoků.

10. **Počátek a konec úlohy.** Úloha začíná vjezdem v A a končí po pozdravu na konci úlohy v okamžiku, když kůň vykročí. Úloha se nepovažuje za ukončenou, dokud neproběhne kontrola sedlání, uzdění a případného krvácení. Jakékoliv příhody před zahájením a po ukončení úlohy nemají žádný vliv na známky. Soutěžící má opustit obdélník způsobem předepsaným v úloze.
11. **Podrobnosti k úloze Volná sestava.** Soutěžící musí vjet do drezurního obdélníku do 20 sekund od začátku hudby. Při zahájení a ukončení úlohy Volná sestava je povinné zastavení a pozdrav. Čas úlohy začíná vykročením po pozdravu a končí pozdravem při zastavení. Více informací je ve Směrnici k hodnocení stupně obtížnosti volných sestav.
12. **Podrobnosti pro soutěže mladých koní** viz FEI drezurní příručka.

N30	Soutěžící musí být vyloučen, neprovede-li v úloze stěžejní cvik, např. přeskok, piafu, nebo pasáž ani jednou na známku vyšší než 2.
N31	Hodiny ukazující čas na národních závodech nejsou povinné
N32	Soutěžící musí být vyloučen, sesedne-li po ukončení drezurní úlohy na drezurním obdélníku bez jednoznačného povolení předsedou sboru rozhodčích.
N33	Jezdci je umožněno na národních závodech používat v drezurních úlohách bič maximální délky 120 cm (pony 100cm). Na mistrovství ČR a finále ČDP může být používání biče stanoveno rozpisem soutěží odlišně.

ČLÁNEK 431: ČAS

Čas úlohy. Jen v úlohách Volná sestava (čl. 421 DP) je čas předvedení úlohy měřen. Čas, uváděný v listinách rozhodčích ostatních úloh, je pouze informativní.

ČLÁNEK 432: HODNOCENÍ

1. Všechny cviky a přechody z jednoho cviku do druhého, které jsou hodnoceny rozhodčími, jsou očíslovány v listinách rozhodčích.
2. Hodnotí se známkami od 0 do 10 u každého rozhodčího. Nula (0) je nejnižší a desítka (10) je nejvyšší známka.
3. Stupnice známek je tato:
  - 10 Vynikající
  - 9 Velmi dobrý
  - 8 Dobrý
  - 7 Téměř dobrý
  - 6 Uspokojivý
  - 5 Dostatečný
  - 4 Nedostatečný
  - 3 Téměř špatný
  - 2 Špatný
  - 1 Velmi špatný
  - 0 Nebyl předveden

Všechny známky v půl bodech od 0,5 – 9,5 mohou být uděleny jak pro posouzení cviků a chodů, tak i společných známek dle rozhodnutí rozhodčího.

Známka „nebyl předveden“ znamená, že prakticky nic z požadovaného cviku nebylo provedeno.

Ve volné sestavě pro hodnocení za umělecký dojem je pro hodnocení možno použít půl body pro všechny známky.

V úlohách pro mladé koně se udělují známky v desetínách bodů.

4. **Společné známky** jsou uděleny po skončení předvedení úlohy a jsou udělovány za:

1. Chody.
2. Kmih.
3. Poslušnost.
4. Pozice jezdce a sed jezdce, správnost a účinnost pomůcek.

Každá společná známka je udělována od 0 do 10.

5. Společné známky, jakož i některé obtížné cviky, mohou mít koeficient, který je určen Drezurní komisí FEI.

N34 Úlohy stupně „Z“ a úlohy „L0“ a „L1“ se mohou hodnotit z jednoho místa způsobem nazvaným „z jednoho místa“. Použití tohoto hodnocení musí být uvedeno v rozpisu soutěže. Hodnocení je provedeno po dohodě dvou rozhodčích, sedících v písmeni C na základě kritérií uvedených v plném standartním protokolu uvedeném pro předváděnou úlohu. **Při rovnosti výsledku rozhoduje známka za sed jezdce.**

N35 Úlohy pro KMK hodnotí tři rozhodčí, společně z písmene C, pěti známkami za chody koně, prostupnost, a celkový dojem, s komentářem rozhodčích po každé úloze na formulářích FEI určených pro tento způsob rozhodování úloh pro mladé koně.

N36 Od roku 2013 platí pro národní závody v ČR hodnocení na půl body (Viz 432.3 DP)

ČLÁNEK 433: LISTINY ROZHODČÍCH

1. Listiny rozhodčích mají dva (2) sloupce, první pro původní známku, druhý pro její opravený záznam. Jakákoli změna musí být podepsána rozhodčím, který ji provedl. Záznamy rozhodčích se musejí provádět modrým inkoustem.
2. Je zde také sloupec pro poznámky rozhodčího, kam rozhodčí uvádí zdůvodnění svého rozhodnutí. Zápis poznámek je velmi doporučený při zápisu známky 5 a menší.
3. Originál listin rozhodčích umístěných soutěžících jezdec/kůň z Finále světového poháru. Kontinentálních mistrovství seniorů, Mistrovství světa a Olympijských her musí být organizačním výborem zaslány generálnímu sekretáři FEI spolu s výsledky každé soutěže včetně přehledu, kde jsou jasně uvedena procenta pro každého soutěžícího od jednotlivých rozhodčích. Kopie listin rozhodčích jsou předány soutěžícím.
4. Originál listin rozhodčích z CDI a CDIO mohou být po soutěži předány jezdcům. FEI nepožaduje kopie.
5. Podepsaný formulář s korekcí známek, iniciovanou JSP (Kontrolní panel rozhodčích), bude přidán k originálnímu formuláři a bude k dispozici jezdcům. Kopie korigovaného formuláře bude předána odpovědnému rozhodčímu, jehož známky byly korigovány.
6. Všechny FEI listiny rozhodčích je možno stáhnout z internetových stránek FEI.

N37 Při vícekolových soutěžích mohou být originály/ kopie listin rozhodčích předány jezdcům po ukončení každého kola soutěže.

N38 Je doporučeno uvádět vhodné komentáře i při udělení vyšších známek než 5, příp. uvádět pozitivní slovní hodnocení provedených cviků a udělené známky.

ČLÁNEK 434: UMÍSTĚNÍ

- Po každém předvedení, když každý rozhodčí udělil společné známky a listinu podepsal, jsou listiny předány k výpočtu. Známky se násobí odpovídajícími koeficienty a pak jsou sečteny. Trestné body za omyly se potom odečítají v listině každého rozhodčího.
- Celkový výsledek pro umístění se získá sečtením součtů bodů z listin všech rozhodčích, eventuálně korigovaných prostřednictvím JSP a převedeny na procenta.
- Umístění jednotlivců (CDI). Pořadí v jednotlivých soutěžích je určeno podle následujících pravidel:
  - 3.1 Ve všech soutěžích je vítězem soutěžící, který obdržel nejvyšší procentuální výsledek, druhým umístěným je soutěžící s dalším nejvyšším procentuálním výsledkem atd.
V případě rovnosti procent na prvních třech (3) místech rozhodnou o umístění vyšší souhrnné známky. Jestliže i toto skóre je stejné, soutěžící se umístí ex equo.
V případě rovnosti procent ve volné sestavě - Kür je pro lepší umístění rozhodující vyšší známka za umělecký dojem.
V případě rovnosti bodů na dalších místech se soutěžící umístí na shodném místě.
Pro umístění jednotlivců na CDIO, Mistrovství a OH viz článek 451 a 459 DP.
- Umístění družstev (CDIO). O umístění družstev se rozhoduje takto: Ve všech soutěžích družstev vítězí to družstvo (tři nejlepší soutěžící), které obdrželo nejvyšší součet procent, druhé umístěné družstvo je družstvo s dalším nejvyšším součtem atd. V případě rovnosti procent vítězí to družstvo, ve kterém nejnižší hodnocený soutěžící ze tří má lepší výsledek.
- Stížnosti/protesty. V případě podání protestu/stížnosti na formální chyby, lze použít jen akreditovaný oficiální videozáznam jako důkaz. (tj. smluvně zajištěné oficiální video).

N39 V případě rovnosti % na prvních 5 místech rozhodne o lepším umístění vyšší součet souhrnných známek, jestliže i tento součet je stejný rozhoduje vyšší součet známek za „Sed a vliv jezdce“, v případě i tohoto shodného součtu se umístí jezdci ex equo.

ČLÁNEK 435: ZVEŘEJNĚNÍ VÝSLEDKŮ

- Po každém předvedení musí být procenta udělená každým rozhodčím, zveřejněna odděleně spolu s prozatímním celkovým součtem procent.
Příklad výpočtu: 1) Procenta rozhodčího E=69,990%; H=70,333%; C=70,205%; M=71,120%; B=69,660%
2) Celkové procento = 70,261%
- Po vyhlášení konečného pořadí v soutěži jsou celková procenta 2) a procenta 1) udělená každým rozhodčím uvedena pod jeho jménem a poskytnuta tisku a FEI (viz čl. 433 DP).
- Všechny výsledky musí být zveřejněny v procentech se třemi číslicemi za desetinnou čárkou.
- Při Kontinentálních mistrovstvích seniorů, Regionálních hrách, Mistrovství světa. Finále světového poháru a Olympijských hrách záznamy rozhodčích za jednotlivé cviky, provedené účastníky musejí být přístupné v rozmnožené formě (jednou pro každého jezdce) pro potřeby rozhodčích, jezdců, vedoucích družstev a pro tisk.
- Jestliže jezdec odstoupí ze soutěže nebo je omluven, vyloučen, nebo se nedostavil před, anebo v průběhu úlohy, musí být ve výsledkové listině u jména tohoto soutěžícího uvedena slova „vzdal“, „omluven“, „vyloučen“ nebo „nedostavil se“.
  - **Vzdal a omluven: Sportovec zrušil svůj start před začátkem soutěže s odůvodněním přijatým hlavním rozhodčím;**

- **Vyloučen:** Sportovec odstartoval, ale musel ukončit úlohu z důvodů uvedených v drezurních pravidlech;
  - **Nedostavil se:** Sportovec se nedostavil na start bez předchozího upozornění.
6. Výsledková tabule. Žádný druh bodování/průběžných výsledků nesmí být viditelný pro rozhodčí v průběhu soutěže. Otevřené bodování/ průběžný výsledek je ale naopak žádoucí zveřejnit pro diváky, vždy když je to možné.

ČLÁNEK 436: ROZDÍLENÍ CEN

Účast umístěných soutěžících (jezdec a kůň) při rozdělení cen („dekorování“) je povinná. Neúčast má za následek ztrátu umístění (stužka, plaketa, věcná cena, peněžitá cena). Výjimku z tohoto pravidla může udělit pouze hlavní rozhodčí / zahraniční technický delegát nebo rozhodčí v C, dané úlohy. Úbor, uzdění a sedláni je stejné jako při soutěži, avšak černé nebo bílé bandáže jsou povoleny. Z důvodů ochrany jezdců není dovoleno nést při dekorování žádné vlajky nebo jiné předměty. Pouze deka pro vítěze je povolena v průběhu dekorování.

Před předáním cen bude koni na uzdečku umístěna stužka.

Předseda sboru rozhodčích nebo rozhodčí v C musí být přítomen a zapojen do dekorování a, je-li to nutné, odsouhlasí jakékoliv výjimky při dekorování.

Viz také doporučení pro dekorování na internetových stránkách FEI. Velmi hlasitá hudba, která může vzrušit, nebo polekat koně není dovolena. Po celou dobu, kdy jsou koně shromážděni, ať již při dekorování, kontrole koní apod., jezdci a ošetřovatelé musí jednat zodpovědně.

Nedbalost nebo nezodpovědné chování může mít za následek potrestání žlutou varovnou kartou. Případy velké nezodpovědnosti nebo nedbalosti, jejichž důsledkem byla nehoda, je nutno nahlásit právní komisi FEI, která učiní další potřebná opatření.

KAPITOLA III - SBOR ROZHODČÍCH, KONTROLNÍ PANEL ROZHODČÍCH, ODVOLACÍ KOMISE, VETERINÁRNÍ DELEGÁT, KOMISAŘI A SUROVOST

ČLÁNEK 437: SBOR ROZHODČÍCH

1. Sbor rozhodčích - na všech mezinárodních drezurních soutěžích, se sbor rozhodčích musí skládat minimálně ze tří (3) rozhodčích a maximálně ze sedmi (7). Členové sboru rozhodčích by měli být mezinárodní rozhodčí ze seznamu FEI.

Rozhodčí jsou rozděleni do čtyř (4) kategorií: 2* (noví rozhodčí), 3* (dříve kandidát na mezinárodního rozhodčího), 4* (dříve mezinárodní rozhodčí) a 5* (dříve Oficiální mezinárodní rozhodčí)

2. Na Olympijských hrách a Mistrovstvích seniorů na úrovni Grand Prix a při Finále světového poháru v drezuře, drezurní komise FEI jmenuje sbor rozhodčích se sedmi (7) rozhodčími. Každý rozhodčí musí být jiné národnosti.
3. Všichni rozhodčí sboru rozhodčích musí mluvit anglicky, a pokud je to možné, rozumět francouzsky.
4. Každý rozhodčí musí mít za asistenta člověka, který mluví a píše stejnou úřední řečí, jako rozhodčí (angličtina, a pokud je to možné, rozumět francouzštině)
5. Předseda sboru rozhodčích se může rozhodnout, zda chce mít kromě sekretáře (zapisovatele) speciálního asistenta, jehož úkolem je kontrolovat sled cviků úlohy a informovat předsedu o „omylu v kurzu“ a „omylu ve cviku“.
6. Mezinárodní předpisy jsou popsány v Kodexu pro drezurní rozhodčí.
7. Rezervní rozhodčí. Jeden (1) rezervní rozhodčí musí být stanoven pro všechny stupně FEI mistrovství a hry, kdy je požadováno pět (5) až sedm (7) rozhodčích ve sboru rozhodčích, v případě, že se jeden rozhodčí nedostaví. Rezervní rozhodčí by měl být přítomen na Světových jezdeckých hrách, Kontinentálních mistrovstvích na úrovni GP a na Finále světového drezurního poháru, a také na nižších stupních mistrovství, kde je to možné.
8. FEI jmenovaný zahraniční rozhodčí. Zahraniční rozhodčí jmenovaný FEI působí na závodech jménem FEI. Žádný zahraniční rozhodčí nemusí být určený pro závody, kde byl FEI určen zahraniční technický delegát.

Předseda, nebo člen sboru rozhodčích, který má jinou národnost, než národnost pořadající země je považován za zahraničního rozhodčího. Úkolem zahraničního rozhodčího je působit na závodech jménem FEI a ujistit se, že se soutěže konají dle pravidel FEI a v souladu s harmonogramem, který schválila FEI.

Při regionálních mistrovstvích, regionálních hrách, CDIO a všech CDI, předseda sboru nebo člen sboru rozhodčích bude jednat jako zahraniční rozhodčí a napíše zprávu zahraničního rozhodčího. Zahraniční rozhodčí musí být označen v rozpisu závodů a měl by to být nejlépe 5* rozhodčí.

9. Jmenování rozhodčích

- 9.1 **Pro Mistrovství na úrovni GP a Olympijské hry** musí být předseda a ostatní členové sboru rozhodčích jmenováni Drezurní komisí a schváleni Byrem FEI ze seznamu 5* rozhodčích FEI.

9.2 FEI kontinentální mistrovství pro mladé jezdce a juniory

Pro FEI kontinentální mistrovství Y/J předseda a členové sboru rozhodčích jsou jmenováni FEI ve spolupráci s drezurní komisí FEI ze seznamu 5* a 4* rozhodčích FEI. Ve sboru může být jeden národní rozhodčí. Pokud jsou obě kategorie pořádány dohromady, čítá sbor rozhodčích 10 rozhodčích, zahrnující dva (2) předsedy ze seznamu 5* a 4* rozhodčích.

Pro FEI kontinentální mistrovství pony a děti předseda a ostatní čtyři (4) členové sboru rozhodčích jsou jmenováni FEI ve spolupráci s drezurní komisí FEI, ze seznamu 5* a 4* rozhodčích FEI.

- 9.3 **Pro Finále světového drezurního poháru** musí být předseda a ostatní členové sboru rozhodčích jmenováni Drezurní komisí a schváleni Byrem FEI ze seznamu 5* a 4* rozhodčích FEI.
- 9.4 **Pro Kvalifikace světového drezurního poháru** musí být předseda a ostatních šest (6) členů sboru rozhodčích jmenováni Drezurní komisí a schváleni Byrem FEI ze seznamu 5* a 4* rozhodčích FEI. Jeden rozhodčí po předchozím schválení FEI může být ze seznamu 3* rozhodčích. Zahraničního rozhodčího určí FEI. Viz také pravidla Světového drezurního poháru.
- 9.5 **Pro regionální hry pod patronací MOV** jmenuje FEI Drezurní komise a schvaluje Byro FEI předsedu a ostatní členy sboru rozhodčích ze seznamu 5* a 4* rozhodčích.
- 9.6 **Pro FEI regionální a kontinentální mistrovství** pořádané mimo evropský kontinent je předseda a ostatní členové sboru rozhodčích vybírán ze seznamu 5* a 4* rozhodčích.
- 9.7 **Pro CDIO** jsou předseda a ostatní členové sboru určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu 5* a 4* rozhodčích. Při CDIO nejméně tři (3) z pěti (5) rozhodčích musí být různé zahraniční národnosti.
- 9.8 **Pro CDI5*** jsou předseda a ostatní členové sboru určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu 5* a 4* rozhodčích. Při CDI5* nejméně tři (3) z pěti (5) rozhodčích musí být různé zahraniční národnosti. **Musí být jmenován alespoň jeden 4* rozhodčí.**
- 9.9 **Pro CDI4*** jsou předseda a ostatní členové sboru určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu 5* a 4* rozhodčích. Při CDI4* nejméně dva (2) 5* rozhodčí a nejméně tři (3) rozhodčí musí být různé zahraniční národnosti. **Musí být jmenováni alespoň dva 4* rozhodčí.**
- 9.10 **Pro CDI3*** jsou předseda a ostatní členové sboru určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu 5*, 4* a 3* rozhodčích. Při CDI3* musí být jeden (1) 3* rozhodčí pozván pro soudcování Velké rundy. V západní Evropě je toto pravidlo povinné a mimo západní Evropy doporučeno. Zároveň nesmí pětičlenný sbor rozhodčích obsahovat více jak dva (2) 3* rozhodčí. **Musí být jmenován alespoň jeden 4* rozhodčí.** Nejméně tři rozhodčí musí být odlišné zahraniční národnosti. Mimo západní Evropu dva ze tří zahraničních rozhodčí mohou být stejné národnosti.
- Soutěže Malé rundy vypisované na CDI a CDI-W mimo západní Evropu** mohou být výjimečně rozhodovány tříčlenným sborem rozhodčích s povolením drezurní komise FEI. Pro západní Evropu je toto povoleno pouze ve speciálních případech nemoci, atd. jen po předchozím schválení FEI. Tři rozhodčí musí být rozmístěni následovně: Rozhodčí rozhodují dva na krátké stěně (v C a v buď H nebo M) a jeden na protější dlouhé straně obdélníka (B nebo E). Nejméně jeden (1) rozhodčí musí být zahraniční. Jeden 2* rozhodčí může být ve sboru rozhodčích. **Minimální požadavky platí stejně pro střední rundy.**
- 9.11 **Pro CDI 2*** je minimum tři rozhodčí. Předseda a ostatní členové sboru jsou určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu rozhodčích. Při CDI2* má být jeden národní rozhodčí pozván pro soudcování Velké rundy. Pětičlenný sbor musí rozhodčích obsahovat více jak dva (2) zahraniční rozhodčí. Nejméně 1 rozhodčí musí být zahraniční v tříčlenném sboru.
- 9.12 **Pro CDI 1*** je minimum 3 rozhodčí. Předseda a ostatní členové sboru jsou určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu rozhodčích. Při CDI1* má být jeden národní rozhodčí pozván pro soudcování Velké rundy a dva (2) při pětičlenném sboru rozhodčích. Pětičlenný sbor musí rozhodčích obsahovat více jak dva (2) zahraniční rozhodčí. Nejméně 1 rozhodčí musí být zahraniční v tříčlenném sboru.
- 9.13 **Pro CDIY/J/P/Ch** je minimum 3 rozhodčí. Předseda a ostatní členové sboru jsou určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu rozhodčích. Jeden národní rozhodčí, nebo jeden 2* rozhodčí má být pozván z hostitelské NF. Pětičlenný sbor musí rozhodčích obsahovat více jak dva (2) zahraniční rozhodčí. Nejméně 1 rozhodčí musí být zahraniční v tříčlenném sboru.
- 9.14 **Pro CDI-YH** je minimum 3 rozhodčí ze seznamu FEI rozhodčích pro mladé koně. Viz Pravidla pro soutěže mladých koní.

9.15 Pro CDI-Am je počet rozhodčích 3. Prezident a ostatní členové Sboru rozhodčích jsou jmenováni Národní federací a Organizačním výborem ze seznamu rozhodčích. Alespoň dva zahraniční rozhodčí musí být rozdílné národnosti.

10. Ne více než dva 3* rozhodčí mohou být jmenováni do sboru rozhodčích čítající 5 rozhodčích. Pokud na základě povolení FEI čítá sbor rozhodčích 3 rozhodčí, pouze jeden 3* rozhodčí je povolen. Pro stupně do IM I může být jmenován 2* rozhodčí místo 3*.
11. **Maximum posuzovaných dvojic.** Při všech závodech nesmí být rozhodčí vyzván, aby posuzoval více než přibližně 40 soutěžících v jednom dni.
12. Předseda sboru rozhodčích a/nebo zahraniční rozhodčí jmenovaný FEI musí být přítomen veterinární přejímce. V případě, že toto není možné, je zde možnost delegovat jiného člena sboru rozhodčích v souladu s pravidly FEI.
13. **Pokud se před nebo během soutěží (část úloh nebo více) stane člen Sboru rozhodčích nezpůsobilým rozhodovat, jeho hodnocení bude odstraněno z výsledkové listiny celé soutěže.**
14. Potřebné kvalifikace rozhodčích jsou uvedeny v Příloze Rozhodčí a ve vzdělávacím systému FEI pro drezurní rozhodčí.

N40 V národních soutěžích rozhoduje pětičlenný nebo tříčlenný sbor rozhodčích. V soutěžích rozhodovaných „z jednoho místa“ rozhoduje dvoučlenný sbor rozhodčích. V soutěžích stupně „ST“ a vyšších musí být sbor rozhodčích složen z většiny specializovaných rozhodčích, jeden z nich musí vykonávat funkci rozhodčího v C. Sbor rozhodčích je doplněn národními rozhodčími.   N41 V národních soutěžích je za trenéra soutěžícího koně nebo jezdce považován ten, kdo koně nebo jezdce trénuje více než jedenkrát týdně.   N42 Stane-li se sbor rozhodčích v průběhu soutěže neúplný, nesmí být pro tuto soutěž doplněn. Hodnocení rozhodčího, který v průběhu soutěže odstoupil, se nezapočítává pro stanovení konečného výsledku soutěže.   N43 Při národních závodech nesmí být rozhodčí vyzván, aby posuzoval více než 50 soutěžících v jednom dni. ~~Toto ustanovení platí, jestliže rozhodčí rozhodují samostatně, nebo soutěže pro mladé koně společně v C. Při rozhodování z jednoho místa se počet posuzovaných soutěžících pro stanovení celkového počtu posuzovaných soutěžících v jednom dni násobí koeficientem 0,75.~~   N44 Na národních závodech při vícekolových soutěžích může být složení Sboru rozhodčích v jednotlivých kolech soutěže různé při zachování obecných podmínek uvedených v N40.

ČLÁNEK 438: KONTROLNÍ PANEL ROZHODČÍCH (JSP)

Kontrolní panel rozhodčích (JSP) je povinný pro Olympijské hry, Světové jezdecké hry, Kontinentální mistrovství na úrovni GP a Finále světového poháru v drezuře. JSP může být přítomen i na všech CDI.

Účelem JSP je zajistit spravedlivé rozhodování.

JSP by se měl skládat ze tří (3) členů, dva (2) rozhodčí a jeden (1) trenér/jezdec. Všichni členové JSP musí být nezávislí a zkušení (rozhodčí:5*), velmi respektovaní, morální a diplomatičtí, dodržovat kodex rozhodčích a měli by mít dobré komunikační vlastnosti. Aktivní rozhodčí, trenéři a jezdci musejí přerušit svoji činnost po dobu svého mandátu v JSP, tak jak je popsáno v pracovní náplni člena JSP.

JSP může korigovat definitivní technické chyby a počítat chyby. JSP může dělat korekce jak ve smyslu snížení, tak zvýšení známek. JSP musí informovat rozhodčího neprodleně po ukončení soutěže, které známky byly upraveny. Podepsaný protokol s opravami bude přiložen k originálnímu protokolu a bude poskytnut jezdcí a rozhodčímu, jehož známky byly upraveny.

Pokud se konečné hodnocení dvojice některého z rozhodčích liší (výše nebo níže) o 6 % nebo více od průměrného hodnocení ostatních rozhodčí té samé dvojice, může JSP, na základě jednomyslného rozhodnutí změnit resp. hodnocení tak, aby bylo stejné, jako následující hodnocení.

Na závodech musí mít JSP výborný výhled na drezurní obdélník a musí být vybaven počítačovými obrazovkami, které okamžitě zobrazují známky udělované rozhodčím, stejně tak videozáznam všech jezdců, který může být znovu prohlédnut **během každé úlohy**.

Funkční období pro člena JSP je minimum dva (2) roky, **počet období není omezený. maximum dvakrát dva (2) roky s rotačním systémem. Věkový limit je 74 let.**

ČLÁNEK 439: ODVOLACÍ KOMISE

Pro odvolací komisi platí Všeobecná pravidla. Až do úrovně CDI5* včetně kvalifikace do světového poháru – CDI-W nemusí být odvolací komise.

Pro úroveň CDIO, Finále světového poháru, všech Mistrovství, Regionálních a Olympijských her musí být jmenována Odvolací komise.

Předseda a členové odvolací komise musí být odborníky přes jezdecké závody. Alespoň jeden z nich musí být aktivní rozhodčí, nebo rozhodčí v penzi. 3*, 4*, 5* drezurní rozhodčí a bývalí rozhodčí těchto kategorií se mohou stát předsedou, nebo členem odvolací komise. Jeden člen odvolací komise musí být zahraniční.

Předseda odvolací komise nebo její členové nesmí působit na závodech v žádné jiné oficiální funkci (včetně funkce v soutěžích CDN). Nicméně, na základě rozhodnutí FEI, může být jeden člen JSP také členem odvolací komise (ale nesmí být předsedou).

ČLÁNEK 440: TÝRÁNÍ KONÍ

Pro týrání koní a surovost platí Všeobecná pravidla a pravidla a předpisy použitelné pro všechny FEI drezurní závody.

ČLÁNEK 441: VETERINÁRNÍ KOMISE A FEI VETERINÁRNÍ DELEGÁT

1. Složení veterinární komise, která je povinná při Olympijských nebo Regionálních hrách, Mistrovstvích a CDIO a Finále světového poháru a jmenování předsedy a členů musí být v souladu s veterinárními předpisy.
2. V souladu s veterinárními předpisy je při CDI požadována přítomnost veterináře, považovaného za FEI veterinárního delegáta, kterého určí organizační výbor.

ČLÁNEK 442: KOMISAŘI

Platí Všeobecná pravidla pro komisaře.

KAPITOLA IV - VETERINÁRNÍ PROHLÍDKA A VYŠETŘENÍ, MEDIKAMENTÓZNÍ KONTROLA A PASY KONÍ

ČLÁNEK 443: VETERINÁRNÍ PROHLÍDKA, VYŠETŘENÍ A PASY KONÍ

Kontrola koní a vyšetření musí být v souladu s veterinárními pravidly a kontrola pasů koní s všeobecnými pravidly.

ČLÁNEK 444: MEDIKAMENTÓZNÍ KONTROLA KONÍ

Medikamentózní kontrola koní musí být v souladu se Všeobecnými pravidly a Veterinárními pravidly, Antidopingové předpisy a Předpisy kontrolované medikace a ostatní související Pravidla FEI a předpisy.

KAPITOLA V - CDIO, SENIORSKÉ SVĚTOVÉ, KONTINENTÁLNÍ, REGIONÁLNÍ, INDIVIDUÁLNÍ A TÝMOVÉ FEI MISTROVSTVÍ A HRY

ČLÁNEK 445: CDIO

1. Účast

CDIO je oficiální mezinárodní drezurní závod s týmy a jednotlivci.

V zásadě je CDIO otevřená pro závodníky z neomezeného počtu zahraničních národů.

Nicméně pro dodržení statusu CDIO musí být pozváno nejméně šest (6) týmů, včetně hostitelské země (jeden tým za NF) a nejméně tři (3) týmy se musí zúčastnit.

Žádní další individuální soutěžící ze stejné NF se nemohou zúčastnit náhradou za týmy při CDIO. Všem pozvaným jezdcům musí být uděleny stejné výsady.

Kategorie CDIO:

CDIO2*: CDIO s peněžitými výhrami do	32 999 CHF
CDIO3*: CDIO s peněžitými výhrami do	50 000 CHF
CDIO4*: CDIO s peněžitými výhrami v rozmezí	50 001 – 99 999 CHF
CDIO5*: CDIO s peněžitými výhrami nad	100 000 CHF

2. **Priorita.** Všechny CDIO mají přednost před závody CDI. CDI-W mají přednost před CDI3* - CDI5*.

3. **Týmy.** Musí být vypsána oficiální týmová soutěž GP. CDIO 2* může vypisovat pouze úlohy Intermediate A a B. Týmy musejí být složeny maximálně ze čtyř (4) jezdců a minimálně ze třech (3) jezdců stejné národnosti. Náhradníci nejsou povoleni.

4. **Jednotlivci.** NF, které nemohou sestavit tým, mohou přihlásit jednoho (1), nebo dva (2) jednotlivce, každého s jedním (1), nebo dvěma (2) koňmi. Každý jezdec může jezdit pouze jednoho koně v GP.

5. Soutěžní program a úlohy

Program mistrovství:

<u>Soutěž:</u>	<u>Úloha:</u>	<u>Účast:</u>
1. Týmová soutěž	Grand Prix	Všichni
2. Soutěž jednotlivců	Grand Prix Speciál	Třicet (30) nejlepších z GP
<i>Když se kvalifikují všichni čtyři členové družstva, mohou se všichni zúčastnit</i>		
3. Soutěž jednotlivců	Volná sestava GP	Patnáct (15) nejlepších z GPS

Pouze tři (3) nejlepší jezdcí z jedné země se mohou zúčastnit. Měl by být zařazen jeden odpočinkový den, nejlépe mezi soutěžemi dva (2) a tři (3).

Program poháru národů:

<u>Soutěž:</u>	<u>Úloha:</u>	<u>Účast:</u>
1. Týmová soutěž	Grand Prix	Všichni
2. Soutěž jednotlivců	Grand Prix Speciál	Do patnácti (15) jezdců

a/nebo

3. Soutěž jednotlivců	Volná sestava GP	Do patnácti (15) jezdců
-----------------------	------------------	-------------------------

Když se kvalifikují všichni čtyři členové družstva, mohou se všichni zúčastnit

Na základě rozhodnutí FEI se může týmová soutěž jako součást série jet ve volné sestavě Grand Prix.

Program CDIO2*:

<u>Soutěž:</u>	<u>Úloha:</u>	<u>Účast:</u>
1. Týmová soutěž	Intermediate A	Všichni
2. Soutěž jednotlivců	Intermediate B	Do třiceti (30) jezdců z IM A

Cena útěchy. Pořadatel může zařadit cenu útěchy na úrovni Intermediate II/ Grand Prix rozhodovaná pouze třemi (3) rozhodčími. V této soutěži se ale nebude rozdělovat body do světového drezurního žebříčku a peněžité výhry musejí být na nižší úrovni než v soutěži jednotlivců. Viz článek 422 DP.

Pro kompletní požadavky pro závody CDIO, sledujte specifikace pro FEI drezurní závody publikované každoročně 1. ledna.

6. Losování. Viz Článek 425 DP.

7. Sbor rozhodčích

Předseda a ostatní členové sboru rozhodčích jsou určeni NF a organizačním výborem se souhlasem FEI ze seznamu 5* a 4* rozhodčích. Zahraniční rozhodčí je jmenován FEI a jedná jejím jménem pro CDIO5* a CDI5*.

Při CDIO nejméně tři (3) z pěti (5) rozhodčích musí být různé zahraniční národnosti. V sedmičlenném sboru rozhodčích, musí být čtyři rozhodčí zahraniční a dva mohou být stejné národnosti.

8. Odvolací komise

Předseda a členové odvolací komise musí být jmenováni NF a pořadatelem, se souhlasem FEI. Alespoň jeden z nich musí být aktivní rozhodčí, nebo rozhodčí v penzi. 3*, 4*, 5* drezurní rozhodčí a bývalí rozhodčí těchto kategorií se mohou stát předsedou, nebo členem odvolací komise. Jeden člen odvolací komise musí být zahraniční.

Předseda odvolací komise nebo její členové nesmí působit na závodech v žádné jiné oficiální funkci (včetně funkce v soutěžích CDN). Nicméně, na základě rozhodnutí FEI, může být jeden člen JSP také členem odvolací komise (ale nesmí být předsedou).

9. Náklady a výhody pro jezdce, ošetřovatele, vedoucí ekip a týmové veterináře

CDIO2*: Je na uvážení NF jak velkou částkou peněz podpoří pořadatele na pokrytí ustájení a krmiva, stravování a ubytování dle dohody s FEI.

CDIO3*: Je na uvážení NF jak velkou částkou peněz podpoří pořadatele na pokrytí ustájení a krmiva, stravování a ubytování dle dohody s FEI.

CDIO4*: Náklady a výhody: Ubytování, tři jídla/den, ustájení a krmení

CDIO5*: Náklady a výhody: Ubytování, tři jídla/den, ustájení a krmení

Náklady a výhody musí být dány den před veterinární přejímkou a do poslední soutěže závodů.

ČLÁNEK 446: FEI MISTROVSTVÍ – ORGANIZACE

- Každé čtyři roky, v sudém roce mezi Olympijskými hrami je pořádáno FEI Mistrovství světa jednotlivců a týmů v drezuře seniorů v souladu s prioritou určenou ve Všeobecných pravidlech.
- Každé dva roky, v lichém roce je pořádáno FEI Kontinentální mistrovství jednotlivců a týmů v drezuře v souladu s prioritou určenou ve Všeobecných podmínkách.
- Tyto FEI mistrovství musí být organizována v souladu se Všeobecnými pravidly a pravidly pro drezurní soutěže (Kapitola II a Kapitola VI), vyjma specifik. Minimálně šest (6) národních, nebo regionálních týmů mimo Evropu, musí být prezentováno v týmech.
- Grand Prix (týmová mistrovská soutěž), Grand Prix Speciál (individuální soutěž) a Volná sestava Grand Prix (soutěž jednotlivců) tvoří soutěže mistrovství FEI.
Medaile budou uděleny ve všech třech (3) soutěžích

Program mistrovství:

<u>Soutěž:</u>	<u>Úloha:</u>	<u>Účast:</u>
1. Týmová soutěž	Grand Prix	Všichni
2. Soutěž jednotlivců	Grand Prix Speciál	Třicet (30) nejlepších z GP
<i>Když se kvalifikují všichni čtyři členové družstva, mohou se všichni zúčastnit</i>		
3. Soutěž jednotlivců	Volná sestava GP	Patnáct (15) nejlepších z GPS
<i>Mohou se zúčastnit pouze tři (3) jezdci z jedné země</i>		

Zbytek programu dne by měl být naplánován ideálně mezi soutěžemi 2 a 3. Na všech mistrovstvích (pro seniory i nižší stupně) musí jezdec dokončit první soutěž, aby mohl pokračovat v další.

Žádná jiná týmová soutěž než mistrovská je povolena v průběhu mistrovství, stejně tak není jezdec oprávněn jezdit více než jednoho koně v každé soutěži. (Viz Článek 420 a 422 DP)

Pořadatel může zařadit cenu útěchy na úrovni Grand Prix rozhodovaná pouze třemi (3) rozhodčími. V této soutěži se ale v žádném případě nebudou rozdělovat body do světového drezurního žebříčku, nebo plnit kvalifikaci na Olympijské hry a peněžité výhry musejí být na nižší úrovni než v ostatních soutěžích. Viz článek 422 DP.

5. Tyto FEI mistrovství mají přednost před všemi ostatními mezinárodními drezurními závody.
6. Žádné CDIO nesmí být povoleno v průběhu dvou (2) týdnů, které předcházejí konání těchto FEI Mistrovství a FEI Kontinentální mistrovství na kontinentě, kde je FEI Mistrovství pořádáno. Výjimky z tohoto pravidla může potvrdit Byro FEI se souhlasem pořadatele daného Mistrovství.

ČLÁNEK 447: SBOR ROZHODČÍCH A TECHNICKÝ DELEGÁT

1. **Sbor rozhodčích:** Pro všechny FEI Mistrovství a Regionální hry musí být předseda jmenován FEI a vybrán ze seznamu 5* a 4* rozhodčích. (Článek 437 DP)
Pokud je zařazena soutěž PSG, IM I, nebo IM II musí být pozván samostatný sbor rozhodčích.
2. **Zahraniční technický delegát.** Technický delegát, který není členem Sboru rozhodčích, musí být jmenován pro Regionální hry a FEI Regionální mistrovství, pokud to FEI považuje za nutné.
  - 2.1 Pro FEI Kontinentální mistrovství seniorů, FEI Mistrovství světa, Olympijské hry a Finále FEI Světového poháru v drezuře je technický delegát jmenován FEI. Musí to být jiná osoba, než předseda sboru rozhodčích, nebo člen sboru a bude vybrán z FEI seznamu technických delegátů.
  - 2.2 Seznam FEI technických delegátů kvalifikovaný pro funkci při FEI Kontinentálních mistrovstvích pro seniory, FEI Mistrovství světa, Olympijské hry, Finále světového drezurního, FEI Mistrovství pro mladé jezdce/juniory a FEI (WBSH - World breeding federation for sport horses) Mistrovství světa mladých koní bude spravován FEI.
  - 2.3 Technický delegát musí v koordinaci s pořadatelem kontrolovat, schvalovat v předstihu přípravu na závody. Technický delegát musí schválit technické a správní náležitosti závodů: vyšetření a kontrola koní, ustájení koní a ubytování jezdců a stevarding závodů. Technický delegát bude přítomen na všech technických poradách a bude dohlížet na veškerý technický personál. Technický delegát bude vyšetřovat všechny okolnosti a bude informovat sbor rozhodčích o všech rozhodnutích, které by měl přijmout. Technický delegát má absolutní autoritu do doby, kdy sdělí sboru rozhodčích, že je spokojen se všemi náležitostmi závodů. Poté bude technický delegát i nadále dohlížet na technické a administrativní náležitosti závodů a bude radit a asistovat sboru rozhodčích, veterinární komisi a pořadatelé. Pokud to je možné, měl by být technický delegát zahraniční.

Kvalifikace technického delegáta jsou:

1. Být 4*, nebo 5* rozhodčí
2. Být členem organizačního výboru na minimálně třech (3) CDI3* a vyšší
3. Zúčastnit se semináře FEI pro technické delegáty

ČLÁNEK 448: ODVOLACÍ KOMISE

3*, 4*, 5* a rozhodčí ve výslužbě z některé této kategorie se může stát předsedou odvolací komise. Nejméně jeden (1) člen odvolací komise by měl být aktivní rozhodčí, nebo rozhodčí ve výslužbě. Minimálně jeden člen by měl být zahraniční.

Předseda odvolací komise nebo její členové nesmí působit na závodech v žádné jiné oficiální funkci (včetně funkce v soutěžích CDN). Nicméně, na základě rozhodnutí FEI, může být jeden člen JSP také členem odvolací komise (ale nesmí být předsedou).

ČLÁNEK 449: ÚČAST

1. Po schválení FEI, jsou harmonogram, podmínky a pozvánky na Mistrovství světa v drezuře a na Kontinentální mistrovství zaslány příslušným národním federacím přes hostitelskou NF, nebo pořadatele závodů.

1.1 Přihlášky

1.1.1 Přihlášky na závody musí být zaslány následujícím způsobem (Čl. 423 DP a VP):

- Předběžné přihlášky - jsou v zásadě prohlášením úmyslu.
- Nominativní (jmenovité) přihlášky - počet jezdců na těchto přihláškách nesmí překročit dvojnásobek jmen jezdců uvedených v předběžných přihláškách.
- Definitivní přihlášky. Tyto přihlášky obsahují jména jezdců a koní, kteří se budou účastnit závodů a musí být doručeny pořadateli do data uvedeného v rozpisu. Mezní termín definitivních přihlášek musí být nejpozději deset dní před začátkem závodů.

1.1.2 V případě neuspokojivého vysvětlení absence na závodech může FEI pokutovat národní federaci, která přihlášky zaslala.

1.2 Náhrada

Po obdržení všech definitivních přihlášek může být provedena náhrada koní a jezdců ze jmenovitých přihlášek pouze se souhlasem pořadatele. Pořadatel musí v rozpisu uvést nejzazší termín pro nahrazení koně a jezdce, který nesmí být pozdější než dvě (2) hodiny před veterinární přejímkou.

2. Týmy

Jakákoliv NF může přihlásit jeden (1) tým. Každý tým se skládá z třech jezdců a třech koní, nebo čtyřech jezdců a čtyřech koní. Náhradníci nejsou dovoleni. V družstvu čtyřech jezdců se započítávají výsledky pouze nejlepších třech.

3. Jednotlivci místo týmů

Národní federace, které nemohou sestavit tým, mohou přihlásit jednoho, nebo dva jezdce, každého s jedním, nebo dvěma koňmi. Každý jezdec může v GP jezdit pouze jednoho koně.

4. NF organizující Mistrovství má nárok přihlásit další dva (2) jezdce s jedním koněm, aby se zúčastnili malé rundy, pokud je vypsána: soutěže PSG a/nebo IM I

5. Pokud je přijato přibližně více než 40 přihlášek do GP, pořadatel je povinen rozdělit soutěž do dvou následujících dnů. V takovém případě musí být oddělení souzena stejným sborem rozhodčích.

6. Speciální podmínky pro soutěže pořádané ve spojitosti s FEI Mistrovstvími:
- 6.1 NF, které přihlášily tým, nebo pouze jednoho či dva jednotlivce (každý s jedním koněm) do FEI Mistrovství, mohou ještě přihlásit jednoho, nebo dva další jezdce s celkem dvěma koňmi do Malé rundy, PSG a IM I, pokud jsou vypsané.
  - 6.2 Jezdec soutěžící v GP smí jezdit toho samého koně pouze v IM II, pokud je vypsaná.
  - 6.3 Náklady a výhody na dalšího jezdce budou odpovědností příslušné NF. Je na uvážení pořadatele, zda chce přispět na tyto náklady a výhody.
7. Losování: Losování startovního pořadí
Týmová soutěž	Viz Článek 425 DP
Soutěž jednotlivců	Viz Článek 425 DP

ČLÁNEK 450: KVALIFIKACE

Mistrovství světa a kontinentální mistrovství seniorů jsou otevřená všem jezdcům způsobilým startovat na základě splněných kvalifikačních kritérií publikovaných FEI.

ČLÁNEK 451: NÁKLADY A VÝHODY – JEZDCI, OŠETŘOVATELÉ, VEDOUcí EKIP A TÝMOVÍ VETERINÁŘI

1. Ubytování, tři jídla/den, ustájení, krmení a cestovní náklady mohou být zahrnuty pro jezdce, ošetřovatele, vedoucí ekip a týmové veterináře. ~~Jednomu (1) ošetřovateli za každou NF je dovoleno zůstat ve stáji přes noc při FEI Mistrovstvích.~~
2. Pořadatel je odpovědný za náklady na ustájení a krmení koní po celou dobu závodů.
3. Pořadatel je zodpovědný za dopravu všech rozhodčích, členů odvolací komise, technického delegáta, hlavního komisaře, vedoucích ekip, členů týmu a jednotlivců, ošetřovatelů a koní v průběhu závodů v případě, že ubytování je vzdáleno od závodního místa.

ČLÁNEK 452: HODNOCENÍ

1. **Hodnocení družstev** je následující: Ve všech týmových soutěžích se vítězem stane tým s nejvyšším celkovým procentuálním součtem třech nejlepších jezdců, na druhém místě se umístí tým s dalším nejvyšším součtem a tak dále.

Rovnost. V případě rovnosti procent vítězů to družstvo, ve kterém nejnižší hodnocený soutěžící ze tří má lepší výsledek. Toto pravidlo platí pro shodu na prvním a druhém místě (zlaté a bronzové) a tam kde je olympijská kvalifikace i pro třetí místo. V případě, že družstva mají stejný procentuální výsledek na třetím místě v soutěži, kde není olympijská kvalifikace, umístí se ex quo na třetím místě.

2. Hodnocení jednotlivců je následující:

Ve všech soutěžích je vítězem jezdec s nejvyšším celkovým procentuálním ohodnocením, na druhém místě se umístí jezdec s dalším nejvyšším a tak dále.

Rovnost. V případě rovnosti procentuálního výsledku na prvních třech místech, vyšší souhrnné známky rozhodnou o lepším umístění. Pokud i ty budou stejné, rozhodnou souhrnné známky rozhodčího v C. V případě rovnosti na dalších místech, zůstanou tito na stejných místech.

V případě rovnosti procentuálního výsledku ve Volné sestavě, vyšší známky za umělecký dojem rozhodnou o lepším umístění. Pokud i ty budou stejné, rozhodne známka za harmonii mezi jezdcem a koněm. Pokud i ty jsou shodné, rozhodne vyšší známka za choreografii.

Nejsou dána žádná procenta z týmové soutěže, pro soutěž jednotlivců, ale všechny soutěže začínají od nuly, to znamená, že každý jezdec začíná svou soutěž s nulou (0) body.

ČLÁNEK 453: CENY A PENĚŽNÍ CENY

Peněžní ceny. Všeobecná pravidla uvádějí, která pravidla a předpisy se vztahují na FEI drezurní závody ohledně udílení cen.

Případné rozdělení cen na FEI Mistrovstvích musí být stanoveno v podmínkách soutěže a zasláno společně s pozvánkou a programem Mistrovství, kterého se to týká.

Medaile FEI medaile budou udíleny všem členům týmu, kteří závodili (nemuseli dokončit) v družstvech umístěných na prvních třech místech FEI Mistrovství družstev a prvním třem jednotlivcům v každé ze dvou soutěží jednotlivců FEI Mistrovství. Pro možnou rovnost, viz článek 452.

PŘÍLOHA 1 - SMĚRNICE PRO ROZHODČÍ - FEI VOLNÉ SESTAVY – 2009

VOLNÁ SESTAVA – PONY

V případě, že soutěžící úmyslně provede následující cviky, je celý cvik ohodnocen známkou 0 za celý cvik a celková známka za choreografii a stupeň obtížnosti nemůže být vyšší než 5.

1. Více než poloviční pirueta v kroku (tj. více jak 180 stupňů). Konečná známka za piruety je 0 (bez ohledu na jakoukoliv další korektně provedené piruety).
2. Pokud není krok předveden v jedné stopě (na rovných i zahnutých liniích), ale je proveden jasně jen jako práce na dvou stopách, je hodnocen známkou 0.
3. **Překroky v klusu** - změny ruky v klusu jsou dovolené (cik-cak), úhel je ponechán na uvážení jezdce.
4. Travers a Renvers jsou povoleny jako součást choreografie, ale nenahrazují požadované překroky.

Za vědomé předvedení jakéhokoliv cviku, který není uveden v úlohách úrovně Pony, musí být soutěžící vyloučen. Např. **Přeskoky**, Piruety ve cvalu, cvalové přeskoky a **překroky**, piafa a pasáž.

N45 Na národních závodech může být vypisována volná sestava stupně L pro všechny kategorie jezdců viz Příloha 6 DP.

VOLNÁ SESTAVA – stupně L

V případě, že soutěžící úmyslně provede následující cviky, je celý cvik ohodnocen známkou 0 za celý cvik a celková známka za choreografii a stupeň obtížnosti nemůže být vyšší než 5.

1. Více než poloviční pirueta v kroku (tj. více jak 180 stupňů). Konečná známka za piruety je 0 (bez ohledu na jakoukoliv další korektně provedené piruety).
2. Pokud není krok předveden v jedné stopě (na rovných i zahnutých liniích), ale je proveden jasně jen jako práce na dvou stopách, je hodnocen známkou 0.
3. **Překroky v klusu** - změny ruky v klusu jsou dovolené (cik-cak), úhel je ponechán na uvážení jezdce.
4. Travers a Renvers jsou povoleny jako součást choreografie, ale nenahrazují požadované překroky.

Za vědomé předvedení jakéhokoliv cviku, který není uveden v úlohách stupně „L“, musí být soutěžící vyloučen. Např. Piruety ve cvalu, cvalové přeskoky a **překroky**, piafa a pasáž.

VOLNÁ SESTAVA – JUNIOŘI

V případě, že soutěžící úmyslně provede následující cviky, je celý cvik ohodnocen známkou 0 za celý cvik a celková známka za choreografii a stupeň obtížnosti nemůže být vyšší než 5.

1. Více než poloviční pirueta v kroku (tj. více jak 180 stupňů). Konečná známka za piruety je 0 (bez ohledu na jakoukoliv další korektně provedené piruety).
2. Přeskoky ve cvalu předvedeny v sériích (každý 4. skok nebo méně). Celková známka za všechny přeskoky musí být 0 a to bez ohledu na ostatní správně provedené samostatné přeskoky.
3. V překrocích ve cvalu je povolena jen jedna změna směru (ruky). Předvede-li jezdec více než jednu změnu směru, musí být celková známka za oba cvalové překroky, vpravo i vlevo 0, a to bez ohledu na ostatní správně předvedené překroky. Pozn. Změny ruky v klusu jsou dovolené (cik-cak), úhel je ponechán na uvážení jezdce.
4. Pokud není krok předveden v jedné stopě (na rovných i zahnutých liniích), ale je proveden jasně jen jako práce na dvou stopách, je hodnocen známkou 0.
5. Travers a Renvers jsou povoleny jako součást choreografie, ale nenahrazují požadované překroky.

Za vědomé předvedení jakéhokoliv cviku, který není uveden v úlohách úrovně Junioři, musí být soutěžící vyloučen. Např. Piruety ve cvalu, piafa a pasáž.

VOLNÁ SESTAVA – MLADÍ JEZDCI

V případě, že soutěžící úmyslně provede následující cviky, je celý cvik ohodnocen známkou 0 za celý cvik a celková známka za choreografii a stupeň obtížnosti nemůže být vyšší než 5.

1. Více než poloviční pirueta ve cvalu (tj. více jak 180 stupňů). Konečná známka za piruety je 0. Pokud byla "nepovolená" pirueta provedena pouze například vlevo, tak bude pouze levá pirueta hodnocena známkou 0 a opačně.

Za účelem získat vysokou známku za technické provedení, poloviční piruety ve cvalu musí být předvedeny z rovné linie do rovné linie.

Poloviční piruety mohou být předvedeny z polovičního překroku do polovičního překroku. Jestliže však je předvedena poloviční pirueta **pouze** z polovičního překroku do polovičního překroku, je tento cvik hodnocen jako technicky nedostatečný. Poloviční pirueta ve cvalu provedená z kroku a do kroku bude hodnocena jen ve známce harmonie jezdce a koně a ve známce za choreografii.

2. Přeskoky provedené v sérii po dvou a každý skok. Celková známka za přeskoky je 0 a to bez ohledu na jiné správně provedené přeskoky předvedené v sériích po čtyřech nebo třech skocích. Změny ruky ve cvalu jsou povoleny (cik-cak), úhel je ponechán na uvážení jezdce.
3. Jestliže krok není předveden v jedné stopě (na rovných i zahnutých liniích), ale je proveden jasně jako práce na dvou stopách, je ohodnocen známkou 0.
4. Travers a Renvers jsou povoleny jako součást choreografie, ale nenahrazují požadované překroky.

Za vědomé předvedení jakéhokoliv cviku, který není uveden v úlohách úrovně Mladí jezdcí, musí být soutěžící vyloučen. Např. piafa, pasáž.

VOLNÁ SESTAVA – INTERMEDIATE I

V případě, že soutěžící úmyslně předvede následující cviky, je celý cvik ohodnocen známkou 0 a hodnota známky za choreografii a také za stupeň obtížnosti nemohou být vyšší než 5.

1. Více než jednoduché piruety ve cvalu (tj. více než 360 stupně). Celková známka za piruety musí být 0.

Pozn. jestliže "nepovolená" pirueta byla předvedena například jen vlevo, pak jenom piruety vlevo jsou ohodnoceny známkou „0“, bez ohledu na ostatní správně předvedené piruety vlevo, a totéž platí o piruetách vpravo. Za účelem získat vysokou známku za technické provedení, poloviční piruety ve cvalu musí být předvedeny z rovné linie do rovné linie. Piruety mohou být předvedeny z polovičního překroku do polovičního překroku. Jestliže však je předvedena pouze pirueta z polovičního překroku do polovičního překroku, je tento cvik hodnocen jako technicky nedostatečný. Pirueta ve cvalu provedená z kroku a do kroku bude hodnocena jen ve známce harmonie jezdce a koně a ve známce za choreografii.

2. Přeskoky v sérii každý skok. Celková známka za přeskoky je 0 a to bez ohledu na jiné správně provedené přeskoky předvedené v sériích po třech nebo dvou skocích.
3. Jestliže krok není předveden v jedné stopě (na rovných i zahnutých liniích), ale je proveden jasně jako práce na dvou stopách, je ohodnocen známkou 0.
4. Travers a Renvers jsou povoleny jako součást choreografie, ale nenahrazují požadované překroky.

Za vědomé předvedení jakéhokoliv cviku, který není uveden v úlohách úrovně Intermediate I musí být soutěžící vyloučen. Např. piafa, pasáž.

VOLNÁ SESTAVA – GRAND PRIX

V případě, že soutěžící úmyslně předvede následující cviky, je celý cvik ohodnocen známkou 0 a hodnota známky za choreografii a také za stupeň obtížnosti nemohou být vyšší než 5.

1. Více než dvojité piruety ve cvalu (tj. více než 360 stupně každá v plynulém pohybu). Celková známka za piruety musí být 0.

Pozn. jestliže "nepovolená" pirueta byla předvedena například jen vlevo, pak jenom piruety vlevo jsou ohodnoceny známkou 0, bez ohledu na ostatní správně předvedené piruety vlevo, a totéž platí o piruetách vpravo.

Za účelem získat vysokou známku za technické provedení, piruety ve cvalu musí být předvedeny rovné linie do rovné linie. Piruety mohou být předvedeny z polovičního překroku do polovičního překroku. Jestliže však je předvedena pouze pirueta z polovičního překroku do polovičního překroku, je tento cvik hodnocen jako technicky nedostatečný. Pirueta ve cvalu provedená z kroku a do kroku nebo z piafy a do piafy, bude hodnocena jen ve známce harmonie jezdce a koně a ve známce za choreografii.

2. Piafa. Za účelem získat vysokou známku za technické provedení piafa musí být předvedena na rovné linii minimálně 10 kroků přímo. Jestli je piafa předvedena jen ve tvaru piruety, je tento cvik považován jako technicky nedostatečný. Jestliže je předvedena piafa v piruetě jako další cvik k piafě provedené minimálně 10 kroků přímo je technické hodnocení obvyklé.
3. Pasáž. Za účelem získat vysokou známku za technické provedení pasáž musí být v jedné stopě předvedena minimálně 20 m. Jestli je pasáž předvedena pouze v polovičním překroku je to hodnoceno jako cvik technicky nedostatečný. Jestli je pasáž předvedena v polovičním překroku jako další cvik k pasáži předvedené v jedné stopě je technické hodnocení obvyklé.
4. Jestliže krok není předveden v jedné stopě (na rovných i zahnutých liniích), ale je jen proveden jasně jako práce na dvou stopách, je ohodnocen známkou „0“.
5. Travers a Renvers jsou povoleny jako součást choreografie, ale nenahrazují požadované překroky.

Za vědomé předvedení jakéhokoliv cviku, který není uveden v úlohách úrovně GP, musí být soutěžící vyloučen. Např. jakýkoliv prvek nad zemí, „zpětný cval“ atd.

ZNÁMKY ZA TECHNICKÉ PŘEDVEDENÍ

Známka za technické provedení záleží jen na kvalitě povinného cviku předepsaného v úloze. Hodnocení je obvyklé jako ve standardních úlohách. Rozhodčí dává známky jen v celých bodech pro každý jednotlivý cvik. Jestliže jezdec předvede cvik několikrát, rozhodčí musí dát několik jednotlivých známek, ze kterých bude na konci úlohy vypočtena průměrná konečná známka za tento cvik.

Výsledek za technické provedení je vypočten součtem všech konečných známek a jeho vydělením počtem cviků úlohy (včetně započtení koeficientů). Cvik, který byl vynechán, to znamená, že žádná jeho část nebyla předvedena, musí být ohodnocen známkou 0.

Cviky, které jsou provedeny jen pod požadavky na daný cvik (např. méně přeskoků v sériích, poloviční pirueta místo celé) jsou považovány za nedostatečné nebo špatně provedené a musí být ohodnoceny známkou nižší než 5.

N46 Rozhodčí může při hodnocení technického provedení použít i půl body dle Článku 432.3 Drezurních pravidel.

ZNÁMKY ZA UMĚLECKÝ PROJEV

Pět známek za umělecký projev:

- rytmus, živost a pružnost,
- harmonie mezi jezdcem a koněm,
- choreografie,
- stupeň obtížnosti,
- hudba interpretace hudby

jsou hodnoceny v polovinách bodů nebo celých bodech a vynásobeny jejich koeficienty. Součet bodů za umělecký dojem je získán sečtením pěti výsledných známek vynásobených jejich koeficientem. Všechny známky za umělecký dojem jsou více méně závislé na kvalitě technického provedení. Je zvláště důležité, aby

známky za umělecký projev: rytmus, živost a pružnost, harmonie mezi jezdcem a koněm a stupeň obtížnosti byly v souladu se známkami za technické provedení.

Ale také známky za choreografii a interpretaci hudby mohou být negativně ovlivněny v případě neposlušnosti, odporu a rozrušení.

Odečty ze známek za umělecký projev:

Při překročení nebo zkrácení (nedodržení) časového limitu budou odečteny dva body u každého rozhodčího ze součtu jeho bodů za umělecký dojem.

Mírné nedodržení časového limitu (cca 10 sekundy) mělo by být řešeno velkoryse bez odečtení předepsaných dvou bodů, zejména při výskytu neobvyklých okolností (jako např. externí rozptylování, vyrušování nebo špatný povrch obdélníku).

Všechny druhy chyb posuzujeme dle drezurních pravidel.

Jestli soutěžící splní méně požadavků, než požaduje daná úloha (např. příliš málo změn v předepsané sérii, poloviční pirueta místo celé piruety) **bez správného předvedení cviku nejméně jednou**, nebo vynechá povinný cvik kompletně, musí být negativně ovlivněna známka za choreografii a známka za stupeň obtížnosti nesmí být vyšší než 5.

Sejmutí klobouku. Cvik provedený s kloboukem v jedné ruce musí být hodnocen známkou „0“ a známka za choreografii a stupeň obtížnosti nemohou být vyšší než „5“.

Hudba

Pokud hudba neladí k různým chodům, přechodům nebo k závěrečnému pozdravu, známka za hudbu musí být snížena.

PŘÍLOHA 2 - SMĚRNICE K HODNOCENÍ STUPNĚ OBTÍŽNOSTI VE VOLNÉ SESTAVĚ

1. Úvodní doporučení

Stupeň obtížnosti ve volné sestavě nemůže být hodnocen odděleně od technických a uměleckých známek. Je úzké spojení mezi stupněm obtížnosti a technickým provedením, protože to do velké míry určují první dvě známky za umělecký dojem. Nekvalitní provedení cviků je považováno za nedostatek v předvedení schopností jezdce a koně. Toto musí být vzato v úvahu k odečtení ve známkování stupně obtížnosti.

Základní úroveň stupně obtížnosti je definována standardní úlohou volné sestavy kür FEI v daném stupni. Jezdec může zvýšit stupeň obtížnosti a získat lepší bodové hodnocení při předvedení cviků (pokud jsou provedeny technicky správně) následujícími způsoby:

- Vhodné opakování jednotlivých cviků, zejména cviků s koeficientem.
- Zvýšení povinného počtu cviků než je povinné minimum – například počet samostatných přeskoků, vyšší počet přeskoků v sérii, nebo kroků piafy, ale bez přehánění.
- Příkrý úhel překroku kombinovaný s několika změnami podélného ohnutí v cik-cak traverzále
- Předvádění cviků na liniích bez opory oplůtku obdélníku, na vnitřní stopě, na střední čáře a na linii 5m od dlouhé stěny, nebo na zahnutých liniích (např. kruh, vlnovka)
- Dobře zvolené umístění cviků do míst, které tvoří jejich provedení obtížnější: například přímo proti oplůtku, stejně jako piruety prováděné proti, případně od diváků.
- Dobře předvedené kombinace cviků (např. překroky v klusu následované překroky v pasáži, přeskoky v sérii každý druhý do přeskoků každý cvalový skok a naopak)
- Předvedení požadovaných a obtížných přechodů (např. piafa nebo pasáž následující po zastavení bez předchozího vytvoření impulsu, přechod z kroku do série přeskoků, výrazné ale stále harmonické přechody z prodloužených chodů do vysoce shromážděných cviků jako např. prodloužený klus do piafy, prodloužený cval do piruety nebo piafy.
- Provedení obtížných cviků a přechodů s otěžemi v jedné ruce, ale bez přehánění.

Dobře zvolené riziko je demonstrováno, pokud stupeň obtížnosti koresponduje s potenciálním stupněm výcviku koně a jezdce. Náročné, technicky správné provedení je významným důkazem vysokého standardu výcviku koně a jezdce. Na druhé straně, očividné chyby v předvedení cviků mohou reflektovat přílišné požadavky jezdce na koně, což znamená špatně zvolené riziko a známka za stupeň obtížnosti musí být snížena.

Ve volné sestavě má nejvyšší přednost klasická drezura, jak je stanoveno pravidly FEI. Pokud nebude prezentovaná klasická drezura musí být snížena známka za stupeň obtížnosti.

2. Doporučení pro hodnocení

S přihlédnutím ke směrnici pro rozhodčí uvedené v Příloze 1 těchto DP, je doporučené bodování za stupeň obtížnosti následující:

- Je-li splněno jen minimum požadavků základní úrovně - hodnotí se přibližně 6,0
- Je-li zvýšení stupně obtížnosti oproti základním požadavkům – minimálně 7,0
- Za každý cvik, který zvyšuje obtížnost předvedení (kalkulovaný risk) by se měla adekvátně zvyšovat udělená známka.

Přidaná pirueta v piafě, poloviční překrok v pasáži nejsou považovány jako vyšší stupeň obtížnosti, ačkoliv jsou pozitivně hodnoceny v choreografii.

PŘÍLOHA 3 - SMĚRNICE PRO MEZINÁRODNÍ DREZURNÍ ZÁVODY PRO 5 A 6 LETÉ KONĚ

Pro všechny mezinárodní závody mladých koní platí pravidla pro drezurní závody, kromě rozdílů, uvedených níže.

Základním důvodem pořádání soutěží pro mladé koně je představit 5 a 6 leté koně v drezurních soutěžích, čímž získají zkušenosti na drezurním obdélníku a mají možnost soutěžit mezi svými vrstevníky na stejné úrovni. Hlavním důvodem je ohodnotit správný trénink mladého drezurního koně, zvýšit význam národních plemen a podpořit zájem o konání mezinárodních soutěží pro mladé koně.

Drezurní úlohy:

Koně 5-letí : FEI úvodní úloha pro 5-leté koně

FEI drezurní úloha pro 5-leté koně, Finále

Koně 6-letí : FEI úvodní úloha pro 6-leté koně

FEI drezurní úloha pro 6-leté koně, Finále

Koně 4-letí : FEI drezurní úloha pro 4-leté koně pro národní závody.

Úbor jezdce:

Dle drezurních pravidel.

Postroj koně:

Úloha pro 5 a 6 leté koně se musí jezdit na uzdečce. Udidla a nánosníky musí odpovídat článku 428 DP. Mexický nánosník není dovolen. Bandáže a bič není dovolen v průběhu úlohy.

1. Principy hodnocení soutěží pro mladé koně

Při posuzování soutěží pro mladé koně jsou důležité tři aspekty:

- Chody
- Stupeň výcviku
- Celkový dojem zahrnující stavbu těla, temperament a přirozený talent stát se špičkovým drezurním koněm

Hodnotí se obratnost, základní chody a všeobecný dojem koně jako drezurního koně. Rozhodčí by měli požadovat:

- zda předvedený kůň odpovídá všeobecnému pojmu drezurního koně
- zda je kůň správně trénován
- zda má kůň schopnosti pro předvedení drezúry vyšší úrovně.

Chody

Chody musí být posuzovány nekompromisně jako životně důležité pro kvality drezurního koně. Kroky a skoky musí být absolutně pravidelné v rytmu a bez napětí. Nutný je kmih, který vychází ze zádě přes pružný hřbet s aktivními zadními končetinami. Kroky a skoky musí být elastické a kůň musí ukazovat přirozenou schopnost sám se nést a mít volné plece.

Kvalita chodů je posuzována jako celkový dojem, pravidelnost, elasticita kroků a schopnost udržovat stejný rytmus a přirozenou rovnováhu, i při přechodech v rámci jednoho chodu či mezi nimi.

Detailní popis chodů můžete nalézt v článku 403 – 405 DP, nebo v příručce FEI.

Stupeň výcviku

Stejně důležité jako chody koně je i správný trénink dle věku koně. Rozhodčí by měl posoudit, zda stupeň tréninku odpovídá výcvikové škále. Speciálně by se měli věnovat měkkému a stálému kontaktu s jemným přežvykáváním a elastickým zátylkem. Zátylek by měl být nejvyšším bodem a krk by se měl pohybovat bez omezení. Podélné ohnutí a sestavení musí být dobře vyvinuté na obě strany. Kůň musí být uvolněný a

poslušný. Přirozená schopnost nést se je požadována, ale je relativní s ohledem na věk koně. V úlohách pro pětileté koně je požadován pouze počátek shromáždění a „ochota shromáždít se“. Pro šestileté koně je definováno jasné shromáždění a schopnost shromáždít se je nezbytná. Nejdůležitějším kritériem pro stranové pohyby a přeskoky v úlohách pro mladé koně je plynulost a správné provedení (viz malé chyby).

Při posuzování soutěží pro mladé koně by měli rozhodčí odlišovat malé chyby, které nejsou důležitým faktorem pro hodnocení a podstatné chyby, které vedou ke snížení známek.

Malé chyby

Malé chyby by měly být posuzovány shovívavě, když kůň v principu demonstruje korektní trénink s dobře vyvinutými chody.

Koně, kteří jsou na začátku úlohy v napětí, lekají se a jsou zřetelné poruchy koncentrace, by měly být posuzováni s větší benevolencí než při jiných mezinárodních drezurních soutěžích

Malé chyby pro 5-leté koně:

- Koně, kteří na začátku úlohy jsou v napětí a mají chyby v koncentraci nebo se chvilkami lekají, ale v průběhu úlohy se toto zlepšuje
- Zastavení nebylo dostatečně pozorné a rovné
- Přechody nejsou přesně u písmen,
- Lehká a momentální křivost
- Nacválání na špatnou nohu, ale okamžitě opravené
- Krátké vypadnutí například ze cvalu do klusu, ale okamžitě opravené
- Jednoduchá změna cvalu se 2 – 6 kroky místo 3-5

Malé chyby u 6-letých koní:

- Začátky stranových pohybů nejsou přesně u písmen, krátká ztráta ohnutí
- Nedodržení podélného ohnutí během posledních dvou nebo tří kroků po správném začátku a po správném provedení překroku.
- Přeskok provedený nepřesně na určeném místě, lehce v nerovnováze

Podstatné chyby

Podstatné chyby by obecně měly vést ke snížení známky. Příkladem takových chyb je: jasná nepravidelnost, napětí, trvající chyby v přilnutí, nedostatečná práce hřbetu, vážná křivost a nedostatečná aktivita zadních nohou.

Podstatné chyby u 5-letých koní

- Nestejný takt v klusovém pohybu
- Nedostatečný třídobý rytmus ve cvalu včetně kontracvalu
- Nestejné, nebo chvátavé kroky v kroku včetně obratu kolem zádě
- Ztráta diagonálního pohybu při couvání
- Jednoduchá změna cvalu bez předvedení kroku
- Napětí v průběhu celé úlohy
- Opakované problémy s kontaktem, zborcený zátylek, problémy s hubou
- Nedostatek elasticity ve hřbetu
- Vážná křivost
- Ztuhlé zadní nohy, nedostatek energie a podsazení

Podstatné chyby u 6-letýck koní

- Nestejný takt v klusovém pohybu
- Nedostatečný třídobý rytmus ve cvalu včetně kontrakvalu
- Nestejné, nebo chvátavé kroky v kroku včetně krokových piruet
- Nedostatečné podélné ohnutí ve stranových pohybech
- Nekorektní přeskoky
- Napětí v průběhu celé úlohy
- Opakované problémy s kontaktem, zborcený zátylek, problémy s hubou
- Nedostatek elasticity ve hřbetu
- Vážná křivost
- Ztuhlé zadní nohy, nedostatek energie a podsazení

Celkový dojem

Vedle chodů a stupně výcviku musí rozhodčí posoudit, jestli kůň projevuje dostatek přirozeného talentu stát se prvotřídním drezurním koněm.

Celkový dojem je založen na:

- Kvalita chodů (zahrnující posouzení s jakou lehkostí dokáže kůň chody předvádět
- Úroveň tréninku podle škály výcviku
- Potenciál a vhodnost koně na drezuru, zahrnující temperament (pozornost, ochota pracovat, chuť pohybovat se dopředu, mentální uvolněnost), stavba těla, výraz (vzhled, charisma, vzezření a přirozený šarm)

Kůň, který má předpoklady pro sport vyšší úrovně, bude preferován před koněm, který předvede úlohu poslušně, ale nemá skutečnou schopnost pro předvedení drezúry vyšší úrovně.

Jezdec

Hodnocení sedu, pomůcek a vlivu jezdce hraje druhořadou úlohu při posuzování soutěží pro mladé koně..

2. Systém hodnocení úloh pro mladé koně

Obecné

Úlohy jsou rozhodovány sborem s alespoň 3 rozhodčími FEI (dva z nich musí být zahraniční a různé národnosti). Tito rozhodčí jsou umístěni ve stejném stanovišti (v C), rozhodují společně, společnými známkami. Musí být použita listina rozhodčích s poznámkami. Rozhodčí udělují 5 známek za klus, krok, cval, poslušnost a celkový dojem. Povoleno je bodování na desetiny. Známky jsou sečteny a vyděleny pěti, což dává celkový výsledek. Protokol je hlavně pro potřebu diváků a hlavním účelem je vysvětlit schopnost jezdce a přednosti jednotlivého koně ve vztahu k požadavkům každého stupně soutěže, kvalitu jeho tří základních chodů a schopnost koně k předpokladu jako koně pro drezúru vyššího stupně.

Šampionáty FEI

Šampionáty jsou hodnoceny čtyřčlenným sborem rozhodčích nominovaných FEI (z toho dva musí být zahraniční a rozdílné národnosti). Předseda sboru rozhodčích a komentující rozhodčí jsou umístěni v C, třetí rozhodčí je umístěn uprostřed dlouhé stěny a čtvrtý rozhodčí na jednom ze dvou stanovišť. Všichni rozhodčí pracují jako tým, udílející známky společně. Možnost domlouvat se mezi rozhodčími musí být umožněna (telefonické spojení).

Jeden člen sboru rozhodčích působí jako komentátor pro veřejnost. Je to povinné pro druhou kvalifikaci a pro finále. Je povinností rozhodčích do listiny rozhodčích uvést hodnocení každého koně. To je požadováno pro první soutěž při každých závodech. Rozhodčí napíše podrobnou zprávu, podtrhující přednosti a nedostatky každého koně. Zvláštní pozornost se musí věnovat části „Všeobecný dojem“ těchto směrnic, kdy

všechny pozitivní a negativní stránky koně budou popsány. Rozhodčí komentuje v jazyce země, kde se závody konají a v angličtině.

CDI-YH

Seznam rozhodčích, kteří jsou kvalifikováni k posuzování mladých koní na CDI-YH je k dispozici na FEI.

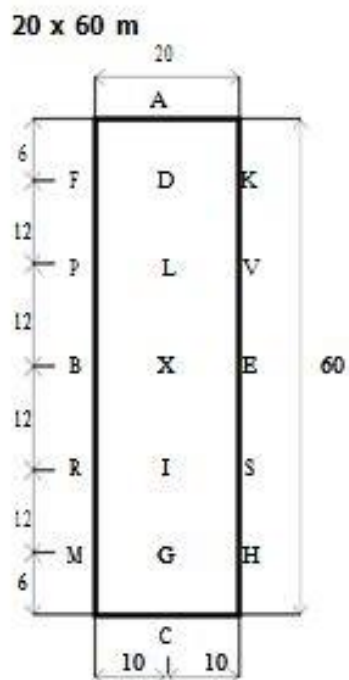
Časový harmonogram:

Program musí zajistit koním dodatečné 1-2 minuty pro mladé koně, aby si zvykli na okolí.

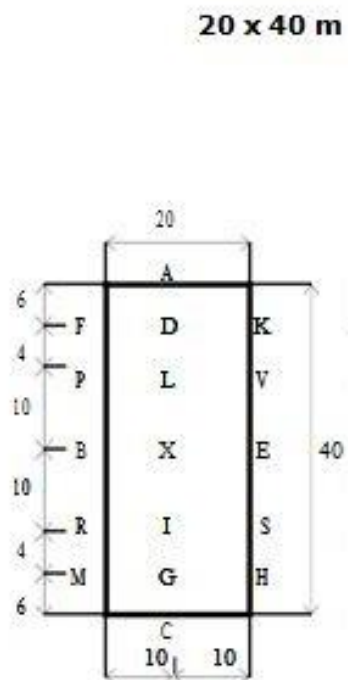
Pořadatel musí zabezpečit krátkou přestávku mezi koňmi (maximálně pět minut), aby byl dostatečný čas pro komentář, známkování, vyplnění listin rozhodčích a formuláře hodnocení.

PŘÍLOHA 4 - DREZURNÍ OBDÉLNÍK

a

PŘÍLOHA 5 - MANUÁL FEI KOMISAŘŮ PRO DREZURY

Tréninkové techniky před a po soutěži- pozice koňské hlavy - strečink

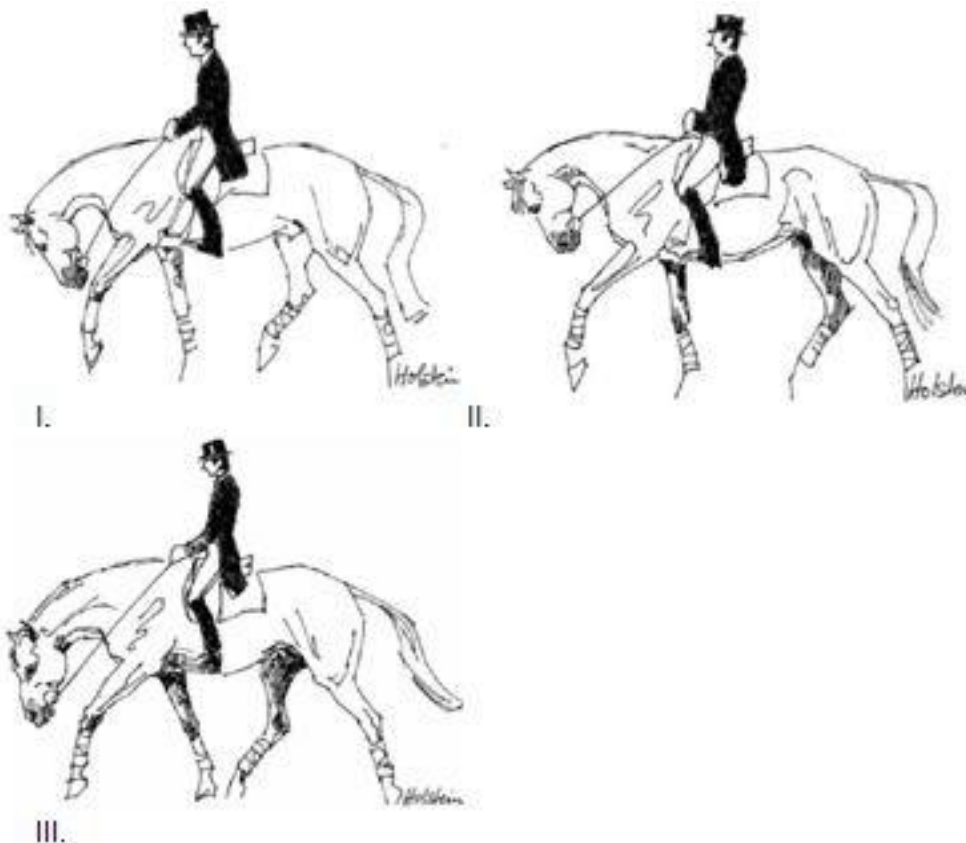
1. Průprava

Použití korektního provedení uvolňovacích technik, před a po tréninku a soutěžích, je uznáváno jako velice důležitá a zavedená praxe vesměs ve všech fyzicky prováděných sportech. V jezdeckém sportu se používá jak pro dosažení uvolnění, tak pro udržení zdraví „koňského sportovce“.

2. Povolený strečink

Strečink v zásadě zahrnuje protažení vazů a svalů (měkkých tkání) a může být prováděn staticky při zastavení, nebo dynamicky při pohybu.

Jezdec by měl strečinkem uvolnit všechny relevantní skupiny svalů v těle koně, především svaly umožňující pohyb zadních končetin, avšak uvolnění, které bude více zřetelné a viditelné pro komisaře i přihlížející bude pravděpodobně na koňském krku. Strečink - uvolnění krčních svalů má několik vlastních odlišných forem. „DLOUHÝ, HLUBOKÝ A KULATÝ“ viz diagram I. „NÍZKÝ, HLUBOKÝ A KULATÝ“ viz diagram II. „DLOUHÝ A NÍZKÝ“ diagram III.

3. Extrémní ohnutí

Komisař se bude řídit při posuzování pozice posunu hlavy a mít při tom i na paměti schopnost koně přizpůsobit se a povolit, vzhledem k typu a přirozeným dispozicím koně nebo pony, a bude v této věci určovat a rozhodovat s taktem a rozvahou podle vlastního uvážení.

Úmyslné extrémní ohnutí krku dovolující buď vysoké, nízké nebo do strany směřující nesení hlavy by mělo být prováděno jen na velmi krátkou dobu. Je-li prováděno na delší dobu, musí komisař zasáhnout (viz diagram pro příklad extrémní pozice hlavy a krku).

Pohyby beze změn, se zarolovanou hlavou a krkem držným v nepřerušené nebo fixované pozici mohou být provedeny po dobu nepřevyšující přibližně 10 minut. Změny mají představovat dobu relaxace a protažení, nebo se zapojením strečinku hlavy a krku koně (viz. diagram pro příklad extrémní pozice hlavy a krku).

Je v kompetenci komisaře zajistit, aby jezdec respektoval výše popsané způsoby a metody a aby, je-li to potřeba, zasáhl.

4. Variace strečinku a polohy krku

Strečink koňského krku může být specifický a různý odpovídající tak druhu koně a jezdecké disciplíně, ale ani jedna z poloh krku nemůže vést k únavě, nebo stresu koně.

5. Metody k dosažení uvolnění

Podstatou je, že strečink je prováděn nenásilně a neagresivním způsobem. Nenásilně- znamená, že jezdcí není dovoleno použít hrubost, nebo silové pomůcky, nebo konstantní pevný tlak na koňskou hubu za pomoci nepohyblivé pevné ruky. Je v odpovědnosti komisaře zasáhnout pokud tyto zásady nejsou respektovány.

6. Postup komisaře ve všech nekorrektního jednání soutěžícího ve vztahu k ohnutí krku a hlavy

(Viz: Příloha XII, Průvodce manuálem pro FEI komisaře pro drezury)

Komisař zasáhne, zpozoruje-li že:

- Strečink krku je prováděn jezdcem násilně nebo agresivně
- Použití nadměrného ohnutí, které není ve shodě s výše uvedeným postupem
- Jezdec vědomě udržuje pevnou polohu držení hlavy a krku koně déle než deset minut
- Kůň je ve stavu celkového stresu a/nebo vyčerpání.

V případě že jezdec je ve stresu a vykazuje zkratové jednání, které by mohlo, nebo má nežádoucí vliv na koně, může komisař vyžadovat od jezdce ukončení práce a přechod do kroku.

7. Maximální délka trvání opracování před soutěží a uvolňování koně po soutěži

Pouze za mimořádných okolností a po souhlasu hlavního komisaře může tréninková lekce přesáhnout jednu hodinu. Tréninková lekce musí obsahovat i relaxační části. Krokování koně, procházka, která předchází nebo následuje po vlastní tréninkové části, není považována za část tréninkové lekce. Mezi jednotlivými prováděnými tréninky/opracováními by měla být dodržena minimálně hodinová pauza.

Opakování pohybů provedených na opracovišti a následně předvedených v soutěžním kolbišti, nesmí převýšit dobu nad 10 minut.

8. Cvičení/ tréninková jízďárna

Veškeré tréninkové práce, včetně opracování před soutěží mohou být prováděny pouze na oficiálním opracovišti pod dohledem komisaře. Provádění tréninku mimo oficiální prostory, a/nebo oficiálně stanovenou dobu, a/nebo v prostoru bez dohledu komisaře, může vést podle rozhodnutí Sboru rozhodčích k diskvalifikaci jezdce.

Během přípravné doby k soutěží a během samotného průběhu soutěží musí být hlavní komisař přítomen na pracovišti, nebo musí být na stanovišti, ze kterého může pozorovat celkové dění na pracovišti- jak je využíváno k tréninku. Nemůže-li být hlavní komisař osobně přítomen, je v jeho kompetenci určit komisaře s odpovídající zkušeností a znalostmi k dohledu pracoviště.

9. Jmenování hlavního komisaře

Hlavní komisař pro CDI 4* a vyšší stupně soutěží musí být na úrovni tříhvězdičkového komisaře, a je jmenován FEI na doporučení organizačního výboru.

10. Přepracování

Tato pravidla mohou být předmětem dalších úprav a dodatků, doporučuje se komisařům průběžně sledování novinek ve FEI originálních dodatcích.

PŘÍLOHA 6 – PŘEHLED PLATNÝCH DREZÚRNÍCH ÚLOH PRO ROK 2015

Přehled úloh, které mohou být vypisovány na národních závodech v České republice

Výkonnostní stupeň Z – ostruhy povoleny

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění	1 protokol
DU/2009	FEI Děti – úvodní	20x60	uzdečka	ano
Z0/2014	Z0 ČJF	20x40	uzdečka	ano
Z1/2014	Z1 ČJF	20x40	uzdečka	ano
Z2/2014	Z2 ČJF	20x40	uzdečka	ano
Z3/2014	Z3 ČJF	20x40	uzdečka	ano
Z4/2013	Z4 ČJF	20x60	uzdečka	ano
DÚ-A/2015	FEI Děti – úvodní A	20x60	uzdečka	ano
DÚ-B/2015	FEI Děti – úvodní B	20x60	uzdečka	ano

Výkonnostní stupeň L – ostruhy povinné

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění	1 protokol
L0/2013	L0 ČJF	20x60	uzdečka	ano
L1/2013	L1 ČJF	20x60	uzdečka	ano
DD/2009	FEI děti – družstva	20x60	uzdečka	
DJ/2009	FEI děti – jednotlivci	20x60	uzdečka	
L2/2013	L2 ČJF	20x40	uzdečka	
L3/2013	L3 ČJF	20x40	uzdečka	
L4/2013	L4 ČJF	20x60	uzdečka/uzda	
L5/2013	L5 ČJF	20x60	uzdečka/uzda	
L6/2015	L6 ČJF	20x60	uzdečka/uzda	
L8/2013	L8 ČJF	20x40	uzdečka	
vL/2014	L - ČJF - volná sestava	20x60	uzdečka/uzda	
DD/2015	FEI děti – družstva	20x60	uzdečka	
DJ/2015	FEI děti – jednotlivci	20x60	uzdečka	

Výkonnostní stupeň S – ostruhy povinné

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
S0/2013	S0 ČJF	20x60	uzdečka
S1/2013	S1 ČJF	20x60	uzdečka
S2/2013	S2 ČJF	20x40	uzdečka/uzda
JU/2009	FEI junioři – úvodní	20x60	uzdečka/uzda
JD/2009	FEI junioři – družstva	20x60	uzdečka/uzda
JJ/2009	FEI junioři – jednotlivci	20x60	uzdečka/uzda
vJ/2009	FEI junioři – volná sestava	20x60	uzdečka/uzda

Výkonnostní stupeň ST – ostruhy povinné

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
ST-1/2014	ST1 ČJF	20x40	uzdečka/uzda
YU/2009	FEI mladí jezdci – úvodní	20x60	uzdečka/uzda
SG/2009	FEI Prix St. Georges	20x60	uzdečka/uzda
YJ/2009	FEI mladí jezdci – jednotlivci	20x60	uzdečka/uzda
vY/2009	FEI ml. jezdci – volná sestava	20x60	uzdečka/uzda

Výkonnostní stupeň T – ostruhy povinné

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
T1/2015	T1 ČJF	20x40	uzdečka/uzda
IM-1/2009	FEI Intermediate I	20x60	uzdečka/uzda
vIM/2009	FEI IM – volná sestava	20x60	uzdečka/uzda

Výkonnostní stupeň TT –ostruhy povinné

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
IM-A/2015	FEI Intermediate A	20x60	uzdečka/uzda
IM-B/2015	FEI Intermediate B	20x60	uzdečka/uzda
IM2/2014	FEI Intermediate II	20x60	uzdečka/uzda
GP/2014	FEI Grand Prix	20x60	uzdečka/uzda
GPS/2014	FEI Grand Prix special	20x60	uzdečka/uzda
vGP/2009	FEI Grand Prix – volná sestava	20x60	uzdečka/uzda

Úlohy pro mladé koně

Speciální rozhodování FEI – pouze pro určené věkové kategorie koní

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
Úlohy pro čtyřleté koně – ostruhy povoleny – stupeň Z			
4U/2013	FEI 4 letí	20x60	uzdečka
Úlohy pro mladé koně pětileté – ostruhy povinné – stupeň L			
5U/2009	FEI 5 letí – úvodní	20x60	uzdečka
5F/2009	FEI 5 letí – finale	20x60	uzdečka
Úlohy pro mladé koně šestileté – ostruhy povinné – stupeň S			
6U/2009	FEI 6 letí – úvodní	20x60	uzdečka
6F/2009	FEI 6 letí – finale	20x60	uzdečka

Úlohy pro PONY stupně Z – ostruhy povoleny do 1,5 cm

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění	1 protokol
P1/2014	Pony 1 ČJF	20x40	uzdečka	ano
P2/2014	Pony 2 ČJF	20x40	uzdečka	ano
P3/2014	Pony 3 ČJF	20x40	uzdečka	ano

P4/2014	Pony 4 ČJF	20x40	uzdečka	ano
P5/2014	Pony 5 ČJF	20x40	uzdečka	ano

Úlohy pro PONY stupně L – ostruhy povoleny do 1,5 cm

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
P6/2014	Pony 6 ČJF	20x40	uzdečka
P7/2014	Pony 7 ČJF	20x40	uzdečka
P8/2014	Pony 8 ČJF	20x40 20x60	uzdečka

Úlohy FEI pro PONY – ostruhy povoleny do 3,5 cm

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
PU/2012	FEI pony – úvodní	20x60	uzdečka
PD/2012	FEI pony – družstva	20x60	uzdečka
PJ/2012	FEI pony – jednotlivci	20x60	uzdečka
vP/2012	FEI pony – volná sestava	20x60	uzdečka

Pro PONY: úlohy DD, DJ, obdélník 20x60 m, ostruhy povoleny (pokud jsou vypsány pouze pro pony).

Pokud pony startuje v úlohách pro velké koně, jsou ostruhy povinné.

FEI Challenge úlohy

Označení	Název	Velikost obdélníku	Uzdění
ChP/2010	FEI WDCH Preliminary	20x60	uzdečka
ChE/2010	FEI WDCH Elementary	20x60	uzdečka
ChM/2010	FEI WDCH Medium	20x60	uzdečka
ChA/2012	FEI WDCH Advanced	20x60	uzdečka/uzda

Přehled dalších platných drezurních úloh FEI – viz. Internetové stránky www.fei.org